

ข้อมูล : ททท. สำนักงานพระนครศรีอยุธยา
กองข่าวสารท่องเที่ยว (โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑ - ๕)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ธันวาคม ๒๕๕๒
ห้ามจำหน่าย

วัดหน้าพระเมรุ

1672

เบอร์โทรฟรีทั่วประเทศ

๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร ๒๔ ชั่วโมง

E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

www.tourismthailand.org

เที่ยวไทย ครีกครั้น
เศรษฐกิจไทย คึกคัก

พระนครศรีอยุธยา

วัดมหาธาตุ

สารบัญ

การเดินทาง	๖
สถานที่ที่น่าสนใจ	๑๐
อำเภอพระนครศรีอยุธยา	๑๐
อำเภอบางไทร	๔๘
อำเภอบางปะอิน	๕๔
อำเภอบางปะหัน	๖๑
อำเภอนครหลวง	๖๒
กิจกรรมที่น่าสนใจ	๖๗
โฮมสเตย์	๖๗
กิจกรรมขี่จักรยาน	๖๘
กิจกรรมนั่งสามล้อชมโบราณสถาน	๗๐
กิจกรรมนั่งรถม้า	๗๐
กิจกรรมนั่งช้าง	๗๐
ท่องเที่ยวทางน้ำ	๗๑
เทศกาลงานประเพณี	๗๒
สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	๗๔
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๙
สถานที่พัก	๗๙
ร้านอาหาร	๘๕
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	๙๕

วัดไชยวัฒนาราม

พระนครศรีอยุธยา

ราชธานีเก่า อยู่ข้างคูน้ำ
เลิศล้ำกานต์กวี คนดีศรีอยุธยา

๔๑๗ ปีแห่งการเป็นราชธานีเก่าแก่ของสยามประเทศ ประกอบด้วย ๕ ราชวงศ์คือ ราชวงศ์อู่ทอง ราชวงศ์สุพรรณภูมิ ราชวงศ์สุโขทัย ราชวงศ์ปราสาททองและราชวงศ์บ้านพลูหลวง มีกษัตริย์ปกครองทั้งสิ้น ๓๓ พระองค์ โดยมีปฐมกษัตริย์คือ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระนครศรีอยุธยาจึงนับเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปีที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีแห่งราชอาณาจักรไทย มิได้เป็นเพียงช่วงแห่งความเจริญสูงสุดของชนชาติไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสรรคอารยธรรมของหมู่มวลมนุษยชาติซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่นานาอารยประเทศอีกด้วย แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาจะถูกทำลายเสียหายจากสงครามกับประเทศเพื่อนบ้านหรือจากการบุกรุกขูดคั้นของพวกเขาตัวเอง แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยหลักฐานซึ่งแสดงอัจฉริยภาพและความสามารถอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษแห่งราชอาณาจักรผู้อุทิศตนสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและความมั่งคั่งไว้ให้แก่ผืนแผ่นดินไทย หรือแม้แต่ชาวโลกทั้งมวล จึงเป็นที่น่ายินดีว่าองค์การ **ยูเนสโก** โดยคณะกรรมการมรดกโลกได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ปี.ศ.๒๕๑๙ ไว้ในบัญชี **มรดกโลก** เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ กรุงคาร์เธจประเทศตูนิเซียพร้อมทั้งอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย/อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย/อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชรโดยจะมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่ประเทศต่างๆได้ทำร่วมกัน จึงสมควรที่อนุชนรุ่นหลังจะได้ไปศึกษาเยี่ยมชมเมืองหลวงเก่าของเราแห่งนี้

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นโบราณสถาน ได้แก่ วัด และพระราชวังต่างๆ พระราชวังในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอยู่ ๓ แห่ง คือ พระราชวังหลวง วังจันทระเกษมหรือวังหน้า และวังหลัง นอกจากนี้ยังมีวังและตำหนักนอกอำเภอพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส ได้แก่ พระราชวังบางปะอิน ในเขตอำเภอบางปะอิน และตำหนักนครหลวง ในเขตอำเภอนครหลวง

ภูมิประเทศของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน ๓ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ แม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันออก และแม่น้ำลพบุรี(ปัจจุบันเป็นคลองเมือง)ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือแม่น้ำสามสายนี้ไหลมาบรรจบกันโอบล้อมรอบพื้นที่ของตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา ตัวเมืองจึงมีลักษณะเป็นเกาะ เราจะเห็นบ้านเรือนปลูกเรียงรายหนาแน่นตามสองข้างฝั่งแม่น้ำแสดงถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ผูกพันอยู่กับสายน้ำมายาวนาน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๗๖ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๒,๕๕๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี อำเภอบ้านแพรก อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางบาล อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอเสนา อำเภออุทัย อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอท่าเรือ และอำเภอมัญจาคีรี

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี อ่างทอง และสระบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้หลายเส้นทางดังนี้

๑. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๒ (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) แล้วข้ามสะพานนนทบุรีหรือสะพานนวลฉวี ไปยังจังหวัดปทุมธานี ต่อด้วยเส้นทาง ปทุมธานี-สามโคก-เสนา (ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑) เลี้ยวแยกขวาที่อำเภอเสนา เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ถึงทางแยกสะพานปทุมธานี เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ แล้วไปแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางปะอิน เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. ใช้เส้นทางด่วนหมายเลข ๙ (ทางด่วนศรีรัช) ผ่านนนทบุรี-ปทุมธานี ลงทางด่วนเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๔๖๙ ตามป้ายไปบางปะหัน ถึงสี่แยกไฟแดง (แยกวรเขษฐุ) เลี้ยวขวาเข้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารปรับอากาศ ชั้น ๑ และชั้น ๒ ไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๔.๓๐-

๑๙.๓๐ น. รถออกทุกๆ ๒๐ นาที วันละหลายเที่ยว ออกจากสถานีขนส่ง
หมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร.
๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ สถานีขนส่งอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔ หรือ บริษัท
ขนส่ง จำกัด โทร. ๑๔๙๐ www.transport.co.th

รถไฟ การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถใช้บริการรถไฟ
โดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการ
ทุกวัน ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน
อำเภอพระนครศรีอยุธยาและอำเภอกาชี แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือและ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี นอกจากนี้การรถไฟฯ ยัง
จัดขบวนรถจักรไอน้ำเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาในโอกาส
พิเศษ ปีละ ๓ ขบวน คือ วันที่ ๒๖ มีนาคม (วันสถาปนาการรถไฟฯ และ
เป็นวันที่ระลึกถึงการเปิดทางรถไฟสายแรกวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-
นครราชสีมา ในปี พ.ศ.๒๔๓๓) วันที่ ๒๓ ตุลาคม (วันปิยมหาราช เพื่อ
รำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงให้กำเนิดกิจการ
รถไฟไทย) และวันที่ ๕ ธันวาคม (วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช) ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การ
รถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๐ ๒๒๐ ๔๓๓๔, ๑๖๙๐ สถานีรถไฟอยุธยา โทร.
๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๑ หรือ www.railway.co.th

เรือ การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยทางน้ำเป็นที่นิยมของชาว
ต่างประเทศเพราะนอกจากจะได้ชมทัศนียภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของ
ประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วยังเป็นการย้อนให้เห็นถึง
ประวัติศาสตร์สมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีและมีการติดต่อค้าขายกับ
ชาวต่างชาติทางเรือบนสายน้ำเจ้าพระยาแห่งนี้

บริการเรือนำเที่ยวไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีดังนี้

เรือมโนราห์ ๒ ออกจากท่าโรงแรมแมริออท ริสอร์ทแอนด์สปา ใช้เวลา
๓ วัน ๒ คืน แวะเที่ยวชมตั้งแต่กรุงเทพฯ วัดอรุณฯ พิพิธภัณฑสถานเรือ ผ่าน
เกาะเกร็ด นนทบุรี วัดปทุมคงคา แวะวัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา
บางปะอิน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๒๔๙๖ ๐๐๒๑-๒

เรือมิตรเจ้าพระยา เรือออกจากท่าข้างเวลา ๐๘.๐๐ น. ทุกวันอาทิตย์ แวะ
ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร บางปะอิน ขากลับแวะวัดเฉลิมพระเกียรติ และกลับ
ถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๘.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารผู้ใหญ่ ๔๓๐ บาท เด็ก ๓๕๐
บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๖๑๖๙, ๐ ๒๒๒๑
๒๒๙๙, ๐ ๒๒๒๕ ๖๑๙๙, ๐ ๒๒๒๕ ๖๑๙๙

เรือเมฆขลา ล่องเจ้าพระยา ๒ วัน ๑ คืน ขาขึ้น กรุงเทพ-อยุธยา ออกเดินทางทุกวัน ยกเว้นวันศุกร์ จากท่าวัดยานนาวา, ขาล่อง อยุธยา-กรุงเทพ ออกเดินทางทุกวัน ยกเว้นวันเสาร์ จากท่าวัดนิเวศธรรมประวัติ เวลา ๑๔.๓๐ น. มีบริการอาหารเครื่องดื่มและห้องพักติดเครื่องปรับอากาศ อัตราค่าโดยสารต่อท่าน ประมาณ ๘,๕๐๐-๑๓,๑๐๐ บาท (ไม่รวมค่าบริการรถรับส่ง,เดินทางขึ้นท่า ๒ ท่านขึ้นไป) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๖๕๕ ๖๒๕๕-๖

เรือริเวอร์ชันครุยส์ บริการเรือนำเที่ยวไปเข้า-เย็นกลับ พร้อมอาหารสู่พระราชวังบางปะอินและนำเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น ภายในอุทยานประวัติศาสตร์อันได้แก่ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดหน้าพระเมรุ วัดไชยวัฒนาราม และนำนักท่องเที่ยวเดินทางกลับโดยไปขึ้นเรือที่ท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนือ อำเภอบางไทร ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๔๖ กิโลเมตร รถออกจากศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี สี่พระยา เวลา ๐๘.๐๐ น. และเดินทางกลับโดยทางเรือ เรือออกเวลา ๑๓.๐๐ น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๘๐๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๙๑๒๕-๖, ๐ ๒๒๖๖ ๙๓๑๖

หมายเหตุ หากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางจากพระนครศรีอยุธยาไปกรุงเทพฯทางเรือร่วมกับเรือริเวอร์ชันครุยส์ กรุณาสำรองที่นั่งล่วงหน้า และเดินทางถึงท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนือ อำเภอบางไทร ก่อนเวลา ๑๒.๔๕ น. เรือออกเดินทางเวลา ๑๓.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารจากวัดโพธิ์แดงเหนือ-กรุงเทพฯ ๑,๕๐๐ บาทต่อคน

เรือเฟิร์ลออฟสยาม บริการเรือนำเที่ยวไปเข้า-เย็นกลับ พร้อมอาหารสู่พระราชวังบางปะอินและนำเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น ภายในอุทยานประวัติศาสตร์อันได้แก่ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดหน้าพระเมรุ วัดไชยวัฒนารามและนำนักท่องเที่ยวเดินทางกลับโดยไปขึ้นเรือที่ท่าเรือวัดโพธิ์แดงเหนือ อำเภอบางไทร ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๔๖ กิโลเมตร รถออกจากศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี สี่พระยา เวลา ๐๘.๐๐ น. และเดินทางกลับโดยทางเรือ เรือออกเวลา ๑๓.๐๐ น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๕๐๐ บาททั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๙๑๒๕-๖, ๐ ๒๒๖๖ ๙๓๑๖

หมายเหตุ หากนักท่องเที่ยวต้องการเดินทางจากพระนครศรีอยุธยาไปกรุงเทพฯทางเรือร่วมกับเฟิร์ลออฟสยาม กรุณาสำรองที่นั่งล่วงหน้า และเดินทางถึงท่าเรือวัดโพธิ์แดงใต้ อำเภอบางไทร ก่อนเวลา ๑๒.๔๕ น.

เรือออกเดินทางเวลา ๑๓.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารจากวัดโพธิ์แดงใต้-
กรุงเทพฯ ๑,๒๐๐ บาทต่อคน

เรือฮอไรซันครุยส์ มีบริการเรือนำเที่ยวทุกวัน สู่พระราชวังบางปะอิน
นำเที่ยวพระนครศรีอยุธยา เช่น วัดใหญ่ชัยมงคล วัดมหาธาตุ วัดพระศรี-
สรรเพชญ์ พร้อมอาหาร รอดอกจากลานจอดรถใกล้โรงแรมแข่งกรีล่าเวลา
๐๘.๐๐ น. เดินทางกลับโดยทางเรือ อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๖๐๐ บาททั้ง
ชาวไทยและชาวต่างชาติ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๓๖
๙๙๙๙ ต่อ ๖๒๐๔-๕, ๐ ๒๒๓๖ ๙๙๕๒

เวลด์ทราเวล เซอร์วิส จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นประจำทุกวัน พร้อมอาหารบุฟเฟต์ รอดอก
จากท่าริเวอร์ไซด์ใช้เวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น. กลับถึงเวลา ๑๖.๓๐ น. เดินทาง
กลับทางเรือ อัตราค่าบริการคนละ ๑,๖๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่ม
เติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๒๓๔ ๔๘๙๕

ระยะทางจากอำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยาไปยังอำเภอต่าง ๆ

บางบาล	๑๑	กิโลเมตร
บางปะอิน	๑๕	กิโลเมตร
บางปะหัน	๒๐	กิโลเมตร
เสนา	๒๒	กิโลเมตร
อุทัย	๒๙	กิโลเมตร
บางซ้าย	๓๒	กิโลเมตร
ผักไห่	๓๒	กิโลเมตร
นครหลวง	๓๓	กิโลเมตร
วังน้อย	๓๗	กิโลเมตร
มหาราช	๓๗	กิโลเมตร
ภาชี	๔๐	กิโลเมตร
บางไทร	๔๕	กิโลเมตร
บ้านแพรก	๔๕	กิโลเมตร
ท่าเรือ	๔๖	กิโลเมตร
ลาดบัวหลวง	๖๓	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปยังจังหวัดใกล้เคียง

อ่างทอง	๓๗	กิโลเมตร
ปทุมธานี	๔๒	กิโลเมตร
สุพรรณบุรี	๖๐	กิโลเมตร
นนทบุรี	๖๒	กิโลเมตร

งานยอยศยั้งฟ้าอยุธยาจรดกโลก

สระบุรี	๖๗	กิโลเมตร
กรุงเทพมหานคร	๗๙	กิโลเมตร
สิงห์บุรี	๗๓	กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ATC) อยู่บริเวณอาคารศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหลังเก่า จัดตั้งขึ้นตามแผนแม่บทการอนุรักษ์พัฒนาและฟื้นฟูนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (*กรมศิลปากร*) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ปรับปรุงศาลากลางเก่าของจังหวัดนครศรีอยุธยา เพื่อให้เป็นศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยว โดยภายนอกยังคงรูปแบบเดิมไว้ ซึ่งหน้าอาคารยังเป็นรูปปั้นกษัตริย์และวีรกษัตริย์สำคัญสมัยอยุธยา ๖ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระสุริโยทัย สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ในอาคารศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา มีการให้บริการดังนี้

ขั้นที่ ๑ ด้านหน้าปีกขวา เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ในส่วนของศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เปิดให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๗๓๐-๑

ชั้นที่ ๑ ด้านหน้าปีกซ้าย เป็นห้องแสดงผลงานศิลปะของหอศิลป์แห่งชาติ พระนครศรีอยุธยา

ชั้นที่ ๑ ห้องโถงกลาง เป็นพื้นที่โล่งสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ วาดศิลป์วันอาทิตย์ วันเด็กแห่งชาติ จัดนิทรรศการ และอื่นๆ

ชั้นที่ ๒ เป็นห้องนิทรรศการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยนำเสนอผ่านระบบเทคโนโลยีอันทันสมัย อาทิ เช่น Computer Touch Screen / Ghost Box โดยแบ่งเป็น ๕ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑ เป็นการนำเสนอเรื่องราวซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรม ส่วนที่ ๒ เป็นการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนที่ ๓ เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นตามความเชื่อทางศาสนาเรื่องไตรภูมิและจักรวาลวิทยา ส่วนที่ ๔ เป็นการแนะนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนอยุธยา ส่วนที่ ๕ สรุปการชมนิทรรศการด้วยการชมวิดีโอทัศน์ ชุดชีวิตชีวานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ฉายวิดีโอทัศน์ เปิดทุกวันเว้นวันหยุด เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. สอบถามรายละเอียดได้ที่โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๔๑๗๗

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา จัดตั้งขึ้นตามโครงการที่นักวิชาการไทย และนักวิชาการญี่ปุ่นบรรยายมาจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย-ญี่ปุ่น และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยเสนอปรับปรุงบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่นให้จัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านญี่ปุ่นมาเป็นการเสนอให้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาซึ่งจะทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑ์สถานเกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยรวม และได้รับงบประมาณช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นเงิน ๙๙๙ ล้านบาท (๑๙๐ ล้านบาท) เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติในพระบรมราชวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา และเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสที่มีตราพระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับราชอาณาจักรไทยได้สถาปนาพริณานมาครบ ๑๐๐ ปี

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแห่งนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนอาคารหลัก ตั้งอยู่ที่ถนนโรจนะ ใกล้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อยู่ชั้นบน และ อีกส่วนคือส่วนอาคารผนวก ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียนในบริเวณหมู่บ้านญี่ปุ่น พิพิธภัณฑ์ของศูนย์แห่งนี้มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากพิพิธภัณฑ์อื่นคือ การพยายามสร้างภาพชีวิต สังคม วัฒนธรรมในอดีตให้กลับมามีชีวิตขึ้นใหม่ด้วยข้อมูลการวิจัย (Researched based Reconstruction) โดยการนำเทคโนโลยีของการจัดพิพิธภัณฑ์สมัยใหม่มาใช้จัดแสดงนิทรรศการซึ่งจะทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจชีวิตในอดีตได้ง่าย การจัดแสดงมีทั้งสิ้น ๕ หัวข้อ คือ อยุธยาในฐานะราชธานี อยุธยาในฐานะเมืองท่า อยุธยาในฐานะของศูนย์กลาง

อำนาจทางการเมืองและการปกครอง ความสัมพันธ์ของอยุธยากับนานาชาติ และชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน ทั้งนี้ทรงศรการทุกอย่างที่นำมาแสดงใน ศูนย์ได้รับการตรวจสอบข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างละเอียดจาก คณะอนุกรรมการด้านวิชาการของคณะกรรมการอำนวยการมาแล้ว ศูนย์แห่งนี้เปิดทำการทุกวัน วันจันทร์-ศุกร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชมสำหรับเด็ก นักเรียนและนักศึกษา ในเครื่องแบบ ๕ บาท ประชาชนทั่วไป ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๒๓-๔ นอกจากนี้ ด้านหลังศูนย์ประดิษฐานพระราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีอาคารท้องฟ้าจำลอง เปิดให้เข้าชมวันอังคาร-อาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๓๐ น. มีบรรยายวันละ ๒ รอบ ๑๑.๐๐ น.และ ๑๔.๐๐ น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๐๗๖-๙ ตี๋ ๕๐๑๑

สถาบันอยุธยาศึกษา ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็น อาคารเรือนไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้า วิจัย รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ในด้านอยุธยาศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดแสดงนิทรรศการบนเรือนไทย ๕ หลัง แบ่งออกเป็น ห้องอยุธยาศึกษา ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น ห้องมรดกทางด้านศิลปกรรม ห้องนิทรรศการหมุนเวียน ห้องพิธีการ และนอกจากนี้ยังมีการจัดแสดง สาธิต จำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สถาบันอยุธยาศึกษาเปิด ทุกวัน เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๓๐-๑๕.๓๐ น. (หมายเหตุ นักท่องเที่ยวประสงค์ชมการจัดแสดง "อยุธยายามค่ำ" ณ เรือนไทยสถาบันอยุธยา ศึกษา ต้องติดต่อล่วงหน้าเป็นกรณีพิเศษ) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ อาคารเรือนไทย สถาบันอยุธยาศึกษา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๐๗, ๐๘ ๙๑๑๕ ๕๑๘๑

หมู่บ้านญี่ปุ่น ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียน เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ชาว ต่างประเทศเข้ามาค้าขายใน กรุงศรีอยุธยาจำนวนมากขึ้น ทางการญี่ปุ่น ได้อนุญาตให้ชาวญี่ปุ่นเดินเรือออกไปค้าขายกับชาวต่างชาติในบรรดาพวก ที่ไปค้าขายมีพวกหนึ่งเดินทางมายังกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินไทยมี พระบรมราชานุญาตให้ชาวญี่ปุ่น มาตั้งหลักแหล่งในกรุงศรีอยุธยารอบนอก เกาะเมืองเหมือนชาติอื่น ๆ นับตั้งแต่นั้นมาก็มีชาวญี่ปุ่นเข้ามาอาศัยอยู่ใน อยุธยามากขึ้น โดยมีหัวหน้าปกครองในกลุ่มตน หัวหน้าชาวญี่ปุ่นในขณะ นั้นคือ นากามาเซ ยามาตะ เป็นผู้มีอำนาจและเป็นที่โปรดปรานของสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม จนได้รับแต่งตั้งเป็นออกญาเสนาภิมุขรับราชการ ต่อมา ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชจนสิ้นชีวิต ปัจจุบันสมาคมไทย-

หมู่บ้านญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นได้สร้างหุ่นจำลอง นากามาซะ ยามาตะ และจารึกประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้านญี่ปุ่นในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ตั้งไว้ในหมู่บ้าน มีอาคารจัดแสดงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ เปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวไทยและชาวต่างชาติ ราคา ๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดได้ที่ สมาคมไทย-ญี่ปุ่น โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๕๘๕๒ หรือ www.thai-japanasso.or.th

การเดินทาง จากเจดีย์วัดสามปลื้มเลี้ยวซ้ายทางไปอำเภอบางปะอินผ่านวัดใหญ่ชัยมงคล ระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร

วัดบรมพุทธาราม อยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สร้างในสมัยสมเด็จพระเพทราชา ประมาณพ.ศ.๒๒๓๑-๒๒๔๖ ณ บริเวณย่านป่าตองอันเป็นนิวาสนสถานเดิมของพระองค์ ตั้งของวัดถูกจำกัดโดยเส้นทางคมนาคมสมัยโบราณ คือด้านตะวันออกเป็นแนวคลองจะโกรน้อย ด้านตะวันตกเป็นแนวถนนหลวงชื่อถนนมหาสุรยาหรือถนนป่าตอง แนวถนนและคลองดังกล่าวบังคับแผนผังของวัดให้วางตัวตามแนวเหนือใต้ โดยหันหน้าวัดไปทางทิศเหนือ วัดนี้แตกต่างจากวัดอื่นตรงที่ทรงโปรดฯให้ทำกระเบื้องเคลือบสีเหลืองขึ้นมุงหลังคาพระอุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ และใช้ประดับเจดีย์และซุ้มประตู จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วัดกระเบื้องเคลือบ” ซึ่งใช้เวลาก่อสร้าง ๒ ปีจึงแล้วเสร็จ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงโปรดฯให้ปฏิสังขรณ์วัดนี้ครั้งใหญ่และให้ทำบานประตูมุกฝีมืองดงาม

๓ คู๋ บานประตูมุกนี้ปัจจุบัน คู๋หนึ่งอยู่ที่หอพระมณฑิยธรรมในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม คู๋หนึ่งอยู่ที่วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม และอีกคู๋หนึ่งมีผู้ตัดไปทำตู้หนังสือซึ่งขณะนี้ตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย ถนนโรจนะ ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑสถานนี้สร้างขึ้นด้วยเงินที่ประชาชนเข้าพระพิมพ์ที่ขุดได้จากกรุวัดราชบูรณะ ซึ่งเป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ทรงสร้าง จึงให้ชื่อว่า "พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เมื่อปีพ.ศ.๒๕๐๔ สิ่งสำคัญที่น่าชมภายในพิพิธภัณฑสถานนี้ได้แก่

บริเวณพิพิธภัณฑสถานแบ่งเป็นอาคารจัดแสดง ๓ อาคาร คือ

อาคาร ๑ ชั้นล่าง จัดแสดงโบราณศิลปวัตถุที่ค้นพบจากการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างพ.ศ.๒๔๙๙-๒๕๐๐ ได้แก่ พระพุทธรูปศิลปะสมัยทวารวดี ลพบุรี อยุธยา พระพุทธรูปสำคัญที่จัดแสดงได้แก่ พระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท เป็นพระพุทธรูปศิลปะทวารวดี ในท่าประทับนั่งห้อยพระบาทซึ่งเคยประดิษฐานในซุ้มพระสุญญโบราณวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม กรมศิลปากรได้พยายามติดตามชิ้นส่วนต่างๆ ขององค์พระที่กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่างๆ มาประกอบขึ้นเป็นองค์พระได้อย่างสมบูรณ์ นับเป็นพระพุทธรูปที่มีค่ามากองค์หนึ่งในโลกพบเพียง ๖ องค์เท่านั้น คือในประเทศไทย ๕ องค์และในประเทศอินโดนีเซีย ๑ องค์ ในประเทศไทยประดิษฐานอยู่ที่วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ๒ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ๑ องค์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ๑ องค์และวัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑ องค์ *เศียรพระพุทธรูปสมัยอู่ทอง* ทำด้วยสัมฤทธิ์มีขนาดใหญ่มากได้มาจากวัดธรรมนิกราช แสดงให้เห็นถึงความเก่าแก่ของวัดและมีมือการหล่อวัตถุขนาดใหญ่ในสมัยโบราณ นอกจากนี้ยังมีเครื่องไม้จำหลักฝีมือช่างสมัยอยุธยา

ชั้นบน จัดแสดงเครื่องทอง ๒ ห้อง ห้องแรก จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ โบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ *พระแสงขรรค์ชัยศรีทองคำ* องค์พระแสงขรรค์ทำด้วยเหล็กมีคมทั้ง ๒ ด้าน ผักทำด้วยทองคำจำหลักลายประจำยาม ลายกนกประดับอัญมณี ดำมทำด้วยหินเขียวหนุมาน ห้องที่สอง จัดแสดงเครื่องทองที่พบในกรุพระปรางค์

วัดมหาธาตุประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งบรรจุอยู่ในผอบทองคำ ส่วนที่รอบเฉลียง จัดแสดงพระพิมพ์ที่ทำด้วยชิน(โลหะเจือชนิดหนึ่งประกอบด้วยตะกั่วและดีบุก นุทองแดงและดินเผา สมัยสุโขทัย ลพบุรี และสมัยอยุธยาที่ค้นพบในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ วัดมหาธาตุและวัดพระราม อาคาร ๒ จัดแสดงโบราณศิลปวัตถุที่พบในประเทศไทยตามลำดับอายุ สมัยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๒๔ คือ ตั้งแต่สมัยทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี เชียงแสน สุโขทัย อู่ทอง อยุธยาและรัตนโกสินทร์ เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบโบราณวัตถุสำคัญที่จัดแสดง เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ พระโพธิสัตว์ อวโลกิเตศวร พระคเณศ

อาคาร ๓ เป็นเรือนไทยที่สร้างเป็นหมู่เรือนไทยภาคกลางปลูกอยู่กลางคูน้ำ ภายในเรือนไทยจัดแสดงศิลปพื้นบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทยสมัยก่อน เช่น หม้อดินเผา กระจ่ายุคมะพร้าวและเครื่องจักสานต่างๆ

โบราณวัตถุเหล่านี้แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยาในอดีตได้อย่างน่าชม น่าศึกษาพิพิธภัณฑ์แห่งนี้เปิดให้เข้าชมวันพุธ-วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น. ปิดวันจันทร์-วันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๕๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๘๗

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา จากนั้นข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แล้วตรงไปประมาณ ๒ ไฟแดง ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยู่ทางขวามือ

คุ้มขุนแผน ตั้งอยู่ที่ถนนป่าไทน เป็นตัวอย่างของหมู่เรือนไทยภาคกลาง ในรูปแบบเรือนคหบดีไทยสมัยโบราณ เดิมเป็นจวนสมุหเทศาภิบาล มณฑลกรุงเก่า พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ทรงสร้างขึ้นปี พ.ศ.๒๔๓๗ ที่เกาะลอยบริเวณสะพานเกลือซึ่งอยู่ตรงข้ามกับที่ว่าการมณฑล ต่อมาในราวปี พ.ศ.๒๔๘๓ ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโสได้ย้ายจวนหลังนี้มาสร้างในบริเวณคูถนนครบาลเก่าของพระนครศรีอยุธยา พร้อมทั้งสร้างเรือนไทยเพิ่มขึ้นอีกในปีพ.ศ.๒๔๙๙ และให้ชื่อเรือนไทยนี้ว่า คุ้มขุนแผน ซึ่งเชื่อกันว่าขุนแผนเคยต้องโทษอยู่ในคุกแห่งนี้

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนถึงศาลากลางจังหวัดหลังเดิม จะเห็นสามแยกแล้วเลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนักจะเห็นคุ้มขุนแผนอยู่ทางซ้ายมือ เปิดให้ชมทุกวันเวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

วัดมงคลพิตร

วิหารพระมงคลพิตร ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ใช้เส้นทางเดียวกับทางไปคุ้มขุนแผน วิหารพระมงคลพิตรจะอยู่ถัดไปไม่ไกลนัก พระมงคลพิตรเป็นพระพุทธรูปบุสัมฤทธิ์ปางมารวิชัย มีขนาดหน้าตักกว้าง ๙.๕๕ เมตรและสูง ๑๒.๔๕ เมตร นับเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่องค์หนึ่งในประเทศไทย ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าสร้าง

ในสมัยใด สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นระหว่างปี พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๑๔๕ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม

โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายจากทิศตะวันออกนอกพระราชวังมาไว้ทางด้านทิศตะวันตกที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันและโปรดเกล้าฯ ให้ก่อมณฑปสวมไว้

ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ เมื่อปีพ.ศ.๒๒๔๙ อสุนีบาตตกลงมาต้องยอดมณฑปพระมงคลพิตรเกิดไฟไหม้ทำให้ส่วนบนขององค์พระมงคลพิตร

เสียหายจึงโปรดเกล้าฯให้ซ่อมแซมใหม่ แปลงหลังคายอดมณฑปเป็นมหาวิหารและต่อพระเศียรพระมงคลบพิตรในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ (พ.ศ. ๒๒๘๕-๒๒๘๖) ในคราวเสียดุสิตหรือยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๓๑๐ วิหารพระมงคลบพิตรถูกข้าศึกเผาเครื่องบนโถมลงมาต้องพระเม้าพีและพระกรขวาของพระมงคลบพิตรหัก รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯให้การปฏิสังขรณ์ใหม่สำหรับบริเวณข้างวิหารพระมงคลบพิตรทางด้านทิศตะวันออกแต่เดิมเป็นสนามหลวง ใช้เป็นที่สำหรับสร้างพระเมรุพระบรมศพของพระมหากษัตริย์และเจ้านายเช่นเดียวกับท้องสนามหลวงของกรุงเทพฯ

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของวิหารพระมงคลบพิตร เป็นวัดสำคัญที่สร้างอยู่ในพระราชวังหลวงเทียบได้กับวัดพระศรีรัตนศาสดารามแห่งกรุงเทพมหานครหรือวัดมหาธาตุแห่งกรุงสุโขทัย ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)ทรงสร้างพระราชมณฑลเศียรเป็นที่ประทับบริเวณนี้ ต่อมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงย้ายพระราชวังขึ้นไปทางเหนือและอุทิศที่ดินเดิมให้สร้างวัดขึ้นภายในเขตพระราชวังและโปรดเกล้าฯให้สร้างเขตพุทธาวาสขึ้น เพื่อเป็นที่สำหรับประกอบพิธีสำคัญต่างๆ จึงเป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา

ต่อมาในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โปรดเกล้าฯให้สร้างพระสุปเจดีย์ใหญ่สององค์เมื่อพ.ศ.๒๐๓๕ องค์แรกทางทิศตะวันออกเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถพระราชบิดา และองค์ที่สองคือองค์กลางเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓ พระบรมเชษฐา ต่อมาในปีพ.ศ.๒๐๔๒ ทรงสร้างพระวิหารขนาดใหญ่และในปีพ.ศ.๒๐๔๓ ทรงหล่อพระพุทธรูปยืนสูง ๔ วา (๑๖ เมตร) หุ้มด้วยทองคำหนัก ๒๘๖ ชั่ง (ประมาณ ๑๗๑ กิโลกรัม) ประดิษฐานไว้ในวิหาร พระนามว่า "พระศรีสรรเพชญ์ดาญาณ" ซึ่งภายหลังเมื่อคราวเสียดุสิตพ.ศ.๒๓๑๐ พม่าได้เผาลอกทองคำไปหมด ในสมัยรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯให้อัญเชิญชิ้นส่วนขารุดของพระประธานองค์นี้ลงมากรุงเทพฯและบรรจุชิ้นส่วนซึ่งบูรณะไม่ได้เหล่านั้นไว้ในเจดีย์องค์ใหญ่ที่สร้างขึ้นแล้วพระราชทานชื่อเจดีย์ว่า "เจดีย์สรรเพชญ์ดาญาณ"

สำหรับเจดีย์องค์ที่สามถัดมาทางทิศตะวันตก สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔ (สมเด็จพระหน่อพุทธางกูร) พระราชโอรสได้โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ เจดีย์สามองค์นี้เป็นเจดีย์แบบลังกา ระหว่างเจดีย์แต่ละองค์มีมณฑปก่อคั่นไว้ซึ่งคงจะมีการสร้างในราวรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง และมีร่องรอยการบูรณะปฏิสังขรณ์หนึ่งครั้งในราวรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามได้มีการบูรณะเจดีย์แห่งนี้จนมีสภาพที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน วัดนี้เปิด

วัดพระศรีสรรเพชญ์

ให้เข้าชมทุกวันเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน สอบถามรายละเอียดที่สำนักงาน อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๔, ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๖ หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ ตั้งอยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ทางด้านทิศเหนือ สันนิษฐานว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างพระราชวังตั้งแต่เมื่อครั้งประทับอยู่ที่เวียงเล็ก เมื่อ พ.ศ.๑๘๙๐

และเมื่อสร้างพระราชวังเสร็จในปี พ.ศ.๑๘๙๓ จึงย้ายมาประทับที่พระราชวังใหม่ริมหนองโสน ปราสาทในครั้งแรกนี้สร้างด้วยเครื่องไม้อยู่ในบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาเมื่อ พ.ศ.๑๙๙๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงถวายที่บริเวณปราสาทให้เป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์วัดในเขตพระราชวัง แล้วทรงสร้างปราสาทใหม่เลื่อนไปทางเหนือชิดกับแม่น้ำลพบุรี

บริเวณพระราชวังหลวงมีพระที่นั่งสำคัญดังนี้

พระที่นั่งวิหารสมเด็จ ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุด เป็นปราสาทหยอดปรางค์มีมุขหน้าหลังยาวแต่มุขข้างสั้น มีกำแพงแก้วล้อม ๒ ด้าน ตามพงศาวดารกล่าวว่ามีมุขเด็จพระเจ้าปราสาททอง โปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๑๘๖ เพื่อแทนพระที่นั่งมิ่งมงคลภิเษกที่ถูกฟ้าผ่าไฟไหม้ ชาวบ้านเรียกว่า "ปราสาททอง" เนื่องจากเป็นปราสาทปิดทององค์แรกที่สร้างขึ้นสำหรับประกอบพระราชพิธีต่างๆ

พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทหยอดปรางค์ตั้งอยู่ตรงกลางสร้างแบบเดียวกันกับพระที่นั่งวิหารสมเด็จ มีหลังคาซ้อนลดหลั่นกันถึงห้าชั้น มีมุขเด็จยื่นออกมาเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จออกรับแขกเมือง มีโรงช้างเผือกขนานอยู่ทั้งสองข้าง

พระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ เดิมชื่อ พระที่นั่งสุริยามรินทร์ ต่อมาเปลี่ยนชื่อเพื่อให้คล้องกับชื่อ พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทจตุรมุขก่อด้วยศิลาแลงมีพื้นสูงกว่าพระที่นั่งองค์อื่นๆ ตั้งอยู่ติดกำแพงริมแม่น้ำ ใช้เป็นที่สำหรับประทับทอดพระเนตรขบวนแห่ทางน้ำ ตามพงศาวดารกล่าวว่าเมื่อสมเด็จพระนารายณ์สวรรคต สมเด็จพระเพทราชาได้อัญเชิญพระบรมศพจากเมืองลพบุรีมาประดิษฐานไว้ที่พระที่นั่งองค์นี้

พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างเมื่อ พ.ศ.๒๑๙๕ พระราชทานนามว่า "พระที่นั่งสิริยโสธรมหาพิमानบรมยงก์" คล้ายปราสาทพินนครม ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น "พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์" ลักษณะเป็นปราสาทตรีมุข ตั้งอยู่บนกำแพงชั้นในด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของวัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นที่สำหรับทอดพระเนตรกระบวนแห่และฝึกหัดทหาร

พระที่นั่งตรีมุข เป็นพระที่นั่งศาลาไม้ หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท ไม่ปรากฏปีที่สร้าง เข้าใจว่าเดิมเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน และเป็นที่ประทับในอุทยาน เป็นพระที่นั่งองค์เดียวที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด

พระที่นั่งบรมยงก์รัตนาศน์ หรือ พระที่นั่งท้ายสระ เป็นปราสาทจตุรมุข ตั้งอยู่บนเกาะกลางสระน้ำ สมเด็จพระเพทราชาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเป็นที่ประทับอยู่ข้างในและเป็นที่สำราญพระราชอิริยาบถเมื่อ พ.ศ.๒๒๓๑ และได้เสด็จประทับตลอดรัชกาล มีพระแท่นสำหรับทอดพระเนตรปลาที่ทรงเลี้ยงไว้ในสระนั้นด้วย

พระที่นั่งทรงปืน เป็นพระที่นั่งรูปยาวรี อยู่ริมสระด้านตะวันตก ใกล้พระที่นั่งบรมยงก์รัตนาศน์ เข้าใจว่าเป็นที่สำหรับฝึกซ้อมอาวุธและในสมัยสมเด็จพระเพทราชาทรงใช้เป็นท้องพระโรงที่เสด็จออกขุนนาง

พระที่นั่งต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็นซากหลงเหลือในปัจจุบันเป็นอาคารที่สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือ สามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้าชมวัดในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม รายละเอียดเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๔, ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๘๖

วัดพระราม อยู่นอกเขตพระราชวังไปทางด้านทิศตะวันออก ตรงข้ามกับวิหารพระมงคลบพิตร สมเด็จพระรามาเมศวรทรงสร้างขึ้นตรงบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดา วัดนี้มีบึงขนาดใหญ่อยู่หน้าวัด เมื่อมีการสร้างกรุงศรีอยุธยาคงจะมีการขุดเอาดินในหนองมาถมพื้นที่วังและวัด พื้นที่ที่ขุดเอาดินมาได้กลายเป็นบึงใหญ่ บึงมีชื่อปรากฏในกฎมณเฑียรบาลว่า "บึงขี้ขันท" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "บึงพระราม" ปัจจุบันคือ "สวนสาธารณะบึงพระราม" ใช้เป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท

หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชม โบราณสถาน

พระบรมราชานุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง ประดิษฐานอยู่ระหว่างบึงพระรามกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ พระบรมรูปของพระเจ้าอู่ทองมีขนาดเท่าครึ่งของคนธรรมดา หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์และรมด้วยน้ำยาสีเขียว ในพระอิริยาบถประทับยืน พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระเกล้าเกศา ฉลองพระองค์แบบพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๓

วัดมหาธาตุ ตั้งอยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ทางทิศตะวันออกของวัดพระศรีสรรเพชญ์ พงศาวดารบางฉบับกล่าวว่าวัดนี้สร้างในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ ต่อมาสมเด็จพระรามาเมศวรโปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ใต้ฐานพระปรางค์ประธานของวัดเมื่อ พ.ศ.๑๙๒๗ พระปรางค์วัดมหาธาตุถือเป็นปรางค์ที่สร้างในระยะแรกของสมัยอยุธยาซึ่งได้รับอิทธิพลจากปรางค์ขอม ชั้นล่างก่อสร้างด้วยศิลาแลง

แต่ที่เสริมใหม่ตอนบนเป็นอิฐถือปูน สมเด็จพระเจ้าปราสาททองได้ทรงปฏิสังขรณ์พระปรางค์ใหม่โดยเสริมให้สูงกว่าเดิม แต่ขณะนั้นยอดพังลงมาเหลือเพียงชั้นมุขเท่านั้น จึงเป็นที่น่าเสียดายเพราะมีหลักฐานว่าเป็นปรางค์ที่มีขนาดใหญ่มากและก่อสร้างอย่างวิจิตรสวยงามมาก เมื่อพ.ศ.๒๔๙๙ กรมศิลปากรได้ขุดแต่งพระปรางค์แห่งนี้ พบของโบราณหลายชิ้น ที่สำคัญคือ ผนวศิลา ภายในมีสถูปซ้อนกัน ๗ ชั้น แบ่งออกเป็น จีน เงิน นาก ไม้ดำ ไม้จันทร์แดง แก้วโกเมน และทองคำ ชั้นในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและเครื่องประดับอันมีค่า ปัจจุบันพระบรมสารีริกธาตุนำไปประดิษฐานไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา สิ่งที่น่าสนใจในวัดอีกอย่างคือ *เศียรพระพุทธรูปหินทราย* ซึ่งมีรากไม้ปกคลุมเข้าใจว่าเศียรพระพุทธรูปนี้ จะหล่นลงมาอยู่ที่โคนต้นไม้ในสมัยเสียกรุงจนรากไม้ขึ้นปกคลุมมีความงดงามแปลกตาไปอีกแบบ

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนถึงสี่แยกไฟแดงที่ ๒ เลี้ยวขวาตรงไปไม่ไกลนัก ผ่านบึงพระราม จะเห็นวัดมหาธาตุอยู่ทางซ้ายมือ เปิดทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม

หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

วัดราชบูรณะ อยู่เชิงสะพานป่าถ่าน ตรงข้ามวัดมหาธาตุ สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) โปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.๑๙๖๗ ณ บริเวณที่ถวายพระเพลิงเจ้าอ้ายพระยากับเจ้าย์พระยาซึ่งชนข้างกันจนถึงแก่พิราลัยและโปรดเกล้าฯให้ก่อเจดีย์ ๒ องค์บริเวณนั้น วัดนี้และวัดมหาธาตุเมื่อคราวเสียกรุงถูกไฟไหม้เสียหายมาก ซากที่เหลืออยู่แสดงว่าวิหารและส่วนต่างๆ ของวัดนี้ใหญ่โตมาก วิหารหลวงมีขนาดยาว ๖๓ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร ด้านหน้ามีบันไดขึ้น ๓ ทาง ที่ผนังวิหารเจาะเป็นบานหน้าต่าง ปัจจุบันยังปรากฏซากของเสาพระวิหารและฐานชุกชีพระประธานเหลืออยู่ *พระปรางค์ประธาน* เป็นศิลปะอยุธยาสมัยแรกซึ่งนิยมสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมขอมที่ให้พระปรางค์เป็นประธานของวัด ซ่องคูหาของพระปรางค์มีพระพุทธรูปยืนปูนปั้นประดิษฐานช่องละ ๑ องค์ องค์ปรางค์ประดับด้วยปูนปั้นรูปครุฑ ยักษ์ เทวดา นาค พระปรางค์องค์นี้มีลวดลายสวยงามมาก ภายในกรุปรางค์มีห้องกรุ ๒ ชั้น สามารถลงไปชมได้ ชั้นบน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม

มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเลื่อนกลาง ชั้นล่างซึ่งเคยเป็นที่เก็บเครื่องทอง มีภาพจิตรกรรมเขียนด้วยสีแดงชาดปิดทองเป็นรูปพระพุทธรูปปางลีลาและปางสมาธิ รวมทั้งรูปเทวดาและรูปดอกไม้ เมื่อพ.ศ.๒๕๐๐ คนร้ายได้ลักลอบขุดโบราณวัตถุที่ฝังไว้ในกรุปรารงค์ประธานวัดราชบูรณะ โดยขุดเจาะจากพื้นคูหาเรือนธาตุลงไปพบห้องที่ฝังโบราณวัตถุ ๒ ห้อง ต่อมาทางราชการติดตามจับคนร้ายและยึดโบราณวัตถุได้เพียงบางส่วน โบราณวัตถุในกรุ พระปรารงค์วัดราชบูรณะทำด้วยทองคำ สำริด หิน ดินเผาและอัญมณี เมื่อกรมศิลปากรขุดแต่งพระปรารงค์วัดราชบูรณะต่อ ได้นำโบราณวัตถุที่มีค่าไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ซึ่งสร้างโดยเงินบริจาคจากการนำพระพิมพ์ขนาดเล็กที่ได้จากกรุนี้มาจำหน่ายเป็นของชำร่วย วัดนี้เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตรรวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท บัตรนี้สามารถเข้าชมวัดต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐-๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า **วังจันทรเกษม หรือวังหน้า** ตั้งอยู่ถนนอุโมงค์ ริมแม่น้ำป่าสักมุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเมืองใกล้ตลาดหัวรอ วังจันทรเกษมปรากฏหลักฐานพงศาวดารว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชประมาณ พ.ศ.๒๑๒๐ โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเคยใช้เป็นที่พักประทับของสมเด็จพระยุพราชและพระมหากษัตริย์หลายพระองค์เช่น สมเด็จพระเอกาทศรถ เจ้าฟ้าสุทัศน์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ฯลฯ เมื่อคราวเสียกรุงในปี พ.ศ.๒๓๑๐ วังนี้ได้ถูกข้าศึกเผาทำลายเสียหายมากและถูกทิ้งร้าง จนถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมพระที่นั่งพิมานรัตยาและพลับพลาจตุรมุขไว้เป็นที่ประทับเมื่อเสด็จประพาสพระนครศรีอยุธยาและโปรดพระราชทานนามว่า **พระราชวังจันทรเกษม** เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ.๒๔๓๖ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานพระที่นั่งพิมานรัตยาเป็นที่ทำการของมณฑลกรุงเก่าเมื่อพ.ศ.๒๔๔๒ และจนกระทั่งเมื่อพระยาโบราณราชธานินทร์ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่า จึงได้จัดสร้างอาคารที่ทำการภาคบริเวณกำแพงทางด้านทิศตะวันตกติดกับทิศใต้ แล้วย้ายที่ว่าการมณฑลจากพระที่นั่งพิมานรัตยามาตั้งที่อาคารที่ทำการภาคในขณะนั้น กรมศิลปากรจึงได้เข้ามาดูแลและจัดทำเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษมจนกระทั่งปัจจุบัน

โบราณสถานโบราณวัตถุที่น่าสนใจในพระราชวังจันทรเกษม มีดังนี้
กำแพงและประตูวัง ปัจจุบันก่อเป็นกำแพงอิฐมีโบเสมา มีประตูด้านละ ๑ ประตู รวม ๔ ด้านเป็นสิ่งที่สร้างใหม่ในรัชกาลที่ ๔ กำแพงของเดิมมีอาณาเขตกว้างขวางกว่าที่เห็นในปัจจุบัน เพราะขุดพบรากฐานของพระที่นั่งนอกกำแพงวัดด้านใน และพบซากอิฐในบริเวณเรือนจำหลายแห่ง แต่เดิมนั้นคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า วังจันทรเกษมมีกำแพง ๒ ชั้น เช่นเดียวกับวังหลวง

พลับพลาจตุรมุข ตั้งอยู่ใกล้ประตูวังด้านทิศตะวันออกเฉียง เป็นพลับพลาเครื่องไม้ มีมุขด้านหน้า ๓ มุข ด้านหลัง ๓ มุข เดิมใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับออกงานว่าราชการและเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ เวลาเสด็จประพาส ต่อมาในปีพ.ศ.๒๔๔๗ พระองค์ทรงโปรดให้ใช้พลับพลาจตุรมุข เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุ เรียกว่าอยุธยาพิพิธภัณฑสถาน ในสมัยรัชกาลที่ ๗ พระยาโบราณราชธานินทร์ได้ทำการซ่อมแซมครั้งใหญ่และเปลี่ยนหน้าบันจากรูปปูนปั้นมาเป็นไม้แกะสลัก ปัจจุบันจัดแสดงเครื่องใช้ส่วนพระองค์ที่มีอยู่เดิมภายในพระราชวังนี้เช่น พระแท่นบรรทม พระราชอาสน์ พร้อมเศวตฉัตร พระบรมฉายาลักษณ์และเครื่องราชูปโภคของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งพิมานรัตยา เป็นตึกหม่อมอยู่กลางพระราชวังประกอบด้วยอาคาร ๔ หลังคือ อาคารปรัศว์ซ้าย อาคารปรัศว์ขวา พระที่นั่งพิมานรัตยาและศาลาเชิญเครื่อง เคยเป็นที่ตั้งศาลากลางมณฑลและจังหวัดมาหลายปี ปัจจุบันจัดแสดงประติมากรรมที่สลักจากศิลา เป็นเทวรูปและพระพุทธรูปขนาดปรก ศิลปสมัยลพบุรี พระพุทธรูปสำริดสมัยอยุธยา พระพิมพ์สมัยต่างๆ และเครื่องมือแกะสลักฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์

พระที่นั่งพิสัยศัลลักษณ์ หรือ หอส่งกลอง เป็นหอสูงสี่ชั้น สร้างครั้งแรกในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่หักพังลงมาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๒ หอที่เห็นอยู่ในปัจจุบันสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตามรากฐานอาคารเดิมและทรงใช้เป็นที่ประทับทอดพระเนตรดวงดาว

อาคารสโมสรเสือป่า สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ริมกำแพงหลังพระที่นั่งพิมานรัตยา

ตึกโรงม้าพระที่นั่ง เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ๒ ชั้น ตั้งอยู่ริมกำแพงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ตึกที่ทำการภาค สร้างขึ้นในสมัยพระยาโบราณราชธานินทร์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลกรุงเก่า มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียวสร้างขนานไปกับแนวกำแพงด้านทิศตะวันตกต่อกับทิศใต้ จัดนิทรรศการถาวร ๕ เรื่อง คือ เรื่องศิลปะสถาปัตยกรรมอยุธยา เครื่องปั้นดินเผาสินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของอยุธยา อาวุธยุทโธปกรณ์ ศิลปะวัตถุพุทธบูชาและวิถีชีวิตริมน้ำชาวกรุงเก่า

ระเบียงจัดตั้งศิลาจารึก แต่เดิมสร้างเป็นระเบียงหลังคามุงสังกะสียาวไปตามแนวกำแพงด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกใช้สำหรับเป็นที่เก็บรักษาบรรดาโบราณวัตถุและศิลปะวัตถุซึ่งพระยาโบราณราชธานินทร์ได้รวบรวมไว้

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยา เมื่อข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชแล้วให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกเลี้ยวซ้ายอีกครั้งและตรงไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร จะผ่านตลาดเจ้าพรหม จากนั้นจะเห็นพิพิธภัณฑ์อยู่ทางซ้ายมือ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ๓๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖, ๐ ๓๕๒๕ ๒๗๙๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๘๖

วัดเสนาสนาราม อยู่ทางด้านหลังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม เป็นวัดโบราณเดิมชื่อ "วัดเสือ" พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา ลักษณะพระอุโบสถมีมุขทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าพระ

อุโบสถหันหน้าสู่ทิศตะวันออก มีพระยืนประดิษฐานอยู่บนหน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังเป็นภาพปั้นลงรักปิดทอง เป็นรูปช้างเอราวัณขนาดด้วยแตร เหนือเศียรช้างเอราวัณเป็นพระอัญญาภรณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ ๒ องค์คือ "พระสัมพุทธมุนี" เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัย สมัยอยุธยาหลงรักปิดทอง ขนาดหน้าตักกว้าง ๒ ศอก ๒ นิ้ว สูง ๓ ศอก ๑ นิ้วประดิษฐานเหนือบุษบกปูนปั้นลงรักปิดทอง ฝาผนังพระอุโบสถเป็นภาพจิตรกรรม ด้านบนเป็นภาพของเทพและอัปสรที่มาบูชาพระประธาน ระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพพระราชพิธีสิบสองเดือนซึ่งหาชมได้ยาก ผนังด้านหน้าภายในพระอุโบสถมีพระบรมฉายาลักษณ์ทรงเครื่องต้นเฉลิมพระมหาพิชัยมงกุฎประทับเหนือพระราชบัลลังก์ในกรอบไม้สัก

วิหารพระพุทธไสยาสน์ อยู่ติดกับพระเจดีย์องค์ใหญ่ พระวิหารนี้สร้างขวางกับแนวพระอุโบสถ พระพุทธไสยาสน์เป็นศิลปะแบบอยุธยา ประกอบด้วยศิลาเป็นท่อนๆ นำมาเรียงต่อกันแล้วสลักเป็นองค์พระมีขนาดยาว ๑๔.๑๒ เมตร แต่เดิมประดิษฐานอยู่ที่วัดพระมหาธาตุ รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวิหารพระนอนขึ้นในวัด แล้วอัญเชิญพระพุทธไสยาสน์จากวัดมหาธาตุมาประดิษฐานไว้ที่วัดนี้

พระอินทร์แปลง เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัยที่อัญเชิญมาจากนครเวียงจันทน์เมื่อปีพ.ศ.๒๔๐๑ หน้าตักกว้าง ๒ ศอกเศษ สูง ๓ ศอกเศษ ประดิษฐานอยู่ในวิหารซึ่งติดกับวิหารพระพุทธไสยาสน์ มีตำนานเล่ากันว่าพระอินทร์แปลงทรงแปลงร่างมาสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ ด้านหลังพระอินทร์แปลงเป็นซุ้มศรียาโพธิ์ ภายในพระวิหารปูด้วยกระเบื้องหินอ่อน ทั้งสองข้างองค์พระอินทร์แปลงยกพื้นเป็นอัฒจันทร์ พร้อมทั้งมีธรรมาสน์หินปิดทอง ๒ แท่น ฝาผนังภายในพระวิหารด้านบน เป็นภาพวาดรูปทวยเทพบูชาองค์พระอินทร์แปลงและระหว่างช่องหน้าต่างเป็นภาพวาดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องด้วยวัดและพระศาสนา บานหน้าต่างเป็นภาพลายรดน้ำเป็นรูปสัตว์ ๑๐ อย่างที่ภิกษุไม่ควรบริโภค

พระเจดีย์ ตั้งอยู่ด้านหลังพระอุโบสถ เป็นพระเจดีย์ทรงระฆังคว่ำก่ออิฐฉาบปูนศิลปะสมัยอยุธยา สูงประมาณ ๑๓ วาเศษ มีฐานทักษิณสี่เหลี่ยม

วัดสุวรรณดารารามราชวรวิหาร อยู่ในเขตพระนครด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เหนือบริเวณป้อมเพชร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทรเกษม แต่พอถึงสามแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นป้ายทางเข้าวัดอยู่ทางด้านขวามือ วัดนี้เดิมชื่อว่า "วัดทอง" เป็นวัดที่พระบรมมหาราชวังของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสร้างไว้ตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา

ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวัดทองขึ้นใหม่และพระราชทานนามว่า "วัดสุวรรณดาราราม" เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระบรมชนกนาถและพระบรมราชชนนี ตามพระนามเดิมของทั้งสองพระองค์คือ "ทองดี" และ "ดาวเรือง"

วัดแห่งนี้มีสิ่งต่างๆ ที่น่าชมไม่ว่าจะเป็นพระอุโบสถซึ่งยังคงรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย คือทำส่วนฐานโค้งอ่อนลงตรงกลาง คล้ายปากเรือสำเภา หน้าบันอุโบสถสลักลายเป็นรูปนารายณ์ทรงครุฑ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเทพชุมนุมที่ผนังอุโบสถตอนบน ตอนล่างเขียนเรื่องเวสสันดรชาดก เตมีย์ชาดกและสุวรรณสามชาดก ผนังด้านหน้าพระประธานเขียนภาพมารวิชัย มีแม่พระธรณีบีบมวยผมอยู่ตรงกลาง ส่วนพระประธานในพระอุโบสถรัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้จำลองขยายส่วนจากพระแก้วมรกต นอกจากนั้นภายในพระวิหารมีลักษณะรูปแบบฐานเป็นเส้นตรง ไม่ใช่ฐานอ่อนโค้งตามรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยอยุธยา บั้วหัวเสามีลักษณะเป็นบัวกลีบยาวหรือบัวแวง พระวิหารสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๒ ภายในพระวิหารมีภาพเขียนสีในสมัยรัชกาลที่ ๗ แสดงพระราชประวัติของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถี นับเป็นจิตรกรรมฝาผนังที่มีฝีมือยอดเยี่ยมงดงามมาก กรมศิลปากรได้ถ่ายแบบภาพเขียนนี้ไปไว้ที่อนุสรณ์ดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บริเวณหน้าพระอุโบสถจะเห็น **แท่นพระศรีมหาโพธิ์** ลักษณะเป็นแท่นฐานบัวคว่ำและบัวหงาย ประดิษฐานต้นพระศรีมหาโพธิ์ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้นำหน่อโพธิ์มาจากประเทศอินเดีย ไม่ไกลกันนั้นมี **หอระฆัง** ลักษณะแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ก่ออิฐถือปูน มีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมสองชั้น ชั้นล่างเจาะประตูเป็นรูปโค้งแหลม ชั้นบนเป็นส่วนของหอระฆัง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ ร่วมกับการปฏิสังขรณ์วัดครั้งใหญ่

ป้อมปราการรอบกรุง กำแพงเมืองที่พระเจ้าอยู่หัวทรงทรงสร้างครั้งแรกนั้นเป็นเพียงเชิงเทินดิน และมีเสาไม้ระเนียดปักข้างบน ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิจึงได้ก่ออิฐถือปูนขึ้น ตามพระราชพงศาวดารมีการสร้างป้อมต่างๆ อาทิ ป้อมมหาไชย ป้อมซัดกบ ป้อมเพชร ป้อมทอราชคฤห์และป้อมจำปาพล เป็นต้น ป้อมขนาดใหญ่ๆ มักตั้งอยู่บริเวณทางแยกระหว่างแม่น้ำ เช่น ป้อมเพชรตั้งอยู่ตรงที่บรรจบของแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก จัดเป็นสวนสาธารณะริมน้ำสำหรับนั่งเล่น ป้อมมหาไชยตั้งอยู่มุมวังจันทร์เกษมบริเวณที่เป็นตลาดหัวรอในปัจจุบัน ตัวป้อมได้ถูกรื้อเพื่อนำอิฐไปสร้างพระนครใหม่ที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่บนถนนอุทอง ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่กว้างขวาง ในพื้นที่ปลูกต้นไม้ต่าง ๆ ในวรรณคดี ศาลาไทยและมีซากโบราณสถาน นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็นสวนป่าสมุนไพรอีกด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีเสด็จแทนพระองค์มาเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๓

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วให้ข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปจนสุดถนน พอถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะเห็นสามแยกข้างหน้าให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงสามแยกไฟแดงแล้วเลี้ยวขวาตรงไป ผ่านโรงพยาบาลจังหวัดไปไม่ไกลนักจะเห็นสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์อยู่ทางขวามือ

วังหลัง ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาด้านทิศตะวันตก ตรงข้ามกับวัดกษัตราธิราช เดิมเป็นอุทยานสำหรับเสด็จประพาสเป็นครั้งคราวเรียกว่า **สวนหลวง** และมีเพียงตำหนักที่พัก ต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาธรรมราชา ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเพิ่มเติมเป็นพระราชวังเพื่อให้เป็นที่พักของสมเด็จพระเอกาทศรถ หลังจากนั้นได้กลายเป็นที่ประทับของเจ้านายในพระราชวงศ์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเจดีย์พระศรีสุริโยทัย

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก ติดกับสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๓ ถนนอุทอง พระเจดีย์แห่งนี้ เป็นโบราณสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นอนุสรณ์สถานของวีรสตรีไทยพระองค์แรก สมเด็จพระสุริโยทัยซึ่งสิ้นพระชนม์ในการทำสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระมหาจักรพรรดิกับพระเจ้าแปรและเป็นการยืนยันเกียรติแห่งสตรีไทยที่ได้รับการยกย่องจากสังคมไทยมาแต่ครั้งบรรพกาล

ปีพ.ศ.๒๐๙๑ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิขึ้นครองราชสมบัติมีสมเด็จพระสุริโยทัยเป็นพระมเหสี หลังจากครองราชย์ได้ ๗ เดือน พระเจ้าตะเบ็งชเวตี้และบุเรงนองยกทัพเข้ามาล้อมกรุงศรีอยุธยาโดยผ่านมาทางด้านหน้า พระเจดีย์สามองค์จังหวัดกาญจนบุรีและตั้งค่ายล้อมพระนคร สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงช้างออกไปพร้อมกับพระราชโอรส สมเด็จพระสุริโยทัยทรงเป็นห่วงพระราชสวามีจึงได้ทรงเครื่องแบบอย่างนักรบชาย ประทับข้างตามเสด็จออกไป กองทัพกรุงศรีอยุธยาปะทะกับทัพหน้าของกรุงหงสาวดีซึ่งมีพระเจ้าแปรเป็นแม่ทัพ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงไล่ช้างเข้าชนกับช้างของพระเจ้าแปรและบังเอิญช้างทรงเกิดเปลื้องปล้ำ สมเด็จพระสุริโยทัยจึงไล่ช้างพระที่นั่งเข้าขวางพระเจ้าแปรด้วยเกรงว่า

เจดีย์พระศรีสุริโยทัย

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิพระราชสวามีจะเป็นอันตราย จนถูกพระแสงของเจ้าพันพระอภัยมณีสังหารและสิ้นพระชนม์อยู่บนคอช้าง เมื่อสงครามยุติลงสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงปลงพระศพของพระนาง และสถาปนาวัดที่ปลงพระศพขึ้นเป็นวัดสวนหลวงสบสวรรค์ (เดิมชื่อ วัดสบสวรรค์ซึ่งตั้งอยู่ในเขตสวนหลวงของวังหลังสมัยนั้น) ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการสอบสวนหาตำแหน่งสถานที่ต่างๆ ที่กล่าวถึงในพระราชพงศาวดารเพื่อเรียบเรียงเป็นหนังสือประชุมพงศาวดารขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย จึงเป็นเหตุให้ทราบตำแหน่งของวัดสบสวรรค์ ซึ่งยังคงพบเจดีย์แบบย่อไม้สิบสองสูงใหญ่ปรากฏตามที่ตั้งในปัจจุบันนี้ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงขนานนามเรียกชื่อเจดีย์ว่า "เจดีย์พระศรีสุริโยทัย"

ในปีพ.ศ.๒๕๓๓ รัฐบาลได้มอบให้กรมศิลปากรและกรมป.กลาง ดำเนินการบูรณะซ่อมแซมเสริมรูปทรงพระเจดีย์ที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพเดิมและจากการบูรณะ กรมศิลปากรได้พบวัตถุโบราณ เช่น พระพุทธรูปผลักแก้วสีขาวปางมารวิชัย พระเจดีย์จำลอง ผอบทองคำบรรจุพระธาตุ เป็นต้น ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

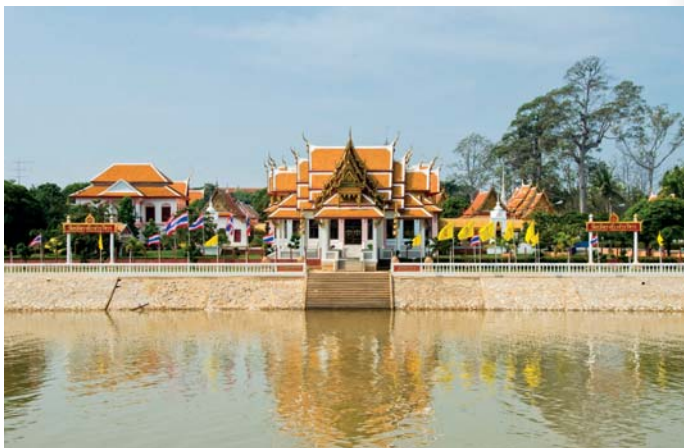
สวนศรีสุริโยทัย สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ตั้งอยู่ในเขตทหาร กองสรรพาวุธซ่อมยาง สวนศรีสุริโยทัยจะอยู่ด้านหลัง

วัดโลกยสุธา

องค์การสุธาเป็นผู้สร้างสวนนี้เพื่ออุทิศส่วนกุศลถวายอดีตพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในที่ดินซึ่งเคยเป็นเขตพระราชฐานชั้นใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานชื่อ "สวนศรีสุริโยทัย" เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๒ และองค์การสุธาได้ทูลเกล้าฯ ถวายสวนนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๔ สวนนี้มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ ประกอบด้วยศาลาอเนกประสงค์ พลับพลาสมเด็จพระสุริโยทัย อนุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยแสดงเหตุการณ์ตอนสู้รบบนหลังช้าง ในสวนด้านหลังมีเนินเสมาทินอ่อนโบราณอายุกว่า ๔๐๐ ปีบรรจุชิ้นส่วนพระพุทธรูปที่ชำรุดอันเนื่องมาจากวัดพุทธโธสวรรย์ (พระตำหนักเวียงเหล็กของพระเจ้าอู่ทอง) สวนนี้เปิดทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

วัดโลกยสุธา อยู่ใกล้กับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ใช้เส้นทางถนนหลังพลับพลามุขในบริเวณพระราชวังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์และวัดวรเชษฐารามเข้าไปจนถึงพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่ซึ่งตั้งอยู่กลางแจ้ง พระพุทธรูปไสยาสน์องค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูน ยาวประมาณ ๒๙ เมตร มีซากเสา ๖ เหลี่ยมตั้งอยู่ชิดกับองค์พระ หลงเหลือให้เห็นอยู่หลายต้น เข้าใจว่าอาจเคยเป็นซากพระอุโบสถ

วัดกษัตราธิราช

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร อยู่นอกเกาะเมืองตรงข้ามกับเจดีย์พระศรีสุริโยทัย ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สามารถใช้เส้นทางเดียวกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ไปจนถึงสี่แยกแล้วเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร จากนั้น เลี้ยวขวาตรงไปไม่กี่กิโลเมตรก็จะถึงวัดนี้ วัดนี้เดิมชื่อ "วัดกษัตรา" หรือ "วัดกษัตราราม" เป็นวัดโบราณในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีพระปรางค์ใหญ่เป็น ประธานหลักของวัด และยังมีพระอุโบสถสมัยอยุธยาซึ่งมีลายดาวเพดาน จำหลักไม้งดงามมาก ภายในวัดมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นวัดที่มีความสวยงามมากวัดหนึ่ง

วัดท่าการ้อง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นวัดเก่าแก่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในประวัติศาสตร์กล่าวว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระชัยราชาธิราชสมัยอยุธยา ตอนต้น อีกทั้งก่อนอยุธยาจะเสียกรุงบริเวณแห่งนี้เคยเป็นที่ตั้งค่ายของ แม่ทัพใหญ่แห่งพม่าคือเนเมียวสีหบดี ปัจจุบันยังคงเหลือสถาปัตยกรรม สมัยกรุงศรีอยุธยาหลายแห่งได้แก่ ศาลาการเปรียญไม้สักริมแม่น้ำ เจ้าพระยา พระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรัตนมงคหรือหลวงพ่อยิ้ม นอกจากนี้วัดท่าการ้องยังเคยได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทสิ่งแวดล้อมสะอาดจาก กระทรวงสาธารณสุขอีกด้วย

ตลาดน้ำวัดท่าการ้อง เนื่องจากวัดท่าการ้องอยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางวัดจึงจัดภูมิทัศน์ด้านหน้าเป็นตลาดน้ำมีอาหารคาวหวานนานาชนิดให้นักท่องเที่ยวเลือกซื้อรับประทาน เปิดบริการทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๓๕๓๒ ๓๐๘๘, ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๔

วัดไชยวัฒนาราม

ตลาดน้ำอยุธยาคลองสระบัว จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ท่ามกลางธรรมชาติ ริมน้ำอาหารพื้นบ้านหลากหลายชนิด พร้อมทั้งชมการแสดงทางวัฒนธรรม โดยมีรอบการแสดง เวลา ๑๒.๓๐ น./๑๔.๐๐ น./๑๕.๓๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. ตลาดน้ำอยุธยาคลองสระบัว เปิดบริการ วันเสาร์และวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

วัดไชยวัฒนาราม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตกนอกเกาะเมือง เป็นวัดที่พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์กรุงศรีอยุธยาองค์ที่ ๒๔ (พ.ศ.๒๑๗๓-๒๑๙๘) โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.๒๑๗๓ ได้ชื่อว่าเป็นโบราณสถานที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่ง ความสำคัญอีกประการหนึ่งคือ วัดนี้เป็นที่ฝังพระศพของเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์(เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกสมัยอยุธยาตอนปลายกับเจ้าฟ้าสังวาลย์ซึ่งต้องพระราชอาญาโดยจมน้ำพระชนม์ในรัชสมัยของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ **พระปราสาทศรีรัตนมหาธาตุ** เป็นปราสาทประธานของวัดตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสและที่มุมฐานมีปราสาททิศประจำอยู่ทั้งสี่มุม การที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองซึ่งเป็นกษัตริย์สมัยอยุธยาตอนปลาย ทรงสร้างปราสาทขนาดใหญ่เป็นประธานของวัด เท่ากับเป็นการรื้อฟื้นศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้นที่นิยมสร้างปราสาทเป็นประธานของวัด เช่น การสร้างปราสาทที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ เนื่องจากพระองค์ทรงได้ชมรมมาอยู่ได้อ่านนาจึงมีการนำรูปแบบสถาปัตยกรรมเขมรเข้ามาใช้ในการก่อสร้างปราสาทอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมี**พระระเบียงรอบปราสาทประธาน** ภายในพระระเบียงมีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ผนังระเบียงก่อด้วยอิฐถือปูน

มีลูกทรงหล่อเป็นรูปลายกุดั่น พระอุโบสถ อยู่ด้านหน้าของวัดภายในมี
 ซากพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยสร้างด้วยหินทราย ใบเสมา
 ของพระอุโบสถทำด้วยหินสีค่อนข้างเขียว จำหลักเป็นลายประจำยามและ
 ลายก้านขด และเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ทางด้านหน้าพระอุโบสถมีเจดีย์ ๒
 องค์ ฐานกว้าง ๑๒ เมตร สูง ๑๒ เมตร ซึ่งถือเป็นศิลปะที่เริ่มมีแพร่หลาย
 ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง วัดไชยวัฒนารามได้รับการประกาศ
 ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ.๒๔๗๔
 และกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะตลอดมาจนปัจจุบันไม่มีสภาพกรำง
 อยู่ในป่าอีกแล้ว และยังคงมองเห็นเค้าแห่งความสวยงามยิ่งใหญ่ตระการ
 ตา ซึ่งผู้ไปเยือนไม่ควรพลาดชมอย่างยิ่ง เปิดทุกวันเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.
 ค่าเข้าชม ชาวไทย ๑๐ บาท ชาวต่างชาติ ๕๐ บาท หรือสามารถซื้อบัตร
 รวมได้ ชาวไทย ๕๐ บาท ชาวต่างชาติ ๒๒๐ บาท โดยบัตรนี้สามารถเข้า
 ชมวัดและโบราณสถานบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ได้ ภายในระยะเวลา
 ๓๐ วัน ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์และพระราชวังหลวง วัดมหาธาตุ
 วัดราชบูรณะ วัดพระราม วัดไชยวัฒนาราม

หมายเหตุ ตั้งแต่เวลาประมาณ ๑๙.๓๐- ๒๑.๐๐ น. จะมีการส่องไฟชม
 โบราณสถาน

การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

เรือ สามารถเช่าเหมาเรือหางยาวจากบริเวณหลังลานจอดรถฝั่ง
 ตรงข้ามพระราชวังจันทร์เกษมด้านตะวันออกของเกาะเมือง เข้าจากท่าเรือ
 ด้านหน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร / เข้าได้จากท่าเรือตรงสามแยกถนน
 ป่ามะพร้าว ล่องไปตามลำน้ำป่าสักลงไปทางใต้ ผ่านวิทยาลัยการต่อเรือ
 พระนครศรีอยุธยา วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดพุทธไสยาสน์ โบลต์โปรตุเกส
 วัดไชยวัฒนาราม วัดกษัตราธิราชวรวิหาร และเจดีย์พระศรีสุริยทัยอัน
 สง่างาม หากล่องเรือในเวลาพลบค่ำจะเห็นภาพบริเวณวัดไชยวัฒนาราม
 งดงามมาก

รถยนต์ สามารถใช้เส้นทางเดียวกับวัดกษัตราธิราชวรวิหาร แต่พอ
 ข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชไปแล้วให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปเรื่อยๆ ก็จะมี
 วัดไชยวัฒนารามตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ทางด้านหน้า

วัดพุทธไสยาสน์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำทางด้านใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง
 หากเดินทางโดยรถยนต์ และใช้เส้นทางสายอยุธยา-เสนา ข้ามสะพาน
 วัดกษัตราธิราชวรวิหาร แล้วเลี้ยวซ้าย จะผ่านวัดไชยวัฒนาราม มีป้ายบอก
 ทางเป็นระยะไปจนถึงทางแยกซ้ายเข้าวัดพุทธไสยาสน์ วัดนี้สร้างขึ้นบริเวณ
 ตำบลที่ประทับเดิมของสมเด็จพระเจ้าอู่ทองซึ่งเรียกว่า "ตำบลนักเวียงเหล็ก
 หรือเวียงเล็ก" หลังจากนั้นพระองค์ไปสร้างพระราชวังใหม่ที่ตำบลหนอง

วัดพุทธโสธรวรย์

โสน(เบ็ญพระราม)จึงสถาปนาสถานที่นี้เป็นวัดพุทธโสธรวรย์ ภายในวัดมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ *ปราสาทประธาน* องค์ใหญ่ศิลปะแบบขอม ตั้งอยู่กึ่งกลางอาณาเขตพุทธาวาสบนฐานไพที ซึ่งมีลักษณะย่อเหลี่ยมมีบันไดขึ้น ๒ ทาง คือ ทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตก ส่วนทิศเหนือทิศใต้มีมณฑปสองหลังภายในพระมณฑปมีพระประธาน *พระตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์* สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ประจำอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตำหนักนี้อยู่ในสภาพค่อนข้างทรุดโทรมแต่ภายในผนังของตำหนัก มีภาพสีเกี่ยวกับเรื่องหมู่เทวดา นักพรต นมัสการพระพุทธบาท และเรือสำเภาตอนพระพุทธรโฆษาจารย์ไปลังกา ภาพเหล่านี้อยู่ในสภาพไม่ชัดเจนนัก นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของปราสาทหมู่พระเจดีย์สิบสององค์ และวิหารพระนอน

วัดภูเขาทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากพระราชวังหลวงไปประมาณ ๒ กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางเดียวกับทางไปจังหวัดอ่างทอง ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ กิโลเมตรที่ ๒๖ จะมีป้ายบอกทางแยกซ้ายไปวัดนี้ วัดภูเขาทองนี้หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่ากล่าวว่า พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองเป็นผู้สร้างเมื่อพ.ศ.๒๑๑๒ คราวยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ในเวลาที่ประทับอยู่พระนครศรีอยุธยาได้สร้างพระเจดีย์ภูเขาทองใหญ่แบบมอญขึ้นไว้เป็นที่ระลึกเมื่อคราวรบชนะไทย โดยรูปแบบของฐานเจดีย์มีลักษณะคล้ายกับแบบมอญพม่า สันนิษฐานว่าสร้างเจดีย์องค์นี้ขึ้นเพื่อชัยชนะแต่ทำได้เพียงรากฐาน แล้วยกทัพกลับ ครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้เอกราชกลับคืนมาเมื่อพ.ศ.๒๑๒๙ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเจดีย์แบบไทยไว้เหนือฐานแบบมอญและพม่าที่สร้างเพียงรากฐานไว้ ณ สมรภูมิต่างๆ

วัดกุเขาทอง

หย่อง ฝีมือช่างมอญเดิมจึงปรากฏเหลือเพียงฐานทักษิณส่วนล่างเท่านั้น เจดีย์กุเขาทองจึงมีลักษณะสถาปัตยกรรมสองแบบผสมกัน ปัจจุบันกรมศิลปากรได้สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงม้า บริเวณด้านหน้าวัดกุเขาทอง

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง) ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ ทุ่งมะขามหย่องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาออกไปประมาณ ๓-๔ กิโลเมตร มีสภาพเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทิศตะวันออก ภายในมีพระรูปสมเด็จพระสุริโยทัยหล่อด้วยสำริด มีขนาดหนึ่งเท่าครึ่งขององค์จริงประทับบนหลังพระคชาธาร พร้อมด้วยกลุ่มอนุสาวรีย์ประติมากรรมประกอบกันทั้งสิ้น ๔๙ ชิ้น มีประติมากรรมจำลองประวัติศาสตร์ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และ

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริเยทัย (ทุ่งมะขามหย่อง)

สวนสาธารณะพักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน ทุ่งมะขามหย่องแห่งนี้ เคยเป็นสมรภูมิการสู้รบระหว่างไทย-พม่าหลายครั้ง จนเกิดเป็น มหาวีรกรรมคือ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระสุริเยทัยพระอัครมเหสีของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิทรงทำยุทธหัตถีกับพระเจ้าแปรจนต้องพระแสงของ้าว สิ้นพระชนม์บนคอช้าง และในรัชกาลสมเด็จพระมหาธรรมราชาเป็นกษัตริย์ ของกรุงศรีอยุธยาซึ่งหลังจากที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงประกาศ อิสรภาพได้ ๒ ปี พระเจ้าหงสาวดีนันทบุเรงได้ให้มังมอดราชบุตรยกทัพมา ตั้งที่ทุ่งมะขามหย่อง และทัพพระเจ้าหงสาวดีตั้งค่ายหลวงบริเวณขนอนปาก คูซึ่งอยู่ถัดจากทุ่งมะขามหย่องลงมาทางใต้ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชนำ พลออกมาปล้นค่ายพม่าหลายครั้งโดยจะใช้ปากดาบพระแสงดาบ ปืนเสาระเนียดเข้าไปในค่ายพระเจ้าหงสาวดีและได้ชัยชนะทุกครั้ง พระแสงดาบ นั้นจึงปรากฏนามว่า "พระแสงดาบคาบค่าย"

วัดหน้าพระเมรุ

ด้วยทุ่งมะขามหย่องเคยเป็นสมรภูมิที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางรัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นโครงการจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริ รัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างน้อมเกล้าฯถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อปีพ.ศ.๒๕๓๕

พระที่นั่งเพนียด ตั้งอยู่ในตำบลสวนพริก ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔ กิโลเมตร ไปตามเส้นทางหมายเลข ๓๔๗ กิโลเมตรที่ ๔๒-๔๓ (เส้นทางเดียวกับทางไปวัดกุเขาทอง) แต่ให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไปตามถนนจะมีป้ายบอกเส้นทางไปพระที่นั่งเพนียด เพนียดแห่งนี้มีขนาดใหญ่มากสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่สำหรับพระมหากษัตริย์ประทับทอดพระเนตรการคล้องช้างหรือจับ

ข้างเดือนในเพนียดซึ่งเป็นประเพณีที่ทำกันมาแต่โบราณเพื่อนำข้างมาใช้ประโยชน์ในราชการทั้งในยามปกติและยามสงคราม หรือในเวลาที่มีแขกบ้านแขกเมืองมาพระมหากษัตริย์ก็จะโปรดให้ทำพิธีคล้องข้างให้ชมทุกครั้งไป การคล้องข้างนี้ทำกันเรื่อยมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงได้เลิกไป พระที่นั่งเพนียดและตัวเพนียดที่เห็นในปัจจุบันนั้นลักษณะเป็นคอกล้อมด้วยซุงทั้งต้น มีปีกกาแยกเป็นรั้วไปสองข้าง รอบเพนียดเป็นกำแพงดินประกอบอิฐเสมอยอดเสา ด้านหลังคอกตรงข้ามแนวปีกกาเป็นพลับพลาที่ประทับซึ่งได้รับการบูรณะเมื่อพ.ศ.๒๕๐๐ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้สนับสนุนงบประมาณแก่กรมศิลปากรในปี พ.ศ.๒๕๓๑ เพื่อบูรณะเพนียดให้อยู่ในสภาพเดิมอีกด้วย

วัดหน้าพระเมรุ ตั้งอยู่ริมคลองสระบัวด้านทิศเหนือของคูเมือง (เดิมเป็นแม่น้ำลพบุรี) ตรงข้ามกับพระราชวังหลวง สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น พุทธศักราช ๒๐๔๖ มีชื่อเดิมว่า "วัดพระเมรุราชิการาม" ที่ตั้งของวัดนี้เดิมคงเป็นสถานที่สำหรับสร้างพระเมรุถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระมหากษัตริย์พระองค์ใดพระองค์หนึ่งสมัยอยุธยาตอนต้นต่อมาจึงได้สร้างวัดขึ้น มีตำนานเล่าว่าพระองค์อินทร์ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงสร้างวัดนี้เมื่อพ.ศ.๒๐๔๖ วัดนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิเมื่อครั้งทำศึกกับพระเจ้าบุเรงนองได้มีการทำสัญญาสงบศึกเมื่อพ.ศ.๒๑๐๖ ได้สร้างพลับพลาที่ประทับขึ้นระหว่างวัดหน้าพระเมรุกับวัดหัสตาวาส

วัดนี้เป็นวัดเดียวในกรุงศรีอยุธยาที่ไม่ได้ถูกพม่าทำลายและยังคงปรากฏสถาปัตยกรรมแบบอยุธยาอยู่ในสภาพสมบูรณ์มากที่สุด ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระอุโบสถมีขนาดยาว ๕๐ เมตร กว้าง ๑๖ เมตร เป็นแบบอยุธยาตอนต้นซึ่งมีเสาอยู่ภายใน ต่อมาสร้างขยายออกโดยเพิ่มเสารับชายคาภายนอกในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ หน้าบันเป็นไม้สักแกะสลักเป็นรูปพระนารายณ์ทรงครุฑเหยียบเศียรนาคและมีรูปราหูสองข้างติดกับเศียรนาค หน้าต่างเจาะเป็นช่องยาวตามแนวตั้ง เสาเหลี่ยมสองแถว ๑ละแปดต้น มีบัวหัวเสาเป็นบัวโถแบบอยุธยา ด้านบนประดับด้วยดาวเพดานเป็นงานจำหลักไม้ลึกรักปิดทอง ส่วนลายแกะสลักบานประตูพระวิหารน้อย เป็นลายแกะสลักด้วยไม้สักหนา แกะสลักจากพื้นไม้ไม่มีการนำชิ้นส่วนที่อื่นมาติดต่อเป็นลายซ้อนกันหลายชั้น พระประธานในอุโบสถสร้างปลายสมัยอยุธยาเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ทรงเครื่องแบบกษัตริย์ราช มีนามว่า "พระพุทธรูปนิมิตวิจิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ" จัดเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องสมัยอยุธยาที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่มีปรากฏอยู่ในปัจจุบันและมีความสมบูรณ์งดงามมากสูงประมาณ ๖ เมตร หน้าตักกว้างประมาณ ๔.๕๐ เมตร

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการปฏิสังขรณ์วัดนี้โดยรักษาแบบอย่างเดิมไว้และได้เชิญพระพุทธรูปศิลาสีเขียวหรือพระคันธารราฐประทับนั่งห้อยพระบาทสมัยทวารวดีจากวัดมหาธาตุมาไว้ในวิหารสรรเพชญ์ (หรือเรียกว่า วิหารน้อยเพราะขนาดวิหารเล็ก มีความยาว ๑๖ เมตร กว้างประมาณ ๖ เมตร) ซึ่งอยู่ข้างพระอุโบสถ พระพุทธรูปศิลาแบบนี้ห้อยพระบาทสมัยทวารวดีนี้ นับเป็น ๑ ใน ๕ องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย จึงนับเป็นสิ่งที่มีความควรแก่การเก็บรักษาไว้ พระอุโบสถเปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ค่าเข้าชมชาวต่างชาติ ๒๐ บาท

วัดกุฎีดาว อยู่หน้าสถานีรถไฟ ฝั่งตะวันออก เป็นวัดเก่าแก่ ฝีมือการสร้างงดงามยิ่ง เห็นได้จากซากอาคาร เสาบัวและยอดพระเจดีย์ที่หักโค่นลงมา แม้จะปรักหักพังไปหมดแล้ว แต่ยังคงสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามในอดีต ปัจจุบันเป็นวัดร้างไม่ปรากฏแน่ชัดว่าใครเป็นผู้สร้าง

วัดสมณโกฏฐาราม สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้น และปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในสมัยอยุธยาตอนปลายโดยเจ้าพระยาโกษา(เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา(ปาน) อาจเป็นในช่วงสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช "ในจดหมายเหตุของแกมเฟอร์ แพทย์ชาวเยอรมันที่ทำงานในบริษัทอีสต์อินเดียของฮอลันดาเดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ.๒๒๓๓ ในรัชกาลสมเด็จพระเพทราชา ได้บันทึกไว้ว่า ห่างจากตัวเมืองไปทางตะวันออกมีวัดที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งเรียกว่า วัดพระยาคลัง แขนงฝั่งที่นายแกมเฟอร์เขียนประกอบไว้ปรากฏว่าเป็นวัดสมณโกฏฐารามและวัดกุฎีดาว และยังระบุว่า สมเด็จพระเพทราชาได้เสด็จไปที่วัดนี้เพื่อราชทานเพลิงศพเจ้าแม่ดุษิตซึ่งเป็นมารดาของเจ้าพระยาโกษา(เหล็ก) และเจ้าพระยาโกษา(ปาน) และยังเป็นพระแม่มของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเมื่อ พ.ศ.๒๒๓๓" สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ พระอุโบสถ เป็นพระอุโบสถสมัยอยุธยาเก่าอริภูมิปูน มีประตูเข้าออกทางด้านข้าง ๔ ด้าน ภายในพระอุโบสถมีหลังคาต่อเป็นโครงไม้แบบหน้าจั่ว ประดิษฐานพระประธาน กว้างประมาณ ๓.๕ เมตร ทางด้านทิศตะวันออกมีวิหารขนาดใหญ่ วัดนี้มี พระปรารค์ องค์ใหญ่รูปทรงสี่เหลี่ยมแบนตากว่าแห่งอื่นเข้าใจว่าเลียนแบบเจดีย์เจ็ดยอดของเชียงใหม่ เป็นพระปรารค์ที่สร้างบนเจดีย์องค์เดิม มีมุขยื่นออกไปทางทิศตะวันออก มีบันไดทางขึ้นสู่ลานประทักษิณ ๒ ทาง สันนิษฐานว่า พระปรารค์องค์นี้สร้างขึ้นในราวสมัยอยุธยาตอนกลาง นอกจากนี้ยังมี เจดีย์ระฆัง ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างพระปรารค์และพระอุโบสถ สันนิษฐานว่าน่าจะจะมีมาแต่แรกเริ่มการสร้างวัดตามลักษณะของเจดีย์และลวดลายที่ประดับอยู่บนบัลลังก์ ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้ได้สร้างทับรากฐานอาคารเดิมอันเป็นงานที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น

วัดใหญ่ชัยมงคล

วัดใหญ่ชัยมงคล เดิมชื่อวัดป่าแก้วหรือวัดเจ้าพระยาไท ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก จากกรุงเทพฯ เข้าตัวเมืองอยุธยาแล้วจะเห็นเจดีย์วัดสามปลื้ม(เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ ๑ กิโลเมตร จะเห็นวัดใหญ่ชัยมงคลอยู่ทางซ้ายมือ วัดนี้ตามข้อมูลประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าพระเจ้าอู่ทองทรงสร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.๑๙๐๐ สำหรับเป็นสำนักของพระสงฆ์ซึ่งไปบวชเรียนมาแต่สำนักพระวันรัตน์มหาเถรในประเทศลังกา คณะสงฆ์ที่ไปศึกษาพระธรรมวินัยเรียกนามนิกายในภาษาไทยว่า “คณะป่าแก้ว” วัดนี้จึงได้ชื่อว่า วัดคณะป่าแก้ว ต่อมาเรียกให้สั้นลงว่า “วัดป่าแก้ว” ต่อมาคนเลื่อมใสบวชเรียนพระสงฆ์นิกายนี้ พระราชาธิบดีจึงตั้งอธิบดีสงฆ์นิกายนี้เป็นสมเด็จพระวันรัตน์มีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายขวา คู่กับพระพุทโธโฆษจารย์เป็นอธิบดีสงฆ์ฝ่ายคันถธุระมีตำแหน่งเป็นสังฆราชฝ่ายซ้าย หลังจากนั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดเจ้าพระยาไท” สันนิษฐานว่ามาจากที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงสร้างวัดป่าแก้วขึ้น ณ บริเวณที่ตั้งซึ่งได้ถวายพระเพลิงพระศพของเจ้าแก้วเจ้าไทหรืออาจมาจากการที่วัดนี้เป็นที่ประทับของพระสังฆราชฝ่ายขวา ซึ่งในสมัยโบราณเรียกพระสงฆ์ว่า “เจ้าไท” ฉะนั้นเจ้าพระยาไทจึงหมายถึงตำแหน่งพระสังฆราช ในปีพ.ศ.๒๑๓๕ เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำศึกยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชาแห่งพม่าที่ตำบลหนองสาหร่าย เมืองสุพรรณบุรี ทรงสร้างพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นที่วัดนี้เป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะ การสร้างพระเจดีย์อาจสร้างเสริมพระเจดีย์เดิมที่มีอยู่หรืออาจสร้างใหม่ทั้งองค์ก็ได้ ไม่มีหลักฐาน

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

แน่นอน ขนานนามว่า "พระเจดีย์ชัยมงคล" แต่ราษฎรเรียกว่า "พระเจดีย์ใหญ่" ฉะนั้นนานวันเข้าวัดนี้จึงเรียกชื่อเป็น "วัดใหญ่ชัยมงคล" วัดนี้ร้างไปเมื่อคราวเสียกรุงครั้งสุดท้าย และเพิ่งจะตั้งขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาเมื่อไม่นานมานี้ นอกจากนี้ยังมี วิหารพระพุทธไสยาสน์ สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวร เพื่อเป็นที่ถวายสักการะบูชาและปฏิบัติพระกรรมฐาน ปัจจุบันมีการสร้างพระตำหนักสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีผู้นิยมไปนมัสการอย่างสม่ำเสมอเป็นจำนวนมาก เปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ทุกวัน ค่าเข้าชม ชาวต่างชาติ ๒๐ บาท

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลคลองสวนพลู ริมแม่น้ำป่าสักทางทิศใต้ฝั่งตรงข้ามของเกาะเมือง ห่างจากตัวเมืองราว ๕ กิโลเมตร หรือเมื่อออกจากวัดใหญ่ชัยมงคล ให้เลี้ยวซ้ายตรงไปตามถนนประมาณ ๑ กิโลเมตร ก็จะได้เห็นวัดพนัญเชิงอยู่ทางขวามือ วัดพนัญเชิงเป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดวรวิหาร แบบมหานิกาย เป็นวัดที่มีมาก่อนการสร้างกรุงศรีอยุธยา

ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่า พระเจ้าสายน้ำผึ้งซึ่งครองเมืองอโยธยาเป็นผู้สร้างขึ้นตรงที่พระราชทานเพลิงศพพระนางสร้อยดอกหมาก และพระราชทานนามวัดว่า "วัดพระเจ้าพระนางเชิง" (หรือวัดพระนางเชิง)

พระวิหาร เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ตามพงศาวดารกล่าวว่าสร้างเมื่อพ.ศ.๑๘๖๗ ก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยา ๒๖ ปี เดิมชื่อ "พระพุทธรเจ้าพนัญเชิง"(พระเจ้าพะเนางเชิง) แต่ในรัชกาลที่ ๔ เมื่อมีการบูรณะปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปองค์นี้ได้พระราชทานนามใหม่ว่า "พระพุทธรไตรรัตน์นายก" (ชาวบ้านนิยมเรียกหลวงพ่อดุ ชาวจีนนิยมเรียกว่า ซำปอกง ผู้คุ้มครองการเดินทางทางทะเล) เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอุททองปางมารวิชัยลงรักปิดทอง มีขนาดหน้าตักกว้าง ๑๔ เมตรและสูง ๑๙.๑๓ เมตร ฝีมือปั้นงดงามมาก เบื้องหน้ามีตาลปัตรหรือพัดยศและพระอัครสาวกที่ทำด้วยปูนปั้นลงรักปิดทองประดิษฐานอยู่เบื้องซ้ายและขวา อาจนับได้ว่าเป็นพระพุทธรูปนั่งสมัยอยุธยาตอนต้นที่มีขนาดใหญ่มากที่สุดที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน เป็นที่เคารพสักการะของชาวจังหวัดอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียง เข้าใจว่าเมื่อสร้างพระองค์ใหม่เสร็จแล้วจึงสร้างพระวิหารหลวงขึ้นคลุมอีกทีหนึ่ง ตามตำนานกล่าวว่า เมื่อคราวพระนครศรีอยุธยาจะเสียกรุงแก่ข้าศึกนั้น พระพุทธรูปองค์นี้มีน้ำพระเนตรไหลออกมาทั้งสองข้าง ส่วนในพระวิหาร เสาพระวิหารเขียนสีเป็นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ก้านแย่งสีแดงที่หัวเสามีปูนปั้นเป็นบัวกลุ่มที่มีกลีบซ้อนกันหลายชั้น *ผนัง* ทั้งสี่ด้านเจาะเป็นซุ้มเล็กประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดเล็กโดยรอบจำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์ เท่ากับจำนวนพระธรรมขันธ์ตามความเชื่อทางพุทธศาสนา ส่วน *ประตู* ทางเข้าด้านหน้าซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก เป็นบานประตูไม้แกะสลักลอยตัวเป็นลายก้านขดยกดอกนูนออกมา เป็นลักษณะของศิลปะอยุธยาที่งดงามมากแห่งหนึ่ง

พระอุโบสถ ประดิษฐานพระพุทธรูป ๕ องค์ ศิลปะสุโขทัย *วิหารเขียน* อยู่ด้านหน้าของพระวิหารหลวงเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าซึ่งแต่เดิมมีภาพจิตรกรรมเขียนไว้บนผนังทั้งสี่ด้าน แต่ถูกโบกปูนทับไปแล้วเมื่อคราวบูรณะปฏิสังขรณ์ ข้างในพระวิหารหลังนี้ประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบอยุธยา *ศาลาการเปรียญ* หลังเก่าย้ายจากริมแม่น้ำมาอยู่ด้านหลังของวัดเป็นศาลาทรงไทยสร้างด้วยไม้ หน้าบันประดับช่อฟ้าใบระกา ทางหงส์บริเวณคอสอง (*ซื่อ*) ด้านในศาลามีภาพเขียนสีบนผ้าเป็นภาพพุทธประวัติอยู่โดยรอบ มีตัวอักษรเขียนไว้ว่าภาพเขียนสีนี้เขียนขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๔๗๒ ภายในศาลามีธรรมาสน์อยู่ ๑ หลังสลักลวดลายสวยงามเป็นศิลปะแบบรัตนโกสินทร์

ภายในวัดพนัญเชิงยังจะพบ *ตึกเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก* ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก ก่อสร้างเป็นตึกแบบจีนเป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่สร้อยดอกหมากในเครื่องแต่งกายแบบจีน ชาวจีนเรียกว่า *"จูแซเนี้ย"* เป็นที่เคารพนับถือของชาวจีนทั่วไป คนไทยเข้าชมฟรี สำหรับชาวต่างชาติเสียค่าเข้าชมคนละ ๒๐ บาท

หมู่บ้านโปรตุเกส ตั้งอยู่ที่ตำบลลำภาลุ่ม บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตก อยู่ทางใต้ของตัวเมือง ชาวโปรตุเกสเป็นชาวยุโรปชาติแรกที่เข้ามาติดต่อค้าขายกับกรุงศรีอยุธยาเมื่อปีพ.ศ.๒๐๕๔ โดยอัลฟองโซ เดอ อัลบูเคอร์ก ผู้สำเร็จราชการของโปรตุเกส ประจำเอเชีย ได้ส่งนายคูอาร์เต้ เฟอ์นันเดส เป็นทูตเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา ชาวโปรตุเกสเข้ามาตั้งหลักแหล่งค้าขายและเป็นทหารอาสาในกองทัพกรุงศรีอยุธยา สร้างโบสถ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ศาสนาและเป็นศูนย์กลางของชุมชน ปัจจุบันบริเวณนี้ยังมีร่องรอยซากสิ่งก่อสร้างปรากฏให้เห็นคือ *โบราณสถานซานเปโตร*หรือเรียกในสมัยอยุธยาว่าโบสถ์เซนต์โดมินิค เป็นโบสถ์ในคณะโดมินิกัน นับเป็นโบสถ์แห่งแรกที่สร้างขึ้นในแผ่นดินไทยเมื่อปีพ.ศ.๒๐๘๓ ตั้งอยู่ในบริเวณเกือบกึ่งกลางหมู่บ้านโปรตุเกส มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๔๐๐ ตารางเมตร ยาวตามแนวทิศตะวันออกไปตะวันตกหันหน้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ตัวอาคารแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนหน้าเป็นสุสาน ของชาวคาทอลิกคณะโดมินิกัน ส่วนกลางใช้ประกอบพิธีทางศาสนาและฝังศพบาทหลวง ส่วนในด้านหลังและด้านข้างเป็นที่พักอาศัยและมีการขุดค้นพบโบราณวัตถุที่สำคัญได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ กล้องยาสูบ เหรียญกษาปณ์ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับกำไลแก้วและเครื่องประกอบพิธีทางศาสนาเช่น ไม้กางเขน เหรียญรูปเคารพในศาสนา ลูกประคำในส่วนของสุสาน พบโครงกระดูกจำนวนมากมายถึง ๒๕๔ โครงฝังเรียงรายอย่างเป็นระเบียบและทับซ้อนกันหนาแน่นทั้งภายในและภายนอกอาคาร จากแนวโครงกระดูกที่พบแบ่งขอบเขตสุสานออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนในสุดกลางตัวอาคารที่เป็นฐานโบสถ์ อาจเป็นโครงกระดูกของบาทหลวงหรือนักบวช ถัดมาส่วนที่สอง ส่วนนี้อาจเป็นผู้มีฐานะทางสังคมในค่ายโปรตุเกสสูงกว่าคนธรรมดาทั่วไป ส่วนที่สามนอกแนวฐานโบสถ์มีการฝังซ้อนกันมากถึง ๓-๔ โครง โครงกระดูกเหล่านี้มีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และบางส่วนชำรุด จากหลักฐานเอกสารประวัติศาสตร์ กล่าวถึงการเกิดโรคระบาดร้ายแรงในปลายแผ่นดินพระเพทราชาเมื่อปีพ.ศ.๒๒๓๙ มีผู้คนล้มตายมาก และในปีพ.ศ.๒๒๕๕ ในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระก็เกิดโรคระบาดอีกครั้งมีผู้คนล้มตายมาก อาจเป็นเหตุให้มีการขยายสุสานออกมาจากเดิม

วัดตูม ตั้งอยู่บริเวณริมคลองวัดตูม ถนนอยุธยา-อ่างทอง ตำบลวัดตูม ห่างจากตัวเมืองอยุธยา ประมาณ ๖-๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ วัดนี้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างตั้งแต่เมื่อไร ใครเป็นผู้สร้าง ทราบกันแต่เพียงว่าเป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยเมืองโยธยา ก่อนที่จะตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี วัดนี้คงเป็นวัดร้างมาครั้งหนึ่งเมื่อคราวเสียกรุงในปีพ.ศ.๒๓๑๐ ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้มีผู้ปฏิสังขรณ์ขึ้นอีกครั้งและเป็นวัดที่พระสงฆ์จำพรรษามาจนทุกวันนี้ วัดตูมนี้เป็นที่สำหรับลงเครื่องพิชัยสงครามแต่ดั้งเดิมมาคงเป็นแต่แรกตั้งกรุงอยุธยาตลอดจนถึงทุกวันนี้ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ ปี สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ พระพุทธรูปซึ่งมีลักษณะพิเศษคือ พระเศียรตอนเหนือพระนลาฏ (หน้าผาก) เปิดออกได้และพระเศษมาลาถอดได้ ภายในพระเศียรเป็นบ่อกว้างลึกลงไปเกือบถึงพระศอก มีน้ำไหลซึมออกมาตลอดเวลาเหมือนหยาดเหงื่อ เป็นน้ำใสเย็นบริสุทธิ์ปราศจากมลทิน สามารถรับประทานได้โดยปราศจากอันตรายใดๆ และไม่แห้งขาดหาย พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ทรงเครื่อง ปางมารวิชัย นามเดิมของท่านคือ "หลวงพ่อบุญรอด" เรียกกันเป็นสามัญว่า "หลวงพ่อบุญรอด" หน้าตักกว้าง ๔๗ เซนติเมตร สูง ๑.๕๐ เมตร สร้างสมัยใดไม่ปรากฏ เป็นพระทรงเครื่องแบบมหาจักรพรรดิราชาอริราชสงครามมังกูฎ มีกษัตริย์ทาบรวง สังวาลพาดูรัศมีประดับด้วยเนวรัตน์ ประทับนั่งขัดสมาธิ พระพุทธรูปองค์นี้จะเปิดเศียรพระทุกวันที ๑ ของเดือน

วัดข้างใหญ่ ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดตูม เป็นวัดที่มีความเกี่ยวข้องกับชาวมอญที่มีความสามารถพิเศษในการฝึกเลี้ยงช้างถวายกษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา หัวหน้าชาวมอญได้รับการแต่งตั้งเป็นจตุลังคบาทควบคุมช้างศึกต่อมาได้เลื่อนยศเป็นทหารเอกแม่ทัพหน้าชนะศึกหลายครั้งได้รับแต่งตั้งเป็น "พระยาราชมณู" และได้รับตำแหน่งสูงสุดเป็นเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดีสมุหกลาโหม ช้างที่ฝึกถวาย ได้แก่ ช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชชื่อ เจ้าพระยาไชยยานุภาพ ระวังสูงสุดที่เจ้าพระยาปราบหงสาวดี และช้างพระที่นั่งของสมเด็จพระเอกาทศรถชื่อ เจ้าพระยาปราบไตรจักร เพื่อเป็นอนุสรณ์ของชาวมอญและความสามารถของพระยาช้าง จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างวัดไว้ในพระพุทธรูปชื่อว่า "วัดข้างใหญ่"

พิพิธภัณฑ์ล้านของเล่นกรีก ยूनพันธุ ๔๕ หมู่ ๒ ตำบลท่าवासกรี เป็นสถานที่ที่สามารถชมได้ทั้งครอบครัว ภายในจัดแสดงของเก่า ภาพถ่ายโบราณฟิล์มกระจกสมัยรัชกาลที่ ๔ เหรียญเงินตรา แสตมป์ พระพุทธรูป ภาพวาด ชั้นที่ ๒ มีของเล่นหายากเป็นล้านชิ้น มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี

ที่นำศึกษามากมาย เปิดทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดโทร. ๐ ๓๕๓๒ ๘๙๔๙-๕๐ หรือ www.milliontoymuseum.com

วัดธรรมนิกรราช เป็นวัดสงฆ์มหานิกาย เดิมชื่อวัดมุขราช เมื่อพระเจ้าสายน้ำผึ้งสร้างวัดพนัญเชิงนั้น พระราชโอรส คือ พระเจ้าธรรมนิกรราชโปรดให้สร้างวัดนี้ขึ้นที่บริเวณเมืองเก่าชื่อเมืองสังขบุรี ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา พระมหากษัตริย์องค์ต่อมาได้ทรงบูรณะมาโดยตลอด ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงธรรม (พ.ศ.๒๑๕๓) ทรงบูรณะวัดและสร้างวิหารหลวงเพื่อฟังธรรมในวันธรรมสวนะและที่วิหารหลวงแห่งนี้เคยเป็นที่ประดิษฐานของเศียรพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ศิลปะสมัยอู่ทองปัจจุบันกรมศิลปากรนำไปไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา สำหรับวิหารพระพุทธรูปไสยาสน์นั้น พระราชมเหสีของพระองค์ทรงสร้างพระวิหารถวายตามคำอธิษฐานที่ขอให้พระราชธิดาทรงหายประชวร ใต้ทางหน้าประตูด้านทิศเหนือของพระเจดีย์สิงห์ล้อม ๕๒ ตัวที่แตกต่างไปจากเจดีย์ข้างล้อมพระพุทธรูปไสยาสน์มีความยาว ๑๒ เมตร หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือที่ฝาพระบาทปิดทองประดับกระจก

อนุสรณ์สถานปรีดี พนมยงค์ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเมือง ตรงข้ามวัดพนมยงค์ เป็นอนุสรณ์สถานแต่ท่านปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโสซึ่งเป็นผู้นำฝ่ายพลเรือนในการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ท่านได้รับประกาศเกียรติคุณให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกโดยองค์การยูเนสโกในปี ๒๕๔๒ อนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นรูปสัญลักษณ์ที่แสดงถึงอุดมการณ์อันสำคัญยิ่งของท่าน ๓ ประการ คือ สันติภาพ เสรีไทย และประชาธิปไตย สร้างด้วยโลหะสัมฤทธิ์ประกอบด้วยเสากลม ๖ ต้น รองรับหลังคาเรือนไทย ตั้งอยู่ในสระวงกลมมีน้ำล้อมรอบภายในอนุสรณ์สถานประกอบด้วย

เรือนไทยพิพิธภัณฑ เดิมเป็นเรือนแพทรงปั้นหยา มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี หลังคาเป็นทรงไทยโบราณ ฝาสาวยบัวและประตูมีสลักแบบไทยผสมจีนสวยงามมาก เรือนไทยหลังนี้ได้จัดเป็นพิพิธภัณฑเครื่องประดับบ้าน และเครื่องมือเครื่องใช้กันอยู่ในสมัยนั้นและเกี่ยวข้องกับท่าน รวมทั้งภาพถ่ายแสดงชีวิตผลงานและเหตุการณ์เกี่ยวกับตัวท่าน

เรือนไทยหอประชุม เป็นเรือนไทยประวัติศาสตร์อายุ ๑๒๐ ปี เดิมเป็นเรือนแพจอดอยู่ในคลองเมืองหน้าวัดพนมยงค์ถัดจากเรือนแพซึ่งเป็นที่เกิด

ของท่าน ต่อมาภายหลังได้ย้ายไปปลูกบนบก ภายในเรือนไทยมีซุ้มประตู
ลายสลักแบบไทยจีนและฝรั่งสวยงามมากได้สร้างตามแบบเดิม

วัดพนมยงค์ หรือ **วัดแม่นมยงค์** ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของกรุงเก่า ริม
คลองเมือง เยื้องหน้าโรงเรียนประตู่ชัย ตำบลท่าवासกรี(ในเขตเทศบาลนคร
พระนครศรีอยุธยา) วัดนี้เป็นนามของแม่นมของพระมหากษัตริย์ในสมัย
กรุงศรีอยุธยา เดิมเป็นสวนหลวงของแม่นมยงค์ซึ่งเป็นคนดีสัตย์ซื่อ ยึดถือ
คุณธรรมเป็นหลักของชีวิต ขยันต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงาน
จนสำเร็จทุกเรื่อง จึงเป็นที่โปรดปรานขององค์พระมหากษัตริย์ในสมัยนั้น
ต่อมาเมื่อแม่นมยงค์ชราภาพลงและหมดอายุขัย พระมหากษัตริย์ในสมัย
นั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสวนหลวงเป็นที่ธรณีสงฆ์และ
ให้สร้างวัดขึ้นที่นั่นโดยให้พ้องกับชื่อแม่นมยงค์เพื่อบุญกุศลจะได้ตกแก่
แม่นมยงค์ เมื่อสร้างวัดพนมยงค์แล้วก็สร้างพระอุโบสถขึ้น มีความงดงาม
มาก ทุกส่วนอ่อนช้อยเป็นทองสำเภา ส่วนทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
มีวิหารพระนอนองค์ใหญ่ทำด้วยปูนปั้นสวยงาม พระนอนองค์นี้มีพุทธ
ลักษณะละม้ายไปทางสุโขทัย เพราะพระสกลท่านคล้ายกันหอยนม ส่วนใน
เรื่องของความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อนั้นเป็นที่โจษขานกันมาก ตามความ
เชื่อเข้าใจว่าแม่นมยงค์ น่าจะเกิดวันอังคาร จึงได้สร้างพระนอนองค์ใหญ่
ไว้ประจำวัด และได้บรรจุพระตลอดจนของล้ำค่าไว้เป็นจำนวนมาก
นอกจากนี้วัดพนมยงค์ยังมีพระพุทธรูปเก่าแก่อีก ๒ องค์ด้วยกัน องค์หนึ่ง
อยู่ในพระอุโบสถเป็นพระประธานสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง พระพักตร์
งดงามมาก หน้านางสร้างด้วยทองสัมฤทธิ์ทั้งองค์ อีกองค์หนึ่งเป็นรูปหล่อ
พระศรีอาริยมณฑลสมัยปลายสมัยอยุธยา

พิพิธภัณฑ์เรือไทย เป็นพิพิธภัณฑ์เรือของเอกชนตั้งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้าม
กับวัดมหาธาตุ ถนนบางเจียน ภายในบริเวณบ้านพักของอาจารย์ไพฑูริย์
ขาวมาลาผู้มีความรักและผูกพันกับเรือและนำมาตั้งแต่เด็ก ท่านมีความคิด
ที่จะอนุรักษ์เพื่อให้เยาวชนได้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน พิพิธภัณฑ์แห่งนี้
เป็นบ้านทรงไทยขนาดใหญ่ไม้สักฝาเขียว ชั้นล่าง จัดแสดงเรือจำลองต่างๆ
เรือพระราชพิธี โดยต่อขึ้นตามแบบเรือจริงทุกประการ ปัจจุบันมีผลงานนับ
ร้อยลำตั้งแต่เรือเดินสมุทรไปจนถึงเรือแจวลำเล็กๆและมีส่วนที่จัดแสดงเรือ
ไทยพื้นบ้านนานาชนิดหลายรูปแบบที่ปัจจุบันหาดูได้ยากตามแม่น้ำลำคลอง
เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมทุกวันในบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง ตั้งแต่เวลา
๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. กรณีสัมผัสเป็นหมู่คณะต้องแจ้งล่วงหน้า สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๑๙๕

วัดนักบุญยอแซฟ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐ หมู่ ๑๑ ตำบลสำเภาล่ม สร้างเมื่อ
ปี พ.ศ.๒๒๐๙ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกษัตริย์องค์ที่ ๒๗

วัดนักบุญยอแซฟ

แห่งกรุงศรีอยุธยา หลังจากคณะธรรมทูตรุ่นแรกแห่งปารีส คือ ฯพณฯ ท่าน ลอมแบร์ต เดอ ลาม็องต์กับพระสงฆ์อีก ๒ รูป ได้เดินทางมากรุงศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๒๐๕ ท่านและคณะได้ทำประโยชน์ต่อ ชาวกรุงศรีอยุธยา เป็นที่พอพระทัย พร้อมกันนั้นท่านได้เข้าเฝ้า สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพื่อทูลขอสถานที่สร้างวัดและโรงเรียน เพื่อประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาและให้การศึกษาแก่เด็ก พระองค์ท่านจึงได้พระราชทาน ที่ดินแปลงหนึ่งริมน้ำ เพื่อสร้างวัดและโรงเรียนซึ่งเรียกชื่อในสมัยนั้นว่า "ค้ายนักบุญยอแซฟ" คนไทยได้อาศัยวัดนี้เป็นป้อมต่อสู้กับพม่าจนกระทั่ง ถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ.๒๓๑๐ ก่อนกรุงศรีอยุธยาจะเสียแก่พม่า

เพียง ๑๐ วัน พม่าได้เผาและปล้นสะดมทรัพย์สินไปจนหมดสิ้น กวาดต้อนพระสังฆราชบริโกต์และคณะไปพม่าด้วย หลังเสียกรุงศรีอยุธยาวันนี้จึงกลายเป็นวัดร้างไม่มีพระสงฆ์ดูแล ต่อมาในปีพ.ศ.๒๓๓๔ คุณพ่อปลเอกแก้วและคณะได้เดินทางมาเมืองไทยจึงได้มีการบูรณะฟื้นฟูอีกครั้ง เมื่อไม่นานมานี้ทางอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้มีการบูรณะฟื้นฟูส่วนต่างๆ และประดับตกแต่งภายในทั้งหมด พร้อมทั้งจัดที่บรรจุกุศของพระสังฆราชปีแอร์ ลอมแบร์ต เดอ ลามือต และพระสังฆราชหลุยส์ ลาโน ไว้ภายในวัดบริเวณด้านพระแท่นทั้งสองข้าง ส่วนศพ (กระดูก) ของพระสังฆราชอีก ๖ องค์ รวมทั้งบรรดามิชชันนารีอีก ๒๓ องค์ได้ย้ายไปบรรจุไว้ในอนุสรณ์สถานฯ ในสุสานของวัด สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร ๐ ๓๕๒๔ ๒๕๘๙, ๐ ๓๕๓๒ ๑๔๔๗

โบราณสถานวัดนางกุย ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐ หมู่ ๕ ตำบลสำเภาล่ม เป็นวัดที่ตั้งอยู่นอกเกาะเมืองด้านใต้ ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาอายุกว่า ๔๐๐ ปี ผู้ที่สร้างวัดนางกุย ชื่อ "นางกุย" เป็นผู้มีทรัพย์สินเงินทองมากมายจึงได้สร้างวัดขึ้น ในสมัยก่อนวัดนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ต่อมาหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ วัดนางกุยได้ถูกปล่อยให้ชำรุดทรุดโทรม จนมาถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๓ ได้มาทำการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา วัดนางกุยเป็นวัดหนึ่งที่ได้รับการบูรณะในส่วนต่างๆ เช่น อุโบสถ หน้าบันรูปนารายณ์ทรงครุฑ และเสมาคู่ รวมทั้งเจดีย์และพระปรางค์ กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ในวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ.๒๔๘๔

ภายในพระอุโบสถ ประดิษฐาน "พระพุทธรูปศิลา สมัยทวารวดี" ปางสมาธิ และ "หลวงพ่อยิ้ม" เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่แกะจากไม้สักทองและลงรักปิดทองเป็นพระเก่าแก่อยู่คู่กับวัดมานาน จากคำบอกเล่าของคนเก่าแก่ว่าสมัยก่อน หลวงพ่อยิ้มได้ลอยมาตามแม่น้ำเจ้าพระยามาติดอยู่บริเวณหน้าวัด ทางเจ้าอาวาสได้อัญเชิญหลวงพ่อยิ้มมาประดิษฐานตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นอกจากนี้ยังมี ศาลแม่ตะเคียนทอง เป็นศาลต้นตะเคียนใหญ่ที่อยู่คู่วัดมานานกว่า ๔๐๐ ปี และได้ยืนต้นตายเมื่อประมาณพ.ศ.๒๕๔๐ ทางวัดจึงได้นำมาแกะสลักเป็นรูปแม่ตะเคียนทอง และนำมาไว้บนตอตะเคียนต้นเดิม เพื่อให้คนมาสักการะบูชา สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ วัดนางกุย โทร. ๐๘ ๙๑๐๕ ๓๔๔๑, ๐๘ ๙๑๔๑ ๐๕๐๙

วัดแม่ปางลิ้ม ตั้งอยู่ริมคลองเมือง ตรงข้ามกับตลาดหัวรอ เป็นวัดที่สร้างก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา เคยเป็นที่ตั้งของค่ายพม่าในสมัยก่อนเสียกรุงศรีอยุธยาปีพ.ศ.๒๓๑๐ ชาวบ้านเรียกกันว่า "โคกพม่า" ปัจจุบันไม่เห็นร่องรอยของเนินค่ายแล้ว วัดนี้เป็นวัดหนึ่งที่มีได้ถูกทำลายเหมือนวัดอื่นๆ

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ในพระนครศรีอยุธยา จึงยังปรากฏโบราณสถานสำคัญต่างๆให้ชม เช่น เจดีย์ทรงระฆังมีสิงห์ล้อมรอบซึ่งสร้างเป็นประธานของวัดอยู่บนฐานสูง ฐานล่างล้อมรอบด้วยสิงห์ปูนปั้น เหนือขึ้นไปเป็นฐานบัวประดับด้วยบัวลูกฟัก ลายบัวแบบนี้สืบทอดมาจากศิลปะเขมร-ลพบุรี นิยมใช้ในศิลปะสมัยอยุธยา ตอนต้น เป็นไปได้ว่ารับแบบอย่างมาจากเขมร สันนิษฐานจากหลักฐานในพงศาวดารกล่าวว่าในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าสามพระยาราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๐ ทรงยกทัพไปปราบเขมร ลักษณะพิเศษของเจดีย์แบบนี้พบเพียง ๒ องค์ในเมืองอยุธยา ส่วนวิหารได้รับการปฏิสังขรณ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยดูจากลวดลายปูนปั้นที่หน้าบันด้านหน้าเป็นลวดลายที่ได้รับอิทธิพลจากจีน ภายในวิหารประดิษฐานหลวงพ่อบ้าง (พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สมัยกรุงศรีอยุธยา) เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์สมัยกรุงศรีอยุธยา

อำเภอบางไทร

วัดข้างใหญ่ ตั้งอยู่ที่ตำบลข้างใหญ่ (อยู่ห่างจากศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ประมาณ ๑ กิโลเมตร) เป็นวัดเก่าแก่สร้างก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมเรียกว่า "วัดเสาธงหิน" เพราะมีเสาธงเก่าแก่ตั้งอยู่ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "วัดข้างเฉย" และเปลี่ยนมาเป็น "วัดข้างใหญ่" เพราะเคยเป็นที่ตั้งของเพนียดคล้องช้าง เป็นที่ต่อช้างฝึกช้างป่า และเป็นที่อยู่ของช่างป่าจำนวนมาก วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อปีพ.ศ.๒๓๖๐ ภายในโบสถ์ประดิษฐาน

พระประธานเดิมชื่อว่า “หลวงพ่อทอง” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “หลวงพ่อดำศักดิ์สิทธิ์” เชื่อกันว่า หลวงพ่อสามารถหยั่งถึงจิตใจของผู้ที่เข้าไปสักการะได้ โดยจะรู้ว่ามีความสุขหรือทุกข์โดยสังเกตจากสีหน้าของหลวงพ่อ (เป็นความเชื่อส่วนบุคคล)

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ประวัติความเป็นมา พระราชกรณียกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ คือการเสด็จพระราชดำเนินตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมราษฎรในทุกแห่งหน ทั่วทุกภาคของประเทศไทยพระราชกรณียกิจนี้ ได้ทรงปฏิบัติติดต่อกันมานานนับเป็นระยะเวลาหลายสิบปีแล้ว จึงทำให้ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของราษฎรว่ามีความทุกข์สุขอย่างไร ที่ทรงเป็นห่วงมากที่สุดคือ ความยากจนของราษฎร จึงทรงมีพระราชประสงค์จะจัดหาอาชีพให้ราษฎรทำ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้เพียงพอแก่การยังชีพ ในภาวะปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงสนพระทัยในงานฝีมือพื้นบ้านหรือศิลปกรรมพื้นบ้านที่จัดทำขึ้นโดยชาวบ้านในท้องถิ่นมาก พระองค์จึงส่งเสริมในเรื่องนี้โดยการจัดให้มีครูออกไปฝึกสอนราษฎรเป็นการช่วยปรับปรุงคุณภาพของงานให้ดียิ่งขึ้น เมื่อราษฎรมีความชำนาญแล้วผลงานที่ผลิตออกมา ก็จะทรงรับซื้อไว้ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งงานนี้ต่อมาได้ขยายออกเป็น มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๙ และได้ทรงจัดตั้งโรงฝึกอบรมศิลปาชีพขึ้นแห่งแรกที่พระตำหนักสวนจิตรลดา ในวันฉัตรมงคลปี ๒๕๒๓ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายธานินทร์ กรัยวิเชียร รองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ สรรหาที่ดินที่ใกล้เคียงกับพระราชวังบางปะอินเพื่อจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพอีกแห่งหนึ่ง นายธานินทร์ กรัยวิเชียร จัดหาที่ดินได้ ๒ แปลง เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้รัฐบาลจัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้ราษฎรผู้ยากไร้ได้มีที่อยู่และทำมาหากินตามอัตภาพ แปลงหนึ่งอยู่ที่อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก อีกแปลงหนึ่งอยู่ที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ล้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรที่ดินแปลงที่อยู่ที่อำเภอบางไทรด้วยพระองค์เอง ซึ่งที่ดินแปลงนี้มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๗๕๐ ไร่เศษ และทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยว่าสมควรจะสร้างศูนย์ศิลปาชีพ ณ ที่นี้ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๓ รัฐบาลได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินแปลงนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ และรัฐบาลยังได้มีมติให้หน่วยราชการต่างๆ สนับสนุนโครงการของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ซึ่งสมเด็จพระ

พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดตั้งขึ้นโดยมอบหมายให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้รับผิดชอบในด้านการดูแลสถานที่และการฝึกอบรม และมีหน่วยทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ มาช่วยดูแลในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกอบรมศิลปินอาชีพเรื่อยมา และมีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมอีก ๒๐๐ ไร่เศษ รวมเป็นเนื้อที่ของศูนย์ฯ ทั้งหมด เกือบ ๑,๐๐๐ ไร่ในปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จพระราชดำเนินเปิดศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๗

สิ่งที่น่าสนใจ

ศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตอำเภอบางโทรด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ภายในศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด ประกอบด้วยสถานที่และสิ่งที่น่าสนใจหลายแห่งอาทิ

ศาลาพระมิ่งขวัญ เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ จตุรมุขสูง ๔ ชั้น ตั้งตระหง่านอยู่กลางศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด ชั้นล่าง เป็นศูนย์สาธิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปินของศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด และศูนย์ศิลปินอื่น ๆ ทั่วประเทศ ชั้นที่ ๒ และ ชั้นที่ ๓ เป็นนิทรรศการผลิตภัณฑ์ศิลปินพืชนิยมยอดเยี่ยมของศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด ชั้นที่ ๔ เป็นห้องประชุมสัมมนา เปิดให้ชมทุกวัน วันธรรมดา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. วันหยุดราชการ ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. ไม่เสียค่าเข้าชม

หมู่บ้านศิลปิน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนหมู่บ้านแห่งนี้ให้แก่ศูนย์ศิลปินอาชีพบางโทรด เพื่อเป็นสถานที่แสดงถึงสถาปัตยกรรมในการสร้างบ้านเรือนของคนไทยภาคต่างๆ การจำลองชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมไทยจากทั่วประเทศ ภายในหมู่บ้านมีการสาธิตวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไทยๆ ในแต่ละภาค และการสาธิตงานศิลปินเปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. ในวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. นอกจากนี้ยังมีการแสดงนาฏศิลป์ และการละเล่นพื้นบ้านทั้งสี่ภาคให้ชมด้วยในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ วันละ ๑ รอบ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐-๑๗.๓๐ น.

นอกจากนี้หมู่บ้านศิลปินอาชีพบางโทรดยังมีความยินดีที่จะนำเสนอพิธีมงคลสมรสแบบประเพณีไทยโบราณภาคกลางโดยจัดกิจกรรมตามประเพณีไทย สมบูรณ์แบบ เช่น พิธีสงฆ์ ขบวนแห่ขันหมาก พิธีรดน้ำสังข์ ตกแต่งสถานที่ด้วยเสียงดนตรี-เพลงบรรเลงตลอดงาน อาหารและน้ำดื่มสำหรับญาติและผู้มาร่วมงาน ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่หมู่บ้านศิลปินบางโทรด โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๖๖๖-๗, ๐๘ ๙๑๓๒ ๐๓๐๓ (คุณอัจฉรา)

อาคารฝึกอบรมศิลปินอาชีพ ตั้งอยู่บริเวณใจกลางของศูนย์ฯ ประกอบด้วย อาคารฝึกอบรมศิลปินของแผนกต่าง ๆ ปัจจุบันทางศูนย์ฯ ได้เปิดอบรม ศิลปินด้านหัตถกรรมพื้นบ้านและอาชีพเสริมให้กับเกษตรกรจากทุก ภูมิภาคของประเทศรวมทั้งสิ้น ๒๙ แผนก ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไป ชมวิธีการฝึกอบรมศิลปินของศูนย์ฯ ได้ทุกชั้นตอนและการผลิตงาน ศิลปินที่มีความประณีตวิจิตรซึ่งต้องใช้เวลาอันยาวนานเพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ยกเว้นช่วง ที่ปิดรับการฝึกอบรม

พระโพธิสัตว์กวนอิมพันพระหัตถ์ นายถุ เจ็ย ในนามของประชาชนชาวจีน ได้น้อมเกล้าฯ ถวายพระรูปพระโพธิสัตว์กวนอิมพันพระหัตถ์ซึ่งแกะสลัก จากไม้จันทน์เหลืองสูง ๖ เมตร จำนวน ๑ องค์ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๖ รอบ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำมาประดิษฐานไว้ ณ พระตำหนักชั่วคราว ศาลาโรงช้าง ศูนย์ศิลปินบางทราย เพื่อให้ ประชาชนที่มีจิตเลื่อมใสศรัทธาในพระโพธิสัตว์กวนอิมได้มานมัสการและ สักการบูชาทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

พระตำหนัก เป็นเรือนไทยภาคกลางใต้สูงสร้างโดยวัสดุที่หาได้ง่ายใน ท้องถิ่นมีความสวยงามตามแบบฉบับเรือนไทยดั้งเดิม พระตำหนักนี้สร้าง ขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับพักผ่อนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์ พระตำหนักนี้แวดล้อมไปด้วยไม้ดอกไม้ประดับและน้ำตกจำลองที่สวยงาม *วังปลา* จัดสร้างและดำเนินงานโดยกรมประมง เป็นสถานแสดงพันธุ์สัตว์ น้ำจืด ตัวอาคารหลักมีตู้กระจกขนาดใหญ่ จำนวน ๒ ตู้ ตู้ใหญ่รูปเมลิ็ดถั่ว มีขนาดความจุ ๑,๕๐๐ ตัน อีกตู้หนึ่งทรงกลมขนาดความจุ ๖๐๐ ตัน ภายใน ตู้จะแสดงให้เห็นถึงการอยู่อาศัยร่วมกันของปลาน้ำจืดชนิดต่างๆ ที่เป็นปลา พื้นเมืองของไทย เปิดให้ชม เวลา ๑๐.๐๐-๑๖.๐๐ น. ปิดทุกวันจันทร์และ วันอังคาร

สวนนก ดำเนินงานโดยมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และพรรณพืชแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สวนนกเป็นกรงนกขนาดใหญ่ ๒ กรง ภายในมีนกพันธุ์ที่หายมได้ยากมากกว่า ๓๐ ชนิด มีการจัดสภาพแวดล้อม ภายในให้เหมือนธรรมชาติ อาทิ น้ำตกและธารน้ำจำลอง มีป่าจำลองที่ ร่มรื่นใกล้เคียงกับธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีสะพานแขวนให้นักท่องเที่ยว เดินขึ้นไปชม และถ่ายภาพนกจากด้านบนของกรงได้อย่างชัดเจน และ บริเวณรอบ ๆ กรงนกรังมีสัตว์ป่าอื่นๆ ให้ชมอีกด้วย เปิดให้ชมทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๙.๐๐ น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท

ศูนย์ศิลปะบางไทร เปิดให้เข้าชมวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. วันเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๘.๓๐-๑๘.๐๐ น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก ๒๐ บาท ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท เด็ก ๕๐ บาท เทียวชมภายในหมู่บ้านศิลปะ "วังปลา" พิพิธภัณฑ์ปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อาคารฝึกอบรมงานศิลปะ "ศาลาพระมิ่งขวัญ" ซึ่งเป็นอาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปะของนักเรียนศิลปะ ลักการะบูชาพระโพธิสัตว์กวนอิมฯ ณ ศาลาโรงช้าง และนั่งรถไฟเล็ก โดยไม่เสียค่าบริการ สอบถามรายละเอียดที่ประชาสัมพันธ์ศูนย์ศิลปะบางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๒๕๒-๔, ๐ ๓๕๒๘ ๓๒๔๖-๙ หรือ www.bangsaiarts.com

การเดินทาง

๑. เส้นทางที่ ๑ ทางหลวงหมายเลข ๙ (ถนนวงแหวนตะวันตก) จากแยกทางหลวง ๓๔๕ (อำเภอบางบัวทอง) ซึ่งมาได้จาก จังหวัดสุพรรณบุรี - ตลิ่งชัน หรือปทุมธานี ผ่านแยกต่างระดับสามโคก -ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา - เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ-เดินรถตรงจนถึงศูนย์ฯ

๒. เส้นทางที่ ๒ ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) จากห้าแยกปากเกร็ด - ผ่านแยกสวนสมเด็จ - ผ่านแยกปากคลองรังสิต - ผ่านแยกบางพูน - เลี้ยวขวาที่แยกเทคโนโลยีปทุมธานีเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (ปทุมธานี-บางปะหัน) ผ่านแยกเชียงรากน้อย - เลี้ยวซ้ายทางต่างระดับเชียงรากน้อยเดินรถทางตรงผ่านแยกบ่อสำ - กลับรถได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา - เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ - เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

๓. เส้นทางที่ ๓ ทางด่วนสายปากเกร็ดบางปะอิน - ลงทางด่วนบางปะอินตรงผ่านแยกบ่อสำ - กลับรถได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา - เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ - เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

๔. เส้นทางที่ ๔ ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) จากรังสิตหรือภาคเหนือหรือภาคอีสาน - ผ่านแยกต่างระดับบางปะอินเข้าทางหลวงหมายเลข ๙ (ถนนวงแหวนตะวันตก) - ตรงผ่านแยกต่างระดับเชียงรากน้อย - เดินรถทางตรงผ่านแยกบ่อสำ-กลับรถได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา - เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ - เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

๕. เส้นทางที่ ๕ ทางหลวงเอเชีย จาก อำเภอบางปะหัน-อยุธยา มาตามทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (ปทุมธานี-บางปะหัน) - ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา - แยกต่างระดับเชียงรากน้อยเลี้ยวขวา - เดินรถทางตรงผ่านแยกบ่อสำกลับรถได้สะพานแม่น้ำเจ้าพระยา - เลี้ยวซ้ายทางแยกบ่อสำ - เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

๖. **เส้นทางที่ ๖** ทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ (บางปะอิน-เชียงใหม่) จากทางหลวงสายเอเชีย หรืออุรุธยา ผ่านหน้าโรงงานกระดาษบางปะอิน-ลอดใต้สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา-เลี้ยวซ้ายทางแยกทำน้ำบางไทร-เดินรถตรงมาจนถึงศูนย์ฯ

รถโดยสารประจำทาง สามารถนั่งรถโดยสารประจำทางสาย ๘๓๘ (รังสิต-ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร) จาก พิวเจอร์ พาร์ค รังสิต ถนนพหลโยธินตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๒๑.๐๐ น. หรือ รถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ สถานีขนส่งอุรุธยา โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔ หรือ www.transport.co.th

รถไฟ สามารถขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงมาสถานีรถไฟอำเภอบางปะอิน มีบริการทุกวันตั้งแต่เวลา ๐๖.๔๐-๒๒.๐๐ น. จากนั้นต่อรถสองแถว ไปศูนย์ศิลปาชีพบางไทร สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, ๑๖๙๐ สถานีรถไฟอุรุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๐ หรือ www.railway.co.th

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) (ศ.ศ.ป.) ตั้งอยู่บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา เลขที่ ๕๙ หมู่ ๔ ตำบลข้างใหญ่ บนพื้นที่ ๔๕ ไร่ บริเวณภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วย ๒ อาคารหลัก คือ ศาลาพระมิ่งมงคล และ อาคารตลาด

ศาลาพระมิ่งมงคล อาคารขนาดใหญ่ ๓ ชั้น ซึ่งเป็นอาคารแสดงสินค้าและนิทรรศการศิลปหัตถกรรมเพื่อการส่งออก ในพื้นที่ ๓๔,๓๔๐ ตารางเมตร บริเวณชั้น ๑ พื้นที่จัดแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ หอศิลปาชีพจัดแสดงของตกแต่ง เครื่องแต่งกาย ของขวัญหรือของขวัญและของใช้ในครัวเรือน ส่วนที่ ๒ จัดแสดงผลงานศิลปหัตถกรรมของศูนย์ศิลปหัตถกรรมของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ และยังมีร้านค้าที่จัดจำหน่ายสินค้าศิลปาชีพซึ่งผลิตจากฝีมือนักเรียนศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศูนย์ศิลปาชีพต่างๆ ส่วนที่ ๓ ร้านค้าจำหน่ายสินค้าศิลปหัตถกรรมไทยซึ่งมีทั้งร้านค้าจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และร้านค้าจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมจากภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ส่วนที่ ๔ พื้นที่สาธิตการแสดงศิลปหัตถกรรมไทยที่หาชมได้ยาก

บริเวณชั้น ๒ และชั้น ๓ ใช้เป็นห้องประชุมและห้องเจรจาการค้า เพื่อเป็นการสร้างตลาดและกระจายสินค้าศิลปาชีพไปยังตลาดต่างประเทศอย่างกว้างขวาง รวมถึงรองรับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

อาคารตลาด สร้างขึ้นเพื่อเป็นสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าศิลปหัตถกรรมและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จาก ๗๖ จังหวัด เปิดทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา

พระราชวังบางปะอิน

๑๐.๐๐-๑๗.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดราชการ เวลา ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร. ๐ ๓๕๓๖ ๗๐๕๔-๙ โทรสาร ๐ ๓๕๓๖ ๗๐๕๑

สวนกล้วยไม้บางโทรการ์เด็น เป็นสวนกล้วยไม้ปลูกบนดินแห่งแรกในประเทศไทยที่จัดตกแต่งอย่างสวยงามสฤมมอเวลาและกล้วยไม้หลากหลายพันธุ์เหมือนสวนทิวลิปในประเทศฮอลแลนด์ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สอนการปลูกกล้วยไม้ เพื่อการท่องเที่ยวและทัศนศึกษา เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมทุกวัน โดยไม่เก็บค่าเข้าชม ตั้งอยู่ริมถนนสามโคก-เสนา

ตำบลบางโทรก เปิดเวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. โทร. ๐ ๓๕๓๗ ๒๔๔๓-๖ โทรสาร ๐ ๓๕๓๗ ๒๔๔๑

อำเภอบางปะอิน

พระราชวังบางปะอิน อยู่ห่างจากเกาะเมืองมาทางทิศใต้ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ประวัติความเป็นมาตามพระราชพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้า

ปราสาททองเป็นผู้สร้างพระราชวังแห่งนี้ เนื่องจากบริเวณเกาะบางปะอินเป็นที่ประสูติของพระองค์และเป็นเขตสถานเดิมของพระมารดาซึ่งเป็นหญิงชาวบ้านที่สมเด็จพระเอกาทศรถทรงพบเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งแล้วเรือเกิดล่มตรงเกาะบางปะอิน พระเจ้าปราสาททองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นบนเกาะบางปะอินบริเวณเขตสถานเดิมของพระมารดาในปีพ.ศ.๒๑๗๕ พระราชทานชื่อว่า "วัดชุมพลนิกายาราม" และให้ขุดสระน้ำสร้างพระราชนิเวศน์ขึ้นกลางเกาะเป็นที่สำหรับเสด็จประพาส แล้วสร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งที่ริมสระน้ำนั้นพระราชทานนามว่า พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์

พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะฟื้นฟูอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งองค์หนึ่งสำหรับเป็นที่ประทับ มีเรือนแถวสำหรับฝ่ายในและมีพลับพลาริมน้ำ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งและสิ่งก่อสร้างต่างๆขึ้น ดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ ซึ่งยังคงใช้เป็นที่พักและต้อนรับพระราชอาคันตุกะและพระราชทานเลี้ยงรับรองในโอกาสต่างๆเป็นครั้งคราว พระราชวังบางปะอินแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ เขตพระราชฐานชั้นนอกและเขตพระราชฐานชั้นใน เขตพระราชฐานชั้นนอกใช้เป็นที่สำหรับการออกมหาสมาคมและพระราชพิธีต่างๆ ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในใช้เป็นที่พักส่วนพระองค์

สิ่งที่น่าสนใจในเขตพระราชวังชั้นนอกของพระราชวังบางปะอินมีดังนี้

หอเหมมณเฑียรเทวราช เป็นปราสาทศิลาจำลองแบบจากปราสาทขอม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๔๒๓ เพื่อทรงอุทิศถวายแด่พระเจ้าปราสาททองกษัตริย์กรุงศรีอยุธยา ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระรูปฉลองพระองค์สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ เป็นพระที่นั่งปราสาทโถงทรงจตุรมุขอยู่กลางสระน้ำ รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้สร้างเมื่อพ.ศ.๒๔๑๙ โดยจำลองแบบมาจากพระที่นั่งอาภรณ์พิโมกษ์ปราสาทในพระบรมมหาราชวังที่กรุงเทพฯ และพระราชทานนาม "ไอศวรรย์ทิพยอาสน์" ตามพระที่นั่งองค์แรกซึ่งพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น เดิมพระที่นั่งสร้างด้วยไม้ทั้งองค์ ต่อมารัชกาลที่ ๖ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนเสาและพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อสัมฤทธิ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในฉลองพระองค์เต็มยศจอมพลทหารบก ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น

วัดนิเวศธรรมประวัติ

พระที่นั่งวโรภาสพิमान อยู่ทางตอนเหนือของ "สะพานเสด็จ" รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อปีพ.ศ.๒๔๑๙ เดิมเป็นเรือนไม้สองชั้นใช้เป็นที่ตั้งประทับและท้องพระโรงร่วมกันต่อมาโปรดเกล้าฯ ให้รื้อสร้างใหม่ตามแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ก่อด้วยอิฐ ทรงวิหารกรีกแบบคอรินเธียรอร์เดอร์ มีมุขตอนหน้า ใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับเสด็จออกขุนนางในงานพระราชพิธี และเคยเป็นที่รับรองแขกเมืองหลายครั้ง สิ่งที่น่าชมภายในพระที่นั่งวโรภาสพิमानได้แก่ อารุโฆธาภิเศก ตึกดาหินสลักด้วยฝีมือประณีตและภาพเขียนสีน้ำมันเป็นเรื่องราวภาพชุดพระราชพงศาวดาร อีกทั้งภาพวรรณคดีไทยเรื่องอิเหนา พระอภัยมณี สังข์ทอง และจันทรถิภพ ตลอดจนเป็นที่เก็บเครื่องราชบรรณาการต่างๆ

สภาคารราชประยูร เป็นตึกสองชั้นริมน้ำ ตรงข้ามพระที่นั่งวโรภาสพิमान สร้างเมื่อพ.ศ.๒๔๒๒ ในรัชกาลที่ ๕ สำหรับใช้เป็นที่พักของเจ้านายฝ่ายหน้าและข้าราชการบริพาร

ส่วนเขตพระราชฐานชั้นในเชื่อมต่อกับเขตพระราชฐานชั้นนอกด้วยสะพานที่เชื่อมจากพระที่นั่งวโรภาสพิมานกับประตูเทวราชครุโลซึ่งเป็นประตูทางเข้าพระราชฐาน สะพานนี้มีลักษณะพิเศษคือ มีแนวฉากคล้ายบานเกล็ดกั้นกลางตลอดแนวสะพานเพื่อแบ่งเป็นทางเดินของฝ่ายหน้าด้านหนึ่งและฝ่ายในอีกด้านหนึ่งซึ่งฝ่ายในสามารถมองลอดออกมาโดยตัวเองไม่ถูกแลเห็น บริเวณพระราชฐานชั้นในประกอบด้วยที่ประทับ พลับพลาและศาลาต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจได้แก่

พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร อยู่ทางทิศตะวันออกตรงข้ามกับสระน้ำ เป็นพระที่นั่งเรือนไม้ สองชั้นตามแบบชาเลต์ของสวิส คือมีเฉลียงชั้นบนและชั้นล่าง ทาสีเขียวอ่อนและสีเขียวแก่สลับกัน ภายในประดับตกแต่งด้วยเครื่องเรือนไม้มะฮอกกานีจัดสลับลายทองทับที่สั่งจากยุโรปทั้งสิ้น นอกนั้นเป็นสิ่งของหายากในประเทศอันเป็นเครื่องราชบรรณาการจากหัวเมืองต่างๆทั่วราชอาณาจักรรอบๆ มีสวนดอกไม้สวยงาม เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรได้เกิดเพลิงไหม้ขณะที่มีการซ่อมแซมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๑ ทำให้พระที่นั่งเสียหายไปกึ่งกองเพลิงหมดสิ้นทั้งองค์คงเหลือแต่หอน้ำลักษณะคล้ายหอรบของยุโรปเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๑ สำนักพระราชวังได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตสร้างขึ้นใหม่ตามแบบเดิมทุกประการ แต่เปลี่ยนวัสดุจากไม้เป็นอาคารคอนกรีตแทน

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ พระที่นั่งองค์นี้มีนามเป็นภาษาจีนว่า "เทียน เม่ง เต๋ย" (เทียน=เวหา, เม่ง=จำรูญ, เต๋ย=พระที่นั่ง) พระยาโชติกราชเศรษฐี(พัก) เป็นนายงานสร้างถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ.๒๔๓๒ เพื่อเป็นพระที่นั่งสำหรับประทับในฤดูหนาว พระที่นั่งนี้เคยใช้เป็นที่รับรองเจ้านายต่างประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบจีนมีลวดลายแกะสลักงดงามวิจิตรยิ่ง โถงด้านหน้าปูด้วยกระเบื้องแบบกังไสเขียนด้วยมือทุกชิ้น

แก่งบุผาประพาส เป็นตึกหนักแก่งเล็กอยู่กลางสวนริมสระน้ำในเขตพระราชวังชั้นใน สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๒๔

หอนิทรรศน์ เป็นพระที่นั่งหอสูงยอดมน ตั้งอยู่กลางเกาะน้อยในสวนเขตพระราชวังชั้นใน ระหว่างพระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียรกับพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ เป็นพระที่นั่ง ๓ ชั้น มีบันไดเวียน เป็นหอส่งกล้องชมภูมิประเทศบ้านเมืองโดยรอบ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๒๔

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ หรือเรียกเป็นสามัญว่าอนุสาวรีย์พระนางเรือล่ม ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพระราชวังก่อสร้างด้วยหินอ่อนก่อเป็นแท่ง ๖ เหลี่ยม สูง ๓ เมตร บรรจุพระสรีรังคาร

ของสมเด็จพระนางเจ้าสุชนันทาทิมาภริยา สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระองค์หรืออนุสาวรีย์ราชานุสรณ์ พร้อมทั้งจารึกคำไว้อาลัยที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เองไว้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

อนุสาวรีย์พระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคย์นารีรัตน์และเจ้าฟ้าสามพระองค์หรืออนุสาวรีย์ราชานุสรณ์ ในปีพ.ศ.๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จราโชศเสวยพระทัยเป็นอย่างยิ่งอีกครั้งหนึ่งด้วยทรงสูญเสียพระอัครชายาเธอฯ พระราชโอรส และพระราชธิดาถึง ๓ พระองค์ ในปีเดียวกัน คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าสิริราชกกุฎภัณฑ์ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๓๐ พระอรรคชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคย์นารีรัตน์ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๓๐ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าพาหุรัดมณีมัย เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๓๐ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าตรีเพ็ชรอุทัยมงคล เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๓๐ ดังนั้นในปี พ.ศ.๒๔๓๑ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ที่ระลึกทำด้วยหินอ่อนแกะสลักพระรูปเหมือนไว้ใกล้กับอนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุชนันทาทิมาภริยา สมเด็จพระบรมราชเทวี

พระราชวังบางปะอิน เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น. (เปิดจำหน่ายบัตร ๐๘.๐๐-๑๕.๓๐ น.) อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย ผู้ใหญ่ ๕๐ บาท เด็ก นักเรียน นิสิตนักศึกษา (ในเครื่องแบบ ต้องมีบัตรประจำตัวนักศึกษา) ๒๐ บาท พระภิกษุ สามเณร ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างชาติ ๑๐๐ บาท สอบถามรายละเอียดได้ที่ สำนักพระราชวังบางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๔๔, ๐ ๓๕๒๖ ๑๕๔๙, ๐ ๓๕๒๖ ๑๖๗๓

การเดินทาง

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน เมื่อถึงประตูน้ำพระอินทร์แล้วให้ข้ามสะพานวงแหวนรอบนอกจะมีทางแยกโดยให้เลี้ยวซ้ายประมาณบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๕ ไปพระราชวังบางปะอินเป็นระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร หรือจะผ่านเข้ามายังตัวเมืองอยุธยาพอมมาถึงเจดีย์วัดสามปลื้ม (เจดีย์กลางถนน) ให้เลี้ยวซ้ายโดยผ่านวัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิงตัวอำเภอบางปะอินพอมมาถึงสถานีรถไฟบางปะอินแล้วให้เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางจนถึงพระราชวังบางปะอิน

รถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารปรับอากาศกรุงเทพฯ-บางปะอิน ออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ ทุกวัน สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ สถานีขนส่งอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔ หรือ บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร ๑๔๙๐ www.transport.co.th

รถไฟ สามารถขึ้นรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงมาสถานีรถไฟอำเภอ บางปะอิน จากนั้นต่อรถสองแถว รถสามล้อเครื่อง หรือรถจักรยานยนต์ไป ยังพระราชวังบางปะอิน สอบถามรายละเอียดโทร. ๐๖๙๐, ๐ ๒๒๐ ๔๓๓๔, ๐ ๒๒๒๐ ๔๔๔๔ สถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๐ หรือ www.railway.co.th

วัดนิเวศธรรมประวัติ ตั้งอยู่บนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามกับ พระราชวังบางปะอิน หลังจากเที่ยวชมพระราชวังบางปะอิน นักท่องเที่ยว สามารถนั่งกระเช้าข้ามแม่น้ำไปเยี่ยมชมวัดนี้ได้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างวัดนี้เมื่อพ.ศ.๒๔๑๙ เพื่อใช้เป็นที่ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ ขณะเสด็จประทับที่พระราชวังบางปะอิน วัดนี้มีลักษณะพิเศษคือ มีการตกแต่งเป็นแบบตะวันตกพระอุโบสถคล้าย กับโบสถ์ฝรั่งในศาสนาคริสต์ มีหลังคายอดแหลมและช่องหน้าต่างเจาะโค้ง แบบโกธิค ผนังอุโบสถเหนือหน้าต่างด้านหน้าพระประธานประดับกระจกสี เป็นพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ ๕ ฐานชุกชีที่ประดิษฐานพระประธาน "พระพุทธนฤมลธรรโมภาส" ทำเหมือนที่ตั้งไม้กางเขนในโบสถ์คริสต์ศาสนา ด้านขวามือของพระอุโบสถนั้นมี *หอประดิษฐานพระคันธารราษฎร์* ซึ่งเป็น พระพุทธรูปยืนปางขอฝน ตรงข้ามกับหอพระคันธารราษฎร์เป็นหอประดิษฐาน พระพุทธรูปศิลาเก่าแก่ปางนาคปรกอันเป็นพระพุทธรูปสมัยลพบุรี ฝีมือช่างขอมอายุเก่านับพันปี พระนาคปรกนี้อยู่ติดกับต้นพระศรีมหาโพธิ์ ใหญ่ที่แผ่กิ่งไปทั่วบริเวณหน้าพระอุโบสถ ถัดไปไม่ไกลนักมีสวนหิน "ดีศกุลอนุสรณ์" ซึ่งรวบรวมหินชนิดต่างๆ เช่น หินปูน หินทราย หินกรวด หินชนวน และยังเป็นสถานที่บรรจุอัฐิของสมเด็จพระ ยาดำรงราชานุภาพ และอัฐิของเจ้าจอมมารดาชุ่ม พระสนมเอกในรัชกาลที่ ๔ ซึ่งเป็นพระมารดาของสมเด็จพระ ยาดำรงราชานุภาพ และมี อัฐิของเจ้านายราชสกุลดีศกุลอีกหลายองค์

วัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร อยู่บริเวณหัวเกาะตรงสะพานข้ามไปยัง สถานีรถไฟบางปะอิน ตำบลบางเลน ด้านเหนือติดกับพระราชวังบางปะอิน ด้านตะวันตกติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้นเมื่อพ.ศ.๒๑๙๕ บริเวณเขตสถานเดิมของพระราช ขนนิของพระองค์ ต่อมาขุนหลวงท้ายสระซึ่งผนวชอยู่ที่วัดโคกแสงได้เสด็จ มาปฏิสังขรณ์ในครั้งกระนั้น และต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ได้รับการ ปฏิสังขรณ์อีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ เมื่อพ.ศ.๒๔๐๖ ดั่งมีพระกระแส พระราชปรารภอยู่ในศิลาจารึกซึ่งติดอยู่ที่พระเจดีย์ทั้งสององค์หลัง พระอุโบสถ (แต่ปัจจุบันอ่านไม่ออกเพราะลบเลือน) ในสมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ.๒๔๕๑ ได้ทรงปฏิสังขรณ์ ทรงซ่อมพระอุโบสถและพระวิหาร

พระประธานปูนปั้นหินทรายในพระอุโบสถทั้ง ๗ พระองค์และมีพระประวัติจารึกแผ่นศิลาติดอยู่ตามผนังพระอุโบสถด้วยทุกพระองค์ ในพระอุโบสถมีภาพเขียนพระพุทธรูปประวัติ หอระฆังด้านใต้พระอุโบสถมีระฆังขนาดใหญ่และเสียงดังมาก

วัดลาดกระโทง (ศูนย์วิปัสสนาภาษาอังกฤษ) ตั้งอยู่ที่ตำบลวัดยม เป็นวัดที่มีพระอาจารย์ผู้มีประสบการณ์ในการสอนฝึกสมาธิวิปัสสนาแก่ชาวต่างประเทศทั้งในเอเชีย ยุโรป อเมริกา เป็นเวลานานหลายปี โดยมีการฝึกสมาธิทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ พระครูเกษม วุฒิกิจ เจ้าอาวาสวัดลาดกระโทง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๕๐๐๐, ๐๘ ๑๘๕๒ ๙๐๐๕

ตลาดโค้งโค้ง ตั้งอยู่หมู่ ๕ ถนนบางปะอิน-วัดพัญญูเชิง (ติดวัดบ้านเลน) ตำบลชนอนหลวง ตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณ "บ้านแสงโสม" (ลักษณะเป็นบ้านเรือนไทยหมู่ใหญ่ คงความเป็นสถาปัตยกรรมไทยแบบโบราณ) เป็นตลาดโบราณย้อนยุค คำว่า "ตลาดโค้งโค้ง" เป็นคำที่ใช้เรียกตลาดในสมัยโบราณที่คนนั่งขายสินค้าจะนั่งอยู่บนพื้น คนที่มาซื้อจะต้องโค้งโค้งเลือกดูสินค้าที่ตนสนใจ สถานที่แห่งนี้ในอดีตกาลเป็นด่านขนอน(ด่านเก็บภาษีในสมัยนั้น) และเป็นสถานที่ที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้านานาชนิดทั้งที่เป็นสินค้าชุมชนและสินค้าที่มาจากต่างเมือง ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาสัมผัสบรรยากาศเก่าๆแบบสมัยกรุงศรีอยุธยา พบวิถีชีวิตไทยในอดีต มีการจัดจำหน่ายพืช ผัก ผลไม้ปลอดสารพิษจากสวน สินค้าอุปโภคบริโภค รวมทั้งอาหารคาว หวาน นานาชนิด พ่อค้า แม่ค้าแต่งกายย้อนยุค นอกจากนี้ในช่วงเช้าก่อนเปิดตลาด พ่อค้า แม่ค้า จะมีพิธีวางถวายพ่อบุโสม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในบริเวณตลาดแห่งนี้ ตลาดแห่งนี้จะเปิดทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ปิดวันจันทร์ อังคาร สอบถามรายละเอียดได้ที่คุณ นภาพร เวชพฤกษ์พิทักษ์ (บ้านแสงโสม) โทร. ๐ ๓๕๓๗ ๘๒๘๖, ๐๘ ๙๑๐๗ ๘๔๔๓

ศูนย์ศิลปะชีพเกาะเกิด ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเกิด สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมีพระราชเสาวนีย์เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๐ ให้ก่อสร้างศูนย์ศิลปะชีพแห่งใหม่ ในเขตพื้นที่ตำบลเกาะเกิด และได้มอบแนวทางการดำเนินโครงการศิลปะชีพเกาะเกิด โดยให้ใช้เงินของมูลนิธิส่งเสริมศิลปะชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จัดซื้อผลงานที่เกษตรกรจัดทำขึ้น เพื่อช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีกิจกรรมศิลปะชีพควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมทำให้เกษตรกรไม่ละทิ้งถิ่นฐานไปประกอบอาชีพอื่นในยุคที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนมีพระราชประสงค์เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทย และเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมของทุกภาคจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ อาคาร

จัดแสดงและสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ โรงฝึกงานและแผนกต่างๆ หมู่บ้านศิลปอาชีพ ๔ ภาค ในปัจจุบันได้มีการขยายพื้นที่โครงการมากขึ้นเป็นงบประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ มีการจัดงานด้านการเกษตร ได้แก่ พืชสวนครัว ไม้ผล การเลี้ยงสัตว์ การประมง การทำนา

๑. **พืชสวนครัว** โดยทำการปลูกพืชหมุนเวียนหลายชนิด ส่งจำหน่ายที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ร้านพระดาบส ตลาดในหมู่บ้าน มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่ด้านหน้าโครงการ จัดตั้งหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและทำการคัดเลือกเกษตรกรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเข้ารับการอบรมให้ความรู้ด้านเกษตรต่างๆ เช่นพืชไร่ พืชสวน ผักสวนครัว ทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งให้ความรู้เรื่องปุ๋ย ยาเคมี ปุ๋ยชีวภาพ เสริมสร้างความคิดด้านการทำกิน

๒. **ไม้ผล** มีการปลูกไม้ผลหลายชนิด ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม ขนุน ชมพู่ และทำสวนผลไม้ กล้วย กระท้อน ส้ม ทูเรียน ทับทิม

๓. **การเลี้ยงสัตว์** ได้แก่ สัตว์ปีก เป็ดอีเหลียง เป็ดเทศ ไก่ป่า ไก่พันธุ์เนื้อ ไก่พันธุ์ไข่ นกกระจอกเทศ นกยูง กระจับปี่

๔. **การประมง** มีแผนงานการเลี้ยงปลาพืชสาธิต การเลี้ยงปลาในนาข้าว การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ การเลี้ยงปลาแรดในกระชัง การเลี้ยงปลาในร่องสวน การปล่อยปลาเพื่อการอนุรักษ์ การเลี้ยงปลาตะเพียนขาว หมู่บ้านประมงปลานิล

๕. **การทำนา** โดยศูนย์บริการวิชาการด้านพืช และปัจจัยการผลิตมีแผนงานปลูกข้าว จำนวน ๒๖๐ ไร่

เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จเยี่ยมโครงการศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด ทรงนับเป็นพระมหากษัตริย์คุณแก่คณะทำงานฯ และพสกนิกรชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างหาที่สุดมิได้ การเสด็จครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ ๒ ที่ทรงเสด็จเยี่ยมโครงการฯ หลังจากเคยเสด็จครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๔ การเสด็จครั้งนี้เป็นการเสด็จส่วนพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลื้มพระทัยที่ทรงทราบว่างานต่างๆ เป็นไปตามพระราชเสาวนีย์ และทรงรับสั่งว่า “ฉันจะกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ว่าได้ประสบความสำเร็จแล้ว”

อำเภอบางปะหัน

วัดไก่อ ตั้งอยู่ที่ตำบลหันสัง จากตัวเมืองพระนครศรีอยุธยาไปประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ จะเห็นทางเข้าวัด

อยู่ทางขวามือ เข้าไป ๖๐๐ เมตร (ปากทางเข้าจะมีป้ายสัญลักษณ์เป็นรูป
ลิง) วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมากลายเป็นวัดร้างภาย
หลังจากการเสียกรุงแก่พม่า ประมาณปีพ.ศ.๒๕๓๕ มีพระสงฆ์มาบูรณะ
และตั้งเป็นสำนักสงฆ์ขึ้น และในปีพ.ศ.๒๕๔๐ ได้รับพระราชทาน
วิสุงคามสีมาเป็นวัด และให้ชื่อว่า "วัดไก่อ" เนื่องจากมีไก่อโดนโรคระบาด
ตายไปจำนวนมาก ส่วนฝูงลิงป่าที่อาศัยอยู่ที่วัดนี้ไม่มีใครบอกว่าอยู่มาตั้งแต่
เมื่อใดเป็น ลิงแสม หรือลิงกัง มีอยู่เป็นจำนวนมากแต่เป็นลิงที่มีนิสัยน่ารัก
เชื่อง ไม้ดูร้าย

วัดตาลเอน เป็นวัดที่มีฝูงค้างคาวแม่ไก่และนกน้ำนานาชนิดอาศัยอยู่เป็น
จำนวนมาก เช่น นกกาน้ำ นกเป็ดน้ำ นกกระยาง เป็นต้น แวดล้อมด้วย
บรรยากาศร่มรื่นและธรรมชาติอันเงียบสงบ ด้านหลังของวัดติดกับคลอง
ชลประทานมีฝูงปลาน้ำจืดอาศัยอยู่นานาชนิด

การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ถนนสายเอเชีย ไป
จนถึงแยกอำเภอบางปะหันแล้วเลี้ยวขวา จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข
๓๔๗ ปากทางเข้าวัดจะอยู่ทางขวามือและเข้าไปอีก ๒ กิโลเมตร ระยะทาง
ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

อำเภอนครหลวง

ปราสาทนครหลวง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักฝั่งทิศตะวันออก ในเขตตำบล
นครหลวง เดิมเป็นตำหนักที่ประทับของกษัตริย์ในระหว่างเสด็จไปนมัสการ
พระพุทธบาทสระบุรีและเป็นที่ประทับแรมในระหว่างเสด็จไปลพบุรี
สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แต่มาสร้างเป็นที่ประทับ
ก่ออิฐถือปูนในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองเมื่อพ.ศ.๒๑๗๔ พระองค์
โปรดให้ช่างถ่ายแบบมาจากปราสาทศิลาที่เรียกว่า "พระนครหลวง"
ในประเทศกัมพูชา นำมาสร้างใกล้กับวัดเทพจันทร์เพื่อเป็นการ
เฉลิมพระเกียรติที่ได้กรุงกัมพูชากลับมาเป็นประเทศราชอีก แต่สร้างไม่เสร็จ
สมบูรณ์ด้วยประการใดไม่ปรากฏ องค์ปราสาทสี่เหลี่ยมดงาม ต่อมาจึงมี
ผู้สร้างมณฑปและพระพุทธบาทสี่รอยขึ้นบนปราสาทนี้ ส่วนตำหนักที่สร้าง
อยู่ข้างปราสาทนี้ได้ปรักหักพังไปหมดแล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรง
ประกอบพิธีเปิดเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๘

วัดใหม่ประชุมพล ตั้งอยู่ที่ ตำบลนครหลวง ริมแม่น้ำป่าสัก สร้างโดย
สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม กษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เนื่องจากพระองค์ได้
เสด็จทางชลมารคและทรงแวะค้างคืนที่อำเภอนครหลวง จึงได้มีการสร้าง
วัดนี้ขึ้น เพราะเป็นสถานที่ชุมนุมพล ภายในวิหารตึกเล็กๆ ที่ตั้งระหว่าง

ศาลาการเปรียญใหญ่สองหลังประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่องพระนามว่า “พระเจ้าทรงธรรม” บางท่านก็กล่าวว่าสมเด็จพระทรงธรรมเป็นผู้สร้างพระพุทธรูปองค์นี้ขึ้น และบางคนก็กล่าวว่าพระพุทธรูปทรงเครื่ององค์นี้สร้างในสมัยพระเจ้าปราสาททอง เนื่องจากรูปเขียนที่งามหนักหนานั้นเป็นของสมัยพระเจ้าปราสาททอง ส่วนข้างบนของผนังด้านข้างประดับด้วยรูปเทวดานั่งขมุนมเรียงรายอยู่

หมู่บ้านหัตถกรรมมีดอรัญญิก

ประวัติความเป็นมา บ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนอง เป็นหมู่บ้านที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ และ ๗ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสองหมู่บ้านมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันไปทั่ว เพราะเป็นแหล่งผลิตมีดที่ใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศที่ทำกันเป็นลำเป็นสันมาเกือบสองร้อยปี

กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวบ้านต้นโพธิ์และชาวบ้านไผ่หนอง รกรากถิ่นฐานเป็นชาวเวียงจันทน์ ประเทศลาว ได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยประมาณช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพทำช่าง มีช่างทำทองกับช่างตีเหล็ก คือ คนไหนแข็งแรงก็ได้ตีเหล็ก คนไหนอ่อนแอมีความละเอียดให้ตีทองคำ เครื่องอาวุธประดับกาย การทำมาหากินในสมัยนั้นอาชีพทั้งสองทำกันเป็นลำเป็นสันตลอดมา ครั้นต่อมาในราว พ.ศ.๒๓๖๕ อาชีพช่างทองก็ได้เลิกลาสลายตัวไป คงเหลือแต่อาชีพตีมีดประเภทเดียว ชาวบ้านจึงยึดอาชีพตีมีดเป็นอาชีพหลัก ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นปะปนเลย ข้อสังเกตที่เป็นหลักฐานว่าชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้มีอาชีพช่างทองคือ ถ้านำดินที่ชุมชนแห่งนี้ลงร้อนในน้ำก็จะพบเศษทองและขี้ตะไบทองอยู่ทั่วไป

ความเป็นมาการตั้งถิ่นฐาน เหตุที่ชาวเวียงจันทน์กลุ่มนี้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยจะโดยถูกกวาดต้อนมาในสมัยเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกคราวยกทัพไปตีเมืองเวียงจันทน์หรือจะเป็นการอพยพมาเองนั้น ไม่มีหลักฐานปรากฏชัดเจนแต่มีหลักฐานบันทึกไว้ว่าเข้ามาโดยมีนายเทาเป็นผู้นำ (ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “ขุนนราบริรักษ์”) ได้เดินทางมาพบภูมิประเทศแห่งนี้ เป็นที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพ คือ เดิมเป็นดงไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่หนาแน่น มีหนองน้ำและแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน สมัยนั้นไม่มีถนนหนทางเหมือนปัจจุบันนี้ ต้องอาศัยทางน้ำเป็นปัจจัยสำคัญในการคมนาคมโดยเฉพาะ ไม้ไผ่เป็นวัสดุที่สำคัญมากสำหรับช่างตีมีด เพราะไม้ไผ่มีประโยชน์อยู่ในตัวของมันนานับประการ เช่น นำมาเผาถ่าน ใช้เผาเหล็ก เพราะถ่านไม้ไผ่ให้ความร้อนสูงกว่าไม้ชนิดอื่น ต้น ลำ ใช้ทำบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ทำด้ามพะเนิน ด้ามค้อนและด้ามมีด ซึ่งช่างตีเหล็ก

ต้องให้อยู่เป็นประจำ จึงเห็นว่าภูมิประเทศแห่งนี้เป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำแหล่ง
ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์จึงพร้อมใจกันลงหลักปักฐานและได้ประชุมหารือ
กันตั้งชื่อบ้านของตนว่า “บ้านไผ่หนอง” ให้เป็นการเหมาะสมกับภูมิ
ประเทศแต่ก่อนนั้น สำหรับบ้านต้นโพธิ์ คนแก่คนแก่เล่าว่า เมื่อมาถึงทำเล
นี้มีต้นโพธิ์ใหญ่อยู่กลางหมู่บ้านจึงตั้งชื่อว่า “บ้านต้นโพธิ์” ครั้นกาลเวลา
ล่วงมาบ้านเมืองเจริญขึ้นสภาพของหมู่บ้านก็ได้เปลี่ยนแปลงไป ดงไม้ไผ่ที่
ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นก็โล่งเตียนกลายเป็นท้องไร่ท้องนา หนองน้ำก็ตื้นเขิน
ไปหมดแล้ว

เกียรติประวัติของชุมชน

สมัยรัชกาลที่ ๓ แผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อราวพ.ศ.๒๓๖๙
เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์เสด็จมาถวายพระเพลิง พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มาขอให้ชาวเวียงจันทน์กลับประเทศ แต่ชาว
เวียงจันทน์กลุ่มนี้ไม่ยอมกลับขอยุ้ได้ร่วมโพธิ์สมภาร เพราะพระองค์ให้
ความผาสุกร่มเย็น พลสกนิกรของพระองค์ตลอดมาก็มีความเจริญรุ่งเรืองมา
เป็นลำดับ ชื่อเสียงการตีมดก็เลื่องลือไปทั่วสารทิศ ชาวบ้านจึงมีฐานะที่
มั่นคง มีการอยู่ดีกินดี ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าล้นกระหม่อม

สมัยรัชกาลที่ ๕ แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์
ทรงทราบว่าบ้านต้นโพธิ์ บ้านไผ่หนองเป็นหมู่บ้านตีมด พระองค์พร้อมด้วย
พระบรมวงศ์ศานุวงศ์ได้เสด็จทอดพระเนตรการตีมดของชาวเวียงจันทน์
กลุ่มนี้ จึงได้ปลูกพลับพลาที่ประทับอย่างสมพระเกียรติ และได้เกณฑ์ชาว
บ้านมาทำการตีมดให้พระองค์ทรงทอดพระเนตร พระองค์ท่านสนพระทัย
และทรงพอพระราชหฤทัยเป็นอันมาก

ในสมัยรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเสด็จ
พระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทรงทอดพระเนตรการทำมดอรัญญิก
เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๙ และเมื่อปีพ.ศ.๒๕๓๑ สมเด็จพระเทพ-
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จนำนักเรียนโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้าฯ มาทอดพระเนตรการตีมดและเมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗
ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ทรงนำครอบครัวมาทัศนศึกษา
การตีมดที่ชุมชนแห่งนี้เช่นกัน

ที่มาของคำว่ามดอรัญญิก ในสมัยก่อนมีตลาดร้านค้า มีโรงบ่อน อยู่ที่
บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่
ไม่ไกลจากหมู่บ้านต้นโพธิ์และหมู่บ้านไผ่หนองมากนัก ระยะทางประมาณ
๓ กิโลเมตร มีผู้คนนำสินค้ามาซื้อขายแลกเปลี่ยนกันมากในยุคนั้นชาวบ้าน
ก็นำเอามิดไปขาย เมื่อคนที่ซื้อไปใช้เห็นว่าคุณภาพดีจึงบอกต่อ ๆ กันไปว่า
มิดคุณภาพดีต้องมีมดอรัญญิก เลยเรียกติดปากไปหาซื้อมิดต้องไปที่อรัญญิก

ที่จริงแล้วทำที่หมู่บ้านต้นโพธิ์ หมู่บ้านไผ่หนองและหมู่บ้านอื่นๆ ซึ่งเป็นที่มาของคำว่า "มิดอรัญญิก"

ลักษณะทั่วไปของผลิตภัณฑ์มิดอรัญญิก มีอยู่ด้วยกัน ๔ ตระกูล ได้แก่มิดตระกูลเกษตรกรรม มิดตระกูลคหกรรม มิดตระกูลอาวุธ และมิดตระกูลอื่นๆ แต่ละตระกูลสามารถจำแนกตามการใช้งานได้อีก ๑๒ ประเภท ซึ่งในแต่ละประเภทประกอบไปด้วยชนิดของมิดต่างๆ อีกมากมาย หลากหลายไปตามขนาดและความแตกต่างของวัสดุที่ใช้ในการผลิตของชิ้นส่วนและองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาปรากฏว่ามีถึง ๒๗๔ ชนิด

ประเพณีและวัฒนธรรม มีประเพณีและวัฒนธรรมที่ได้ถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ คือ งานมาฆบูชา บุญวิสาขบูชา บุญเข้าพรรษา บุญกฐิน บุญตักบาตรดอกไม้ บุญสงกรานต์ บุญเข้าสลาก บุญออกพรรษา บุญมหาชาติ เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเพณีและวัฒนธรรมของชนชาติไทยทั่วไปที่ปฏิบัติกันมาเป็นประจำ แต่ยังมีประเพณีหนึ่งที่ขาดไม่ได้เป็นประเพณีที่น่าประทับใจของชุมชนฯ และถือได้ว่าเป็นประเพณีที่สำคัญมากคือ การไหว้ครู หรือไหว้ครูบูชาเตา ซึ่งปกติแล้วจะทำกันทุกหมู่บ้านเมื่อทำบุญบำเพ็ญกุศล ตระกูลและสงกรานต์ ผู้ใหญ่จะประชุมหารือกำหนดวันไหว้ครู ส่วนมากกำหนดวันข้างขึ้นเดือนหกตรงกับวันพฤหัสบดีเมื่อหารือกันดีแล้วทุกบ้านจะลงมือซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ให้เรียบร้อยก่อนกำหนดหนึ่งหรือสองวันและทำความสะอาดเครื่องมือแล้วนำมาวางไว้ในที่อันสมควร เตาเผาเหล็กจะต้องปั้นขึ้นใหม่ และจัดเตรียมเครื่องสังเวทไหว้ครูอย่างครบครัน มีเครื่องบูชาพระพุทธรูปเป็นขันห้า พอรุ่งอรุณของวันพฤหัสบดี เขานำเครื่องบูชาและอาหารคาวหวานเป็นเครื่องบูชา บูชาพระภูมิ แม่ธรณี ส่วนเครื่องสังเวทต่างๆ ที่ได้ตระเตรียมไว้จะต้องนำมาวางไว้ที่เครื่องมือ แล้วจัดทำพิธีสวดโองการเชิญเทพเจ้ามาเป็นศรีมงคล แล้วผู้ใหญ่ในเรือนนั้นจะเรียกลูกหลานมาบูชากราบไหว้ ขอพรอันศักดิ์สิทธิ์อันเป็นศรีมงคลแก่ทุกคน สำหรับในวันนั้นทุกบ้านจะต้อนรับทุกคนที่มาเยือนชุมชนแห่งนี้ยังรักษาประเพณีนี้ไว้ นับเป็นประเพณีอันดีงาม ในวันนั้นเขาถือว่าเป็นมงคล เรื่องอัปมงคลจะไม่เกิดขึ้นเลย

การเดินทาง ปัจจุบันการเดินทางสะดวกมาก มีรถยนต์วิ่งถึงหมู่บ้านโดยจะต้องเดินทางเข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีรถประจำทางจอดอยู่ที่ตลาดเจ้าพรหม จะเห็นป้ายติดหน้ารถว่า "อยุธยาถึงท่าเรือ" รถจะออกจากตัวเมืองไปทางถนนสายเอเชีย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒) เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายเอเชียไปทางจังหวัดนครสวรรค์ เลยโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชฯไปประมาณ ๑๐๐ เมตร เลี้ยวซ้ายลอดใต้สะพานที่จะข้ามแม่น้ำป่าสัก เข้าถนนสายอำเภอนครหลวง ตลอดทางมีป้ายบอกที่ตั้ง

ชุมชนฯ ทั้งสองเป็นระยะ หรือถ้าต้องการจะเดินทางไปโดยทางน้ำจะต้องลงเรือในตัวจังหวัดที่หน้าวังจันทร์เกษม ย้อนขึ้นไปตามแม่น้ำป่าสัก ผ่านโรงงานวัดบูรณะเปิดช่างแสง (ของกรมสรรพอุตสาหกรรม) และอำเภอนครหลวงตามลำดับ การเดินทางใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง ก็จะถึงชุมชนฯ เมื่อได้แวะไปชมก็จะได้รับการต้อนรับด้วยอัธยาศัยไมตรีจากชาวบ้านทั้งสองหมู่บ้านเป็นอย่างดี

อำเภอผักไห่

ตลาดลาดชะโด ชุมชนลาดชะโดมีอายุเก่าแก่ราวสมัยหลังเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ หรือ ราวปีพ.ศ.๒๓๑๐ ก่อตั้งขึ้นโดยชาวกรุงเก่าที่อพยพหนีศึกสงครามมาในครั้งนั้น พื้นที่บริเวณที่ตั้งชุมชนแต่เดิมเรียกว่า "บ้านจักราช" แต่การที่หมู่บ้านนี้มีชื่อว่า "บ้านลาดชะโด" น่าจะมีที่มาจากสภาพพื้นที่ ที่เป็นที่ลาดริมน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ของคุณคลองที่มีอยู่มากมายและอุดมไปด้วยปลาชนิดต่างๆ โดยเฉพาะปลาสะโด ถึงขนาดมีคำเตือนกันว่าเวลาพายเรือให้ระวังไม้พายจะไปโดนปลาสะโดเข้าชาวบ้านลาดชะโดแต่เดิมคงมีการปะปนกันหลายเชื้อชาติ ที่มีมากคือไทยและมอญ การตั้งบ้านเรือนนิยมทำเลริมน้ำ อาชีพหลักของชาวบ้านคือทำนา เพราะหมู่บ้านอยู่ใกล้ทุ่งลาดชะโด ซึ่งเป็นพื้นที่ดินตะกอนปากแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีคลองลาดชะโดซึ่งเชื่อมต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นทางน้ำสำคัญนับว่าเป็นหมู่บ้านที่เป็นอยู่ช้ำอู่น้ำในแถบนี้ปัจจุบัน ชาวบ้านตำบลลาดชะโดได้พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเปิดชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวบ้าน จัดภูมิทัศน์เป็นตลาดบกท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนภาคกลาง อย่างไรก็ตามชุมชนนี้ยังมีลักษณะของชุมชนเก่าแก่ที่มีองค์ประกอบของชุมชนอย่างครบถ้วนสถานที่น่าสนใจของชุมชนได้แก่

วัดลาดชะโด เป็นวัดเก่าแก่ที่มีมานานกว่า ๒๐๐ ปี แต่เดิมพื้นที่วัดล้อมถูกล้อมรอบด้วยลำคลองมีลักษณะคล้ายเกาะ มีการบูรณปฏิสังขรณ์หลายครั้ง วัดลาดชะโดมีความสัมพันธ์อันแนบแน่นกับชุมชนตลาดลาดชะโด เนื่องจากตลาดลาดชะโดตั้งอยู่ในพื้นที่ของวัด และที่ดินที่ใช้ก่อสร้างตลาดนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งกรรมสิทธิ์ของวัด โดยวัดได้ยินยอมให้ก่อสร้างตลาดลาดชะโดขึ้นสมาชิกในตลาดจึงผูกพันอยู่กับวัด วัดและตลาดได้เอื้อแก่กันในด้านต่างๆ วัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คนในตลาดที่เกือบจะทุกคนเป็นพุทธศาสนิกชน ส่วนตลาดเองก็เกื้อหนุนทำนุบำรุงวัดอย่างแข็งขันมาจนถึงปัจจุบัน

ศาลเจ้าลาดชะโด เนื่องจากคนในชุมชนตลาดลาดชะโดโดยส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายจีนจึงมีศาลเจ้าประจำตลาด ซึ่งแต่เดิมนั้นประวัติการเกิดศาลเจ้านั้นมาจากความเชื่อ ในสมัยที่มีการขุดคลองลาดชะโดนั้น หลังจากขุด

เสร็จสิ้นมักเกิดเหตุเพลิงไหม้อยู่เสมอๆ ชาวชุมชนจึงได้เชิญซินแสชาวจีน มาดูเพื่อหาสาเหตุ ได้ความว่าจะต้องสร้างศาลเจ้าขึ้นริมน้ำเพื่อไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก ดังนั้นจึงได้มีก่อสร้างศาลเจ้าเป็นอาคารไม้ชั้นที่ฝั่งตรงข้ามอยู่เยื้องกับตลาด และได้ทำการอัญเชิญเทพเจ้า โดยการอัญเชิญวันรูป มาจากศาลเจ้าใหญ่ในจังหวัดสุพรรณบุรี แต่เนื่องจากศาลเจ้าริมน้ำมักจะใช้ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อไม่ได้ในช่วงเวลาน้ำท่วม รวมถึงความไม่สะดวกในการเดินทาง สมาชิกชุมชนตลาดลาดชะโดจึงได้ร่วมกันสร้างศาลเจ้าขึ้นอีกแห่งอยู่ติดกับตัวตลาด ศาลเจ้าลาดชะโดแห่งใหม่นี้ใช้จัดงานหรือประกอบกิจกรรมของชุมชน อาทิ งานงิ้วซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี และใช้เป็นพื้นที่ออกกำลังกายเต้นแอโรบิกอีกด้วย หากมีการไหว้เจ้าหรือประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้า จะมีตัวแทนไปอัญเชิญวันรูปมาจากศาลริมคลอง แล้วจึงอัญเชิญกลับเมื่อการประกอบพิธีเสร็จสิ้น

อำเภอลาดบัวหลวง

วัดสุทธาวาส วิปัสสนา ตั้งอยู่ที่ บ้านตะพังโคลน ตำบลลาดบัวหลวง เดิมเรียกว่า "วัดตะพังโคลน" วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๙๒ สำหรับปฐมนิยวัตดุสำคัญของวัดได้แก่ "พระบรมสารีริกธาตุ" (ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๙ องค์) ที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานให้กับวัดเมื่อวันพุธที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ วัดสุทธาวาส วิปัสสนาเจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลทุกวันอาทิตย์เวลา ๑๖.๐๙ น. และมีการสอนกรรมฐานปฏิบัติธรรมแก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกเดือนตลอดทั้งปี สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐๘ ๔๗๐๐๗ ๒๓๕๔, ๐๘ ๑๑๙๐ ๕๗๕๕

กิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าสนใจ

ไฮมสเตย์ กินอยู่อย่างไทยสัมผัสวิถีชีวิตไทย พักแรมที่บ้านชาวบ้านได้ที่ **คลองรางจระเข้** อยู่ริมคลองรางจระเข้ ในพื้นที่อำเภอเสนา นมัสการหลวงพ่อโตวัดรางจระเข้อายุ ๔๐๐ ปีสร้างในสมัยอยุธยา ชมอุทยานปลาหน้าวัดรางจระเข้ แมวตาเพชรที่สำนักปฏิบัติธรรมปัญญาโสภิต ล่องเรือชมธรรมชาติและบ้านทรงไทยริมฝั่งคลอง บรรยากาศเงียบสงบ ค่าบริการชาวไทย ๕๐๐ บาท ชาวต่างชาติ ๗๐๐ บาท รวมอาหาร ๒ มื้อ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ จ.ส.ต.เริงไชย ฤกษ์บุปผา หรือ คุณดาวเรือง ฤกษ์บุปผา โทร. ๐๘ ๙๘๘๑ ๑๐๕๒ และ ๐๘ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘

บางไทร อยู่ริมแม่น้ำน้อยในพื้นที่อำเภอบางไทร มีบ้านพัก ๕ หลังรับนักท่องเที่ยวพักค้างคืนได้ ๒๕ คน มีกิจกรรมล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำน้อย ชมการตกกุ้ง ตกปลา ลอยข่าย และการผลิตสินค้า

หัตถกรรมการเป่าแก้วและดักแก้ว ร่วมกิจกรรมการทำนาข้าวตามฤดูกาล
 สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณอุไร ศรีแก้วอินทร์ ๐๘ ๑๖๘๔ ๓๑๘๖
 E-mail: WATCHIRAPHAN_๓๒๘@hotmail.com

โฮมสเตย์บ้านแก้วในสวน (หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP VILLAGE) ตั้งอยู่ที่
 ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ล่องเรือชม
 ทัศนียภาพบริเวณเกาะเกิด พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศธรรมประวัติและ
 สถานที่สำคัญต่างๆ ชมการเลี้ยงปลาทบตีบในกระชัง ชมสินค้าหนึ่งตำบล
 หนึ่งผลิตภัณฑ์ในชุมชน ได้แก่ สมุนไพรอายุวัฒนะ สมุนไพรอบไอน้ำ
 ไล่กรอกอีสาน ดอกไม้ประดิษฐ์จากใยบัว กาละแม ผักปลอดสารพิษ ขนม
 ไทยหลายชนิด ข้าวยาคุุ แชมพูสมุนไพร ฯลฯ นอกจากนี้ยังสามารถเข้าพัก
 ผ่อนแบบโฮมสเตย์ สัมผัสกับบรรยากาศแบบธรรมชาติ บ้านพักในสวน ดิ
 ติรมแม่น้ำเจ้าพระยา สอบถามรายละเอียดได้ที่ โฮมสเตย์บ้านแก้วในสวน
 ติดต่อผู้ใหญ่ลำพูน พรณไวโย โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๒๘๑๕, ๐๘ ๑๘๕๑ ๖๖๓๒

กิจกรรมขี่จักรยาน

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานไปตามสถานที่
 ท่องเที่ยวต่างๆได้หลายเส้นทาง ได้แก่

**เส้นทางช่วงที่ ๑ เริ่มต้นที่ สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา-ศูนย์ศึกษา
 ประวัติศาสตร์ฯ** ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร เดินทางจากฝั่งตรงข้าม
 ททท. ออกรถตรงไปแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนโรจนะ ผ่านพิพิธภัณฑสถานแห่ง
 ชาติ เจ้าสามพระยาและศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งอยู่
 ฝั่งตรงข้ามพิพิธภัณฑฯ *ควรใช้เวลาอยู่ที่นี้ประมาณชั่วโมงครึ่ง*

**เส้นทางช่วงที่ ๒ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา-
 วัดพระศรีสรรเพชญ์** ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษาประ
 วัติศาสตร์ฯ ให้เลี้ยวซ้ายออกสู่ถนนโรจนะ ผ่านศาลากลางจังหวัดหลังเก่า
 แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนศรีสรรเพชญ์ ผ่าน ททท. และวัดเกษ ตรงไปเรื่อยๆ
 จะเห็นวิหารพระมงคลบพิตรและวัดพระศรีสรรเพชญ์อยู่ด้านซ้ายมือ
ควรมีเวลาอยู่ที่นี้ประมาณ ๑ ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ ๓ วัดพระศรีสรรเพชญ์-วัดมหาธาตุ-วัดราชบูรณะ ระยะทาง
 ประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพระศรีสรรเพชญ์ให้ตรงไปตามถนนนเรศวร
 ผ่านกลางระหว่างวัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ และสามารถแวะชม
 พิพิธภัณฑฯเรือไทยใกล้ๆนั้นได้ *ควรมีเวลาที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ
 ประมาณ ๑ ชั่วโมง*

เส้นทางช่วงที่ ๔ พิพิธภัณฑ์เรือไทย-วัดหน้าพระเมรุ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากพิพิธภัณฑ์เรือไทยใช้เส้นทางถนนชี่กุนสายเดิมเลยไปจนถึงถนนนครวัดให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงทางแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไป และเลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าสู่ถนนสายรอบเกาะเมือง ขับเลียบผ่านแม่น้ำลพบุรีไปจนถึงวัดหน้าพระเมรุ *ควรมีเวลาชมความงามของพระอุโบสถ และองค์พระประธานทรงเครื่องสมัยอยุธยาประมาณ ๑ ชั่วโมง*

เส้นทางช่วงที่ ๕ วัดหน้าพระเมรุ-วัดโลกยสุธา ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดหน้าพระเมรุให้เลี้ยวขวาไปตามถนนเลียบแม่น้ำลพบุรีระหว่างทางด้านซ้ายมือจะเป็นเขตพระบรมมหาราชวังของกรุงศรีอยุธยาตรงไปเรื่อยๆ พอข้ามสะพานแล้วให้เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางเลียบคลองตรงไปเรื่อยๆ จนมาถึงทางแยกเข้าวัดโลกยสุธาจึงเลี้ยวขวาเข้าไป *ควรใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที หรือครึ่งชั่วโมง*

เส้นทางช่วงที่ ๖ วัดโลกยสุธา-วัดไชยวัฒนาราม ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากวัดโลกยสุธาให้ย้อนกลับด้วยเส้นทางเดิมที่เข้ามา จนออกปากทางถนนเลียบคลองท่อจนถึงทางแยกขวามือ ผ่านสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์สามแยกแล้วให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร จากนั้นเลี้ยวซ้ายตรงไปตามเส้นทาง จะมองเห็นวัดไชยวัฒนาราม *ควรมีเวลาเดินชมความงามของวัดนี้ประมาณครึ่งชั่วโมง หรืออาจจะใช้เวลามากกว่านี้ก็ได้*

เส้นทางช่วงที่ ๗ วัดไชยวัฒนาราม-บ้านโปรตุเกส ระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร จากวัดไชยวัฒนารามไปตามทางถนนลาดยางเรื่อยๆ จะผ่านบ้านเรือนไทยโบราณ จากนั้นให้เลี้ยวซ้ายที่สามแยก เส้นทางนี้จะผ่านวัดพุทไธสวรรย์ สูดทางสายนี้คือหมู่บ้านโปรตุเกส

เส้นทางช่วงที่ ๘ บ้านโปรตุเกส-วัดพุทไธสวรรย์ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร จากบ้านโปรตุเกสย้อนกลับเส้นทางเดิมจนถึงวัดพุทไธสวรรย์ *ควรใช้เวลาที่นี้ประมาณครึ่งชั่วโมง*

เส้นทางช่วงที่ ๙ วัดพุทไธสวรรย์-สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร จากวัดพุทไธสวรรย์ผ่านโรงเรียนวัดพุทไธสวรรย์ แล้วเลี้ยวซ้ายไปท่าเรือข้ามฟาก นำจักรยานข้ามฟากไปอีกฝั่งหนึ่ง จากนั้นจึงเลี้ยวซ้ายกลับไปทาง ททท.

นอกจากนี้ยังมีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานได้อีกหลายเส้นทาง เช่น เส้นทางไปหมู่บ้านญี่ปุ่น วัดใหญ่ชัยมงคลและวัดพนัญเชิง เป็นต้น สอบถามรายละเอียดเส้นทางเพิ่มเติมได้ที่สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ และสามารถหาเช่าจักรยานได้ที่ สำนักงานตำรวจ

ห้องเที่ยวพระนครศรีอยุธยา บริเวณด้านหน้าสถานีรถไฟ บริเวณตลาดเจ้าพรหมและตามเกสต์เฮาส์ต่างๆ ได้อัตราคันละประมาณ ๓๐-๗๐ บาทต่อวัน

กิจกรรมนั่งสามล้อชมโบราณสถาน มีบริการรถสามล้อชมโบราณสถาน มีให้เลือก ๒ ประเภท

สามล้อปั่น มีบริการนั่งสามล้อปั่นท่องเที่ยวบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน โดยในช่วงกลางวันรถสามล้อจะติดไฟประดับมีสีลั่นสวยงาม ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อได้ บริเวณหน้าวิหารพระมงคลบพิตร

สามล้อหน้ากบ หรือตุ๊ก ตุ๊ก มีบริการทั่วไปในตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา โดยบริการนำเที่ยวโบราณสถาน และรอบนอกเกาะเมือง นักท่องเที่ยวสามารถเช่าท่องเที่ยวได้ตลอดทุกเส้นทางในราคามาตรฐาน ๒๐๐ บาทต่อชั่วโมง

กิจกรรมนั่งรถม้า

กรุงเก่ารถม้า นับว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สามารถเลือกพาหนะในการท่องเที่ยวชมรอบๆ โบราณสถาน กรุงเก่ารถม้า เป็นพาหนะย้อนยุคสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งนำมาประยุกต์ปรับเปลี่ยนต้องการให้เห็นถึงความแปลกใหม่และความสวยงามของตัวรถม้า ที่สร้างขึ้นมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีรูปร่างสูงใหญ่สามารถนั่งได้แบบสบายๆ ๒ คน ใช้เวลา ๒๕ นาที, ๔๕ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาทีต่อรอบ โดยจุดจอดรับนักท่องเที่ยวอยู่ที่หลังอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง สอบถามรายละเอียดได้ที่ กรุงเก่ารถม้า โทร. ๐๘ ๑๙๕๕ ๖๖๗๕, ๐๘ ๔๖๑๑ ๘๖๔๖, ๐๘ ๖๖๕๕ ๘๓๙๓

กิจกรรมนั่งช้าง

วังช้างอยุธยา แล เพนียด อยู่ตรงข้ามกับคุ้มขุนแผนในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีบริการขี่ช้าง การแสดงช้าง ให้อาหารช้าง ทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ราคา ๒๐๐ บาทต่อ ๑๐ นาที, ๔๐๐ บาทต่อ ๒๐ นาที, ๕๐๐ บาทต่อ ๓๐ นาที สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๐๑, ๐ ๓๕๓๒ ๑๙๘๒ หรือ www.ayutthayaelephantcamp.com หรือ www.saveelephant.com

หมู่บ้านช้าง เพนียดหลวง อยู่ติดกับเพนียดคล้องช้าง เป็นชุมชนที่มีช้างอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ช้างที่อยู่ในชุมชนนี้ เป็นช้างที่เจ็บป่วยและช้างทั่วไป นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของช้างได้

อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ มีที่พักแรมแบบโฮมสเตย์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง
ของเพนียดคล้องช้าง การฝึกช้าง การควบคุมดูแลช้าง สอบถามรายละเอียด
ได้ที่ เพนียดคล้องช้าง โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๙๘๒, ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๐๑ หรือ
www.elephantstay.com

หมู่บ้านช้างอยุธยา ตั้งอยู่ที่ ๖๕/๑๒ หมู่ ๗ ตำบลไผ่ลิง อำเภอ
พระนครศรีอยุธยา มีบริการนั่งช้างลูนน้ำ เข้าป่า ชมนกป่าหลากหลายชนิด
ชมโบราณสถาน ไหว้พระวัดมเหยงคณ์ บริการนั่งเกวียนเทียมวัว
ชมโบราณสถาน และการแสดงโชว์งูทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.
สอบถามข้อมูลโทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๒๔๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๕๒๔๕ หรือ
www.pangchangayothaya.com

ท่องเที่ยวทางน้ำ มีบริการท่องเที่ยวทางน้ำล่องเรือชมทัศนียภาพและวิถี
ชีวิตความเป็นไทยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และรอบเกาะเมือง
พระนครศรีอยุธยา โดยการเช่าเหมาเรือหางยาวได้ที่ ท่าหน้า
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม ท่าเรือป้อมเพชร และท่าเรือวัดพนัญ
เชิง อัตราค่าบริการจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและเส้นทาง ดังมีรายชื่อเรือท่องเที่ยว
เที่ยวดังนี้

ร้านอาหารเรือนรับรอง มีบริการนำเที่ยวชมเมืองพระนครศรีอยุธยา
ทางน้ำ เรือออกจากร้านอาหารเรือนรับรอง มีเส้นทางต่างๆ ให้เลือกดังนี้
๑. เลียบชมเมืองพระนครศรีอยุธยา ๒. ชมพระราชวังบางปะอิน ๓. ชม
ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เรือบริการตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น. ทุกวัน อัตรา
ค่าบริการเรือล่องชมเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา รวมอาหารและเครื่องดื่ม
จำนวนตั้งแต่ ๑๐-๓๐ ท่าน ราคาท่านละ ๓๒๐ บาท เกิน ๓๐ ท่าน
ราคาท่านละ ๓๐๐ บาทหากเช่าเป็นลำ ราคาลำละ ๑,๒๐๐ บาท (นั่งได้
๘ ท่าน ไม่รวมอาหารและเครื่องดื่ม) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๓๖, ๐๘ ๑๙๙๔ ๑๕๖๕

เรือนาวานคร เป็นเรือแบบโบราณ นำมาประยุกต์ให้เข้ากับบรรยากาศ
ของเมืองหลวงเก่า จัดนำเที่ยวชมรอบเกาะอยุธยา ผ่านวัดต่างๆ เช่น
วัดไชยวัฒนาราม วัดสิริยาลัย และวัดต่างๆอีกหลายวัด ใช้เวลาประมาณ
๑ ชั่วโมง ลำเล็กนั่งได้ ๘ คน ลำใหญ่นั่งได้ ๑๐ คน ราคาลำละ ๘๐๐ บาท
เริ่มตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. สอบถามรายละเอียดติดต่อ คุณชินธร
โทร. ๐๘ ๑๙๒๘ ๒๘๘๗ คุณวิไล โทร. ๐๘ ๑๖๕๘ ๙๑๔๘

อยุธยา โบ๊ทแอนด์ทราเวล บริการเรือท่องเที่ยว พร้อมอาหารเครื่องดื่ม
คนละ ๗๕๐ บาท และจักรยานท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สอบถามรายละเอียดได้ที่โทร. ๐ ๒๙๕๐ ๒๘๒๒, ๐๘ ๑๔๕๖ ๙๘๖๒

ประดิษฐ์ท่องเที่ยวทางน้ำ บริการเรือยนต์ท่องเที่ยวทางน้ำรอบเกาะอยุธยา
ลงเรือที่ทำน้ำวัดพนัญเชิง โทร. ๐๘ ๖๑๒๓ ๑๖๖๙

นอกจากนี้แล้วยังมีเรือจากร้านอาหารต่างๆ บริการล่องเรือพร้อมนั่งรับ
ประทานอาหารบนเรือ

เทศกาลงานประเพณี

งานประจำปีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จัดเป็นประจำทุกปี ช่วงปลายเดือน
มกราคม ภายในบริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการแสดง
และประกวดผลงานด้านศิลปาชีพ มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองทั่วไป
การแสดงศิลปวัฒนธรรมอันงดงาม

งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า จัดขึ้นในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี (ในช่วง
เทศกาลสงกรานต์) จัดในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
ร่วมพิธีทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ ชมขบวนแห่นางสงกรานต์ ขบวนรถ
บุปผชาติ การประกวดเทพีสงกรานต์ การแสดงทางวัฒนธรรม สอบถาม
รายละเอียดได้ที่ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (กองการศึกษา) โทร.
๐ ๓๕๒๕ ๒๑๖๘

พิธีไหว้ครุบูชาเตา เป็น "พิธีไหว้ครู" ช่างตีมิดตีดาบ ของชาวบ้านต้นโพธิ์
บ้านไผ่หนอง และบ้านสาไล ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง ซึ่งมีอาชีพใน
การตีมิดเป็นที่ยู้งักกันทั่วไปว่า "มิดอรัญญิก"

บรรพชนของชาวบ้านไผ่หนองและบ้านต้นโพธิ์ ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง
นั้นเป็นชาวเวียงจันทน์ เข้ามาตั้งรกรากอยู่ตั้งแต่สมัย
กรุงรัตนโกสินทร์ มีอาชีพในการตีทองและตีเหล็ก แต่ต่อมาเลิกการตีทอง
จึงเหลือแต่การตีเหล็กเพียงอย่างเดียว เหล็กที่ตีนี้ส่วนใหญ่ทำเป็นมิด
ดาบ และอาวุธ ตลอดจนเครื่องมืออื่น ๆ ซึ่งมีคุณภาพดีมากเมื่อทำเสร็จแล้ว
ก็นำมาขายที่หมู่บ้านอรัญญิก ตำบลปากท่า อำเภอกำแพง จังเรียกว่า
"มิดอรัญญิก" สิ่งที่ชาวตำบลท่าช้างทุกคนยังคงถือสืบต่อกันมาตาม
ขนบประเพณีเดิมคือการ "ไหว้ครุบูชาเตา" ซึ่งทุกบ้านจะจัดบูชาในวัน
พฤหัสบดีช่วงเช้าตรู่ของวันขึ้น ๗ ค่ำ ๙ ค่ำ เดือน ๕ (ประมาณเมษายน-
พฤษภาคม) ตามแต่ความสะดวก เพื่อระลึกถึงพระคุณครูบาอาจารย์
และเพื่อความเป็นสิริมงคลของตน ทั้งยังเป็นการปิดเป่าอุปีทวเหตุต่างๆ
ในการตีเหล็กอีกด้วย

พอได้เวลาผู้ทำพิธีไหว้ครูก็จะกล่าวบทชุมนุมเทวดาไหว้พระรัตนตรัย
จากนั้นก็กล่าวบทอัญเชิญครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ได้แก่ พระอิศวร
พระนารายณ์ พระพรหม พระวิฆณุกรรม พระมาตุลี พระพาย พระคงคา
พระฤาษี ๘ องค์ ฯลฯ ตลอดจนบูรพาจารย์ทั้งครูไทย ครูลาว ครูมอญ

ครูจีน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาดีเลิศให้แก่ตน มารับเครื่องบูชาสังเว
และประสาทพรแก่ผู้เข้าร่วมพิธีให้ประสบแต่ความสุขความเจริญ แล้วปิด
ทองเครื่องมือทุกชิ้น ทำนํ้ามนต์ธรรณีสารประพรมเครื่องมือและผู้เข้าร่วมพิธี

งานประเพณีแห่เทียนพรรษากรุงเก่า ก่อนวันเข้าพรรษา ๑ วัน (ในช่วงเดือน
กรกฎาคม) ชุมชนบนแห่เทียนพรรษาทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อนำเทียนไป
ถวายตามวัดต่างๆ โดยจัดงานขึ้นที่บริเวณหน้าพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติ
สอบถามรายละเอียดได้ที่ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (กองการศึกษา)
โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๑๖๘

งานลอยกระทงตามประเพณีและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ภายในบริเวณศูนย์
ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร มีการประกวดนางนพมาศ ประกวดขบวน
แห่ ประกวดกระทง ประกวดโคมแขวน การแสดงการละเล่นพื้นบ้าน
การแข่งขันเรือยาวประเพณี เรือยาวนานาชาติ การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์
ศิลปาชีพ

งานยอยศยี่ฟ้า อัญชยามรดกโลกและงานกาชาด เนื่องจากนคร
ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศโดยองค์การยูเนสโกให้
เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๔ ทาง
จังหวัดจึงได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองทุกปี ในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นระยะเวลา
๗ วัน ในงานจะมีการแสดงชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปหัตถกรรม วัฒนธรรม
และประเพณีของไทย รวมทั้งการแสดงแสงเสียงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของ
กรุงศรีอยุธยา

อัญชยามทางคล (ไหว้พระแก้ววัด) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาร่วมกับสมาคม
ธุรกิจท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงาน
พระนครศรีอยุธยา ได้จัดงานอัญชยามทางคล (ไหว้พระแก้ววัด) เป็นประจำ
ทุกปีในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาหรือตามที่กำหนดในแต่ละปี นักท่องเที่ยว
สามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยขอรับหนังสืออัญชยามทางคลที่ผ่าน
พิธีพุทธาภิเษกแล้วได้ที่ ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา (ศาลากลางหลังเก่า)
หรือที่เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค โรงแรม
ร้านอาหารในจังหวัดที่มีป้ายโครงการ จากนั้นเดินทางนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์
และประทับตราอัญชยามทางคลในแต่ละสถานที่ตามเอกสารแผนที่ที่ได้จัด
ทำไว้โดยมีรายชื่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์พร้อมแผนที่ในการเดินทาง เมื่อไหว้พระ
ครบ ๙ วัด หรือครบตามกำหนด จะได้รับเหรียญอัญชยามทางคลและลุน
รับของรางวัล สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๒๘-๙ ต่อ ๑๐๑

งานตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล ประเพณีตรุษจีน นั้นถือได้ว่าเป็นวันสำคัญกับชาวจีนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในประเทศไทย ดังนั้นทางคณะกรรมการจัดงาน “งานตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล” (ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ได้กำหนดจัดงาน “งานตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล” ขึ้น ในช่วงวันตรุษจีน (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี) โดยมีกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย ชมขบวนแห่อันยิ่งใหญ่ การโชว์มังกรทอง สิงโตปักกิ่ง การประกวดมิสไชนีส การประกวดหุ่นน้อยหน้าทาวน์ การแสดง แสง สี เสียง มหกรรมอิมอร้อย และมหรสพต่างๆ เป็นต้น สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่คณะกรรมการจัดงาน “งานตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล” โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๔๕๑

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ปลาตะเพียนสาน เครื่องแขวน ผู้ผลิตปลาตะเพียนโบราณในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมที่ประกอบอาชีพสานปลาตะเพียนโบราณและหัตถกรรมโบราณอื่นๆ ทำสืบต่อกันมาเป็นอาชีพเก่าแก่ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษนานกว่า ๑๐๐ ปี โดยสันนิษฐานว่าชาวไทยมุสลิมรุ่นเก่าซึ่งล่องเรือค้าขายเครื่องเทศ อยู่ตามแม่น้ำเจ้าพระยาและอาศัยอยู่ในเรือและเรือนแพ เป็นผู้ประดิษฐ์ปลาตะเพียนสานด้วยโบราณชิ้นเป็นครั้งแรก แรงบันดาลใจอาจจะมาจากความรู้สึกผูกพันอยู่กับท้องน้ำและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ความคุ้นเคยกับรูปร่างหน้าตาของปลาตะเพียนเป็นอย่างดี โดยใช้วัสดุจากท้องถิ่น เช่น มะพร้าว โบราณ โบตาล ปลาตะเพียนที่สานด้วยโบราณในสมัยก่อนนั้นไม่สวยงามและมีขนาดใหญ่โตเช่นปัจจุบันนี้ ปลาตะเพียนรุ่นแรกที่สูงขึ้นเรียกว่า “ปลาโบราณ” โดยจะทำเป็นตัวปลาขนาดเล็กๆ ขนาด ๒-๓ ตัวเท่านั้น ปลาตะเพียนโบราณมักทำด้วยสีเหลืองซีดๆ หลุดออกง่าย ปลาตะเพียนโบราณในระยะเริ่มแรกเป็นปลาตะเพียนโบราณที่สานได้หนึ่งตัวเท่านั้น แล้วนำมาทาสีที่ทำจากวัตถุดิบตามธรรมชาติเรียกว่า “รงค์” ผสมกับน้ำมันวานิช แล้วนำไปเสียบไม้สำหรับห้อยแขวนและปลาตะเพียนโบราณยังไม่มีจำนวนมากเช่นในปัจจุบัน ปลาตะเพียนที่แขวนเหนือเปลเด็กนั้นส่วนมากนิยมใช้สีแดงเพราะเป็นสีเข้มสะดุดตา คนไทยสมัยก่อนมีความเชื่อว่า ปลาตะเพียนเป็นสิ่งดีมีศิริมงคล ทำให้เงินทองไหลมาเทมา จึงนิยมนำปลาตะเพียนโบราณมาแขวนไว้ตามทางเดินหน้าบ้าน บางคนถือเคล็ดว่าเพื่อให้ลูกหลานโตเร็วๆ ให้มีลูกหลานมากมายเหมือนปลาตะเพียนที่แขวนไว้ นอกจากนั้นยังเชื่อว่าการแขวนปลาตะเพียนต้องแขวนให้พอดีกับระดับสายตาที่เด็กสามารถมองเห็นได้ตรงๆ ไม่ค่อนไปทางหัวนอนหรือทางปลายเท้า เพราะถ้าเด็กมองปลาตะเพียนนานๆ จะทำให้เด็กมีนัยน์ตาไม่ปกติ มีในตาซ้อนขึ้นได้

พัตสานไม้ไผ่ การจักสานพัตไม้ไผ่ อำเภอบ้านแพรง ส่วนใหญ่เป็นการเรียน การสานพัตมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งในการเรียนสานพัตครั้งแรกนั้นจะเรียนการ สานพัตแบบง่าย ๆ มีลายค่อนข้างหยาบที่เรียกกันว่า “พัตตาลปัตร” โดย ใช้มือเย็บขอบพัต ขอบพัตในระยะแรกนั้นจะใช้ผ้าขาวเนื้อหยาบในการเย็บ ต่อมาเริ่มใช้ผ้าริมทองเย็บขอบและริเริ่มทำพัตในรูปแบบโบโพธิ์ ลวดลายที่ สานได้แก่ ลายเครือวัลย์ ลายดอกสีข้าว ลายตะกร้อ ลายสิบกนกชั้นบันได ลายบังทวาร เป็นต้น ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นวัสดุที่หาง่ายได้แก่ ดอก ไม้ไผ่สีสุก มีดจักดอก ผ้าเย็บริมทอง ผ้าขาว สีที่ใช้อย้อมดอกไม้ไผ่ แบบตัด ไม้ ไม้ไผ่สำหรับทำด้าม เป็นต้น

งอบใบลาน งานจักสานงอบใบลาน ถือเป็นงานศิลปหัตถกรรม ที่มีการ สืบทอดงานกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของชาวอำเภอบางปะหัน งอบ ใบลานเป็นงานที่ต้องอาศัยความปราณีตละเอียดอ่อนไม่แพ้งานจักสาน ประเภทอื่นๆ ผู้ทำต้องมีความชำนาญและความอดทน เนื่องจากการทำ งอบมีหลายขั้นตอน ในปัจจุบันถือเป็นสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลบางนางรำ อำเภอบางปะหัน ซึ่งได้รับความนิยมจากชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ ทั้งยังผลิตออกจำหน่ายไปยังจังหวัดอื่นๆทั่วประเทศไทย

โรตีสายไหม โรตีสายไหมเป็นอาหารว่าง มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ แผ่น โรตีสาย และสายไหม ชาวอิสลามเป็นผู้ทำโรตีสายไหมขายถ้ายทอดวิพากันสืบ ต่อกันมา แหล่งจำหน่ายบริเวณด้านข้างโรงพยาบาลประจำจังหวัดอยุธยา ริมถนนอุทุมพร และตามร้านค้าทั่วๆ ไป

ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก อำเภอพระนครศรีอยุธยา

บริเวณวิหารวัดพระมงคลมคพิตรและบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหาร มีร้านค้า มากมายหลายร้าน จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิด เช่น ปลาตะเพียน เครื่องจักสาน เครื่องหวาย มีดอรัญญิก ผลไม้กวน และขนมชนิดต่างๆ

ตลาดกลางเพื่อเกษตรกร ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชีย ที่ตำบลหันตรา หลังจาก เทียวชมในจังหวัดอยุธยาแล้วจะเดินทางกลับให้ขับรถข้ามสะพานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตรงไปทางฝั่งตะวันออกของเกาะเมืองแล้วให้เลี้ยวซ้าย ตรงไปจนถึงถนนสายเอเชีย เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ ไปไม่ไกลนักจะ มีทางให้เลี้ยวขวาเข้าไป จะเห็นตลาดกลางอยู่ทางซ้ายมือซึ่งเป็นที่จำหน่าย ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองแทบทุกชนิดของจังหวัดเช่น มีดอรัญญิกแท้จากอำเภอนครหลวง พัตสานจากอำเภอบ้านแพรง ไม้แกะสลักของอำเภอพระนครศรีอยุธยา เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากอำเภอบางปะอิน ปลาร้า ปลาแห้ง

และผลไม้กวนทุกชนิด ตลอดจนของขวัญของฝากหลากหลายจากทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารซึ่งมีกึ่งและปลาสด ๆ รสชาติอร่อยอยู่หลายร้าน

ศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ริมถนนสายเอเชีย ตำบลคลองสวนพลู สัมผัสวิถีชีวิต การค้าขายและบรรยากาศตลาดน้ำที่จำลองไว้ในร่ม หลากหลายด้วยร้านค้าชั้นนำ สินค้าต่างๆมากมาย ศูนย์รวมอาหารอร่อยแม่ช้อยนางรำ และยังสามารถชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยทุกวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๙๒๓๔-๕๑ หรือ www.ayutthayapark.com

การทำหัวโขน ม.ล.พงษ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ด.๕ ถนนอุ่มทอง ตำบลท่าवासูกกรี โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๕๙

การเขียนภาพจิตรกรรมไทย (ลงรักปิดทอง) ศุภชัย นัยผ่องศรี หมู่ ๓ ตำบลคลองสระบัว โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๗๑๐, ๐ ๓๕๒๔ ๑๒๑๑

ปลาตะเพียน เกตุสุณี รุ่งสาตรา (หน้าตลาดหัวแหลม) ด.๑๖/๓ ถนนอุ่มทอง ตำบลท่าवासูกกรี โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๘๑, ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๐

ปลาตะเพียน วันทนีย์ มีพลกิจ (หน้าโรงเรียนประจักษ์) ตำบลท่าवासูกกรี โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๒, ๐๘ ๙๖๗๓ ๘๘๐๑

ไรตีสายไหม นวัตกรรม แสงอรุณ (บังยี) ๕๒ หมู่ ๓ ตำบลประจักษ์ โทร. ๐๘ ๑๙๙๖ ๒๕๖๔

ผลิตภัณฑ์จากใบลาน (พัดสาน) พัชรี ศรีสนิท ๙๖/๕๔ หมู่ ๒ ตำบลประจักษ์ โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๖๔๗๙, ๐ ๓๕๒๔ ๔๖๕๕

ร้านสังคิตประดิษฐ์ เครื่องดนตรีไทยทุกชนิด ๙๗ หมู่ ๔ หมู่บ้านสหกรณ์ครุ (หมู่บ้านวรเชษฐ์) ถนนอยุธยา-เสนา ตำบลบ้านป้อม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๖๓๑, ๐ ๓๕๒๔ ๕๗๒๙

ร้านจำหน่ายหินแกะสลัก-เซรามิค สมบัติ อรุณเกษม ๘๓/๗-๘ ถนนศรีสรรเพชญ์ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๕๓

ดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน สมหมาย มีศรีเรือง ๓๔/๔ ๓ ตำบลคลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๗๒๗

ขิมสีทอง สักดีเตชา สุวรรณิงคาร ๖๓/๓ หมู่ ๒ ตำบลบ้านเกาะ โทร. ๐๘ ๙๘๐๘ ๑๑๔๒, ๐๘ ๑๙๔๗ ๘๗๑๐

ปลาตะเพียน ประพาส เรื่องกิจ ๑๓ หมู่ ๑ ตำบลภูเขาทอง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๐๘, ๐๘ ๑๕๐๖ ๓๑๖๐

งานปั้นจิว เฉลิมเกียรติ รุ่งพานิชย์ ๑๔๗/๖ หมู่ ๘ ตำบลประจักษ์ โทร. ๐๘ ๑๘๘๑ ๒๗๔๗, ๐๘ ๙๕๓๘ ๑๙๖๕

รูปสมบัติ พึงนาย ๗ หมู่ ๔ ตำบลหันตรา ไทร. ๐๘ ๑๘๑๔ ๑๒๒๕
อำเภอนครหลวง

มีดอรัญญิก วินัย รวยเจริญ ๑๖๒/๓ หมู่ ๗ ตำบลท่าช้าง ไทร. ๐ ๓๕๓๕
๙๙๕๖, ๐ ๓๕๙๗ ๕๓๔๖

เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร บริษัท น.ว. อรัญญิก จำกัด ๔๘/๓ หมู่ ๕ ตำบล
แม่ลา ไทร. ๐ ๓๕๓๕ ๙๖๕๙-๘

ศิลปประดับมุก ศตพร จันยะนัย ๑๐๐ หมู่ ๕ ตำบลหนองปลิง ไทร. ๐๘
๖๓๙๒ ๖๖๔๓, ๐ ๓๕๒๕ ๕๑๙๑

อำเภอบางปะหัน

งอบ

- จิต จันทร์งาม หมู่ ๑ ตำบลบางเพลิง ไทร. ๐๘ ๑๘๕๑ ๕๙๒๕
- ธาราภูมิ จุลวงศ์ หมู่ ๕ ตำบลบางนางรำ ไทร. ๐ ๓๕๓๐ ๑๑๙๐
- ประทุม รั้วแผน ๘๖ หมู่ ๖ ตำบลบางปะหัน ไทร. ๐ ๓๕๓๘ ๑๕๐๙
- เกษียร ผิวหอม ๓๑ หมู่ ๑ ตำบลบางเดื่อ ไทร. ๐ ๓๕๙๑ ๐๑๙๕

กระดัง พะยอม แสงบุศย์ หมู่ ๔ ตำบลบ้านม้า ไทร. ๐ ๓๕๙๑ ๐๓๙๙

กระจาด ถนอมศรี คุ่มจัน หมู่ ๒ ตำบลตานิม ไทร. ๐ ๓๕๙๑ ๐๑๖๓

ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา สุนีย์ ทรุศิลป์ ๖๔ หมู่ ๔ ตำบลหันสัง ไทร. ๐๘ ๙๘๒๒
๙๘๑๗

ผลิตภัณฑ์เรซินและกรอบรูปไม้สัก นเรศ สุวรรณวงศ์ ๖๙ หมู่ ๑ ตำบล
บางเพลิง ไทร. ๐๘ ๖๖๐๓ ๔๙๐๙

เครื่องดนตรีไทย เป้า ทับสาคร ๒/๑ หมู่ ๓ ตำบลทับน้ำ ไทร. ๐๘ ๑๘๓๖
๙๔๙๔

เครื่องสำอางสมุนไพร สดใส สนธิระ ๔๔/๘๘ หมู่ ๕ ตำบลขวัญเมือง ไทร.
๐ ๓๕๓๐ ๑๔๘๘

ผลิตภัณฑ์รูปหอม ศศิภา สุขสมาน ๒๐ หมู่ ๑ ตำบลเสาชง ไทร. ๐ ๓๕๓๘
๑๕๐๙

บ้านเรือนไทยย่อส่วนจากดิน รำพึง ศิลาสะอาด ๖ หมู่ ๑ ตำบลทางกลาง
ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๕๑๙๓

เรือนไทยย่อส่วนจากดิน ศิลปหัตถกรรมบ้านเรือนไทยย่อส่วนผลิตจากดิน
๔ หมู่ ๑ ตำบลทางกลาง ไทร. ๐๘ ๑๙๙๖ ๓๐๙๓

แกะสลักโต๊ะหมู่บูชา อำนวย น้อยโสภณ หมู่ ๔ ตำบลพุกเกล้า ไทร. ๐ ๓๕๙๑
๓๔๒๗

ดอกไม้ประดิษฐ์ นฤมล กันตามระ ๕๖ หมู่ ๒ ตำบลขวัญเมือง ไทร.
๐ ๓๕๓๘ ๑๐๒๙

อำเภอภาชี

หัวโขนจำลอง กลุ่มทำหัวโขนจำลอง ๔๔/๕ หมู่ ๕ ตำบลดอนหญ้านาง
ไทร. ๐๘ ๖๑๓๐ ๐๙๒๐

อำเภอบางซ้าย

เบญจรงค์เคลือบมุก สมชาย เล็กสถิติน ๖๑/๓ หมู่ ๓ ตำบลเทพมงคล ไทร.
๐ ๓๕๒๙ ๒๔๔๙, ๐๘ ๑๙๙๑ ๕๑๔๖

อำเภอบางไทร

แก้วประดิษฐ์ ร.ต.ชัยพร ชำนาญ ๑๐๐/๓๘ หมู่ ๑๐ ตำบลบางไทร ไทร.
๐ ๓๕๓๗ ๑๒๐๘, ๐๘ ๑๘๐๗ ๔๖๒๘

บ้านผักตบชวา ๕ หมู่ ๒ ตำบลไม้ตรา ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๘๓๖๔, ๐๘ ๖๖๐๗
๐๓๕๗

อำเภอท่าย

ครกหินกลิ้ง ผู้ผลิตกลุ่มผลิตภัณฑ์ หมู่ ๑๒ ตำบลบ้านทึบ ไทร. ๐ ๓๕๒๕
๕๕๓๘

อำเภอบางปะหัน

การสร้างบ้านเรือนไทย สมจิต สุขมะโน อำเภอบางปะหัน ไทร. ๐๘ ๑๖๑๗
๗๘๒๕

กระเป๋าคัดตบ สุนีย์ ทูรศิลป์ ๖๔ หมู่ ๔ ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน
ไทร. ๐๘ ๙๘๒๒ ๙๘๑๗

กรอบรูป นเรศ สุวรรณวงศ์ ๗๐/๑ หมู่ ๑ ตำบลบางเพลิง อำเภอบางปะหัน
ไทร. ๐๘ ๖๖๐๓ ๔๗๐๙

อำเภอเสนา

กระเป๋านั่งต่อ กลุ่มอาชีพผลิตกระเป๋าหนังต่อ ๖๑/๒ หมู่ ๗ ตำบล
รางจระเข้ อำเภอเสนา ไทร. ๐ ๓๕๒๗ ๕๘๘๕, ๐๘ ๙๖๐๙ ๐๐๘๑,
๐๘ ๙๖๖๘ ๘๗๐๓

กลุ่มจักสาน "บ้านหัวเวียง" ๕๑ หมู่ ๒ ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา ไทร.
๐๘ ๑๙๐๔ ๖๗๖๖, ๐ ๒๕๗๓ ๕๒๙๖

อำเภอวังน้อย

ผ้าไหม คณิศ พาลีขำ ๔๑/๓ หมู่ ๑ ตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย ไทร.
๐ ๓๕๒๑ ๑๓๔๔, ๐ ๓๕๓๕ ๓๗๖๔, ๐๘ ๑๙๔๖ ๐๙๔๘

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ราคาที่พักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรม
ก่อนเข้าพัก)

สถานที่พัก

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

โรงแรม และเกสต์เฮาส์ริมน้ำ

กรุงศรี ริเวอร์ ไฮเทล (ทางเข้าสถานีรถไฟ) ๒๗/๒ ม.๑๑ ถ.โรจนะ
โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๓๗๗๗ www.krungsriver.com
จำนวน ๒๐๖ ห้อง ราคา ๒,๓๕๔-๗,๖๕๐ บาท (มีบริการเรือรอบเกาะ)

บ้านคุณพระ ๔๘ ม.๓ ถ.ป่าไทร ต.ทอรัตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๘,
E-mail: bannkunpra@ai-ayutthaya.com จำนวน ๑๕ ห้อง ราคาห้อง
นอนรวม (๔ คน) เพียงละ ๒๕๐ บาท ราคาห้องเดี่ยว ๔๐๐-๖๐๐ บาท
(ห้องพัดลม) ราคา ๑,๐๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

บ้านสุวรรณา ริสอร์ท แอนด์ สปา ๔๓ / ๙ ถ.อุ้มทอง ต.ทอรัตันไชย โทร.
๐ ๓๕๓๒ ๔๒๗๐, ๐๘ ๑๙๒๘ ๒๘๘๗ www.suvarnarisideresortandspa.com
จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท

ริเวอร์ วิว เพลส ก ๓๕/๕ ม.๑ ถ.อุ้มทอง ต.ทอรัตันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔
๑๗๒๙-๓๐ จำนวน ๑๐๐ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐-๔,๐๐๐ บาท (มีบริการเรือ
รอบเกาะ)

วรบุรี อโยธยา คอนเวนชั่น ริสอร์ท ๘๙ ม.๑๑ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔
๙๖๐๐-๔๙ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๙๖๒๕-๖ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๕๖ ๐๘๙๐-
๒ ต่อ ๓๐๓-๗ โทรสาร ๐ ๒๒๕๖ ๐๗๔๑ www.woraburi.com จำนวน
๑๗๐ ห้อง ราคา ๑,๒๕๐-๗,๕๐๐ บาท

อโยธยา ๑๒ ม.๔ ถ.เทศบาลสาย ๒ พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๓
๒๘๕๕, ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๕๐ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๑๘

อโยธยา ริเวอร์ ไซด์ (ทางเข้าสถานีรถไฟ) น.๙๑ ม.๑๐ ถ.ป่าโค ต.กะมัง
โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๔๘๗๓-๗ จำนวน ๑๐๒ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๒,๕๐๐ บาท
(มีบริการเรือรอบเกาะ)

อโยธยา ริเวอร์ ไซด์ เฮาส์ (ติดกับวัดกษัตราธิราช) ๑๗/๒ ม.๗ ต.บ้านป้อม
โทร. ๐๘ ๑๖๔๔ ๕๓๒๘, ๐๘ ๑๙๓๒ ๖๑๖๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๘๕
๖๐๐๑, ๐ ๒๙๑๐ ๘๗๙๗ จำนวน ๗ ห้อง ราคา ห้องเดี่ยว ๓๐๐ บาท (ห้อง
พัดลม) บนเรือมี ๒ ห้องราคา ๑,๐๐๐ บาท (ห้องพัดลม) และ ๑,๒๐๐ บาท
(ห้องปรับอากาศ)

โรงแรม และเกสต์เฮาส์ในเมือง

แกรนด์ พาเร้นท์ โฮม ๒๒/๖ ม.๒ ซ.มัทนา ถนนเรศวร ต.ประตู่ชัย ไทร.
๐ ๓๕๒๓ ๑๔๘๐, ๐๘ ๖๓๘๓ ๔๗๙๑ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๑๕๐-๖๐๐ บาท (ห้องพัสดลม-ปรับอากาศ)

จิตต์วิไล เพลส ๓๘/๗ ถ.อุ่งทอง ต.ทอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๘๑๗๗, ๐๘ ๙๖๙๖ ๔๙๙๖, ๐๘ ๑๙๙๑ ๒๑๖๖ จำนวน ๗๐ ห้อง ราคา ๔๕๐-๕๐๐ บาท

ซันไรซ์ เพลส (ใกล้ท่ารถไปกรุงเทพฯ) ๖/๓ ถ.นเรศวร ต.ประตู่ชัย ไทร.
๐ ๓๕๒๔ ๔๓๒๕, ๐๘ ๑๖๘๖ ๙๕๔๙, ๐๘ ๑๙๙๑ ๗๔๘๗ จำนวน ๑๕ ห้อง
ราคา ๓๕๐-๔๕๐ บาท (ห้องพัสดลม) ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท (ห้องปรับ
อากาศ)

ดี โอลด์ พาเลส รีสอร์ท (หน้าวัดหน้าพระเมรุ) ๑/๓๕ ม.๕ ต.ท่าवासูกรี
ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๓๔, ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๗๒ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๕๙๐
บาท (รวมอาหารเช้า) บังกะโล ๗ หลัง ราคา ๗๙๐ บาท

ดี โอลด์ เพลส เกสต์เฮาส์ ค.๑๐๒ ถ.อุ่งทอง ต.ทอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๑
๑๑๖๑, ๐๘ ๙๖๑๔ ๓๐๑๐, ๐๘ ๑๗๘๐๘ ๙๓๒๑ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา
ห้องเดี่ยว ๒๕๐ บาท (พัสดลม+ห้องน้ำรวม) ราคา ๓๕๐ บาท (พัสดลม
+ห้องน้ำในตัว) และ ๕๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

เดอะลิมาเพลส ๑๓๙ หมู่ ๒ ต.บ้านเกาะ ไทร. ๐ ๓๕๘๐ ๑๘๐๘-๑๐
www.limaplace.com จำนวน ๗๕ ห้องราคา ๔๐๐-๗๐๐ บาท

โตโต้ เกสต์เฮาส์ ๖/๕ ถ.นเรศวร ต.ทอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘
จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๑๐๐-๔๐๐ บาท

ไทยไท บังกะโล ๑๓/๑ ถ.นเรศวร ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๗๐๒
จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๒๐๐ บาท (ห้องพัสดลม) ราคา ๕๐๐ บาท (ห้อง
ปรับอากาศ)

โทนี เพลส ๑๒/๑๘ ถ.นเรศวร ต.ทอรัตนไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๗๘ จำนวน
๒๐ ห้อง ราคา ๒๐๐-๓๕๐ บาท (ห้องพัสดลม) ราคา ๔๐๐-๗๐๐ บาท (ห้อง
ปรับอากาศ)

ธงชัย เกสต์เฮาส์ ๙/๖ ม.๑๓ ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๒๑๐ จำนวน
๓๘ ห้อง ราคา ๒๐๐ บาท (ห้องพัสดลม) ราคา ๔๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

เนเวอร์แลนด์เพลส ๖๐/๑๒ ต.คลองสระบัว ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๑๔๐๗ จำนวน
๑๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท

บ้านจิตต์วิไล ๙/๒๓ ม.๓ ต.ท่าवासูกรี ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๒๕๙-๖๐ จำนวน
๒๐ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

บ้านจันทนะ ง. ๑๒/๒๒ ถ.นเรศวร สาย ๑ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๒๐๐, ๐๘ ๙๘๘๕ ๐๒๕๗ จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๕๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

บ้านไม้ รีสอร์ท ๓๘/๑๙ ม.๘ ต.บ้านพรหม โทร. ๐๘ ๑๙๙๔ ๓๘๖๓, ๐๘ ๑๔๕๐ ๒๘๘๔ จำนวน ๙ หลัง ราคา ๔๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

บ้านโลดส์ ง.๒๐ ถ.ป่ามะพร้าว(สายหนึ่ง) ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๙๘๘, ๐ ๓๕๓๒ ๘๒๗๒ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๒๐๐-๖๐๐ บาท

บ้านหลวงธานี ๒/๔ ถ.โรจนะ ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๙๙๑ www.luangchumnivillage.com

บ้านสวน เกสต์เฮาส์ ๒๓/๑ ถ.จักรพรรดิ ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๓๙๔ จำนวน ๑๗ ห้อง ราคา (ห้องพัสดุ) ๓๐๐ บาท ราคา (ห้องปรับอากาศ) ๔๐๐ บาท บังกะโล ๓ หลัง ราคา ๖๐๐ บาท

บ้านอยุธยา ๔๘/๓ ซ.ไผ่ลิง ๓ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๐๕ จำนวน ๔ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท (ห้องพัสดุ) ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

บ้านอยุธยา ๑๑-๑๒ ม.๔ ถ.อุ้มทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๒๐๘ www.iudia.com จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑,๘๐๐-๓,๖๐๐ บาท

ใบเฟิร์น โฮมสเตย์ ๑๗๒/๙ ม.๔ ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๐๕๑, ๐๘ ๖๗๔๔ ๙๔๖๘ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐ บาท

พี ยู เกสต์เฮาส์ ง.๒๐/๑ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) ถ.นเรศวร ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๒๑๓ จำนวน ๒๓ ห้อง ราคา ๓๕๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๗๐๐ บาท(ห้องปรับอากาศ)

พลุทยา รีสอร์ท แอนด์ สปา ๑๒/๓ ม.๗ ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๗๕ ๖๐๐๑-๒, ๐ ๓๕๒๒ ๕๑๒๗ www.pludhaya.com จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๒,๕๐๐-๔,๕๐๐ บาท

พรรษพร (พี.เอส.) เกสต์เฮาส์ (ซอยหลังธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) ๑๔/๔ ม.๓ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนไชย จำนวน ๙ ห้อง ราคา ๑๒๐-๑๕๐ บาท

พร้อมสุขเพลส ๑๑/๔๔-๔๕ ถ.ปรีดีธำรง (ถนนโรจนะ) ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๙๙๙ จำนวน ๗๕ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๐๐๐ บาท

เวียงฟ้า ๑/๘ ถ.โรจนะ (ตรงข้ามกับหอพักนักศึกษาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา) ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๒๕๒, E-mail: wiangfa@hotmail.com จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

ศรีอยุธยา ๑๐/๑ ม.๒ ถ.อุ้มทอง ต.ท่าวาสูกี โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๓๐๔๑ จำนวน ๗๒ ห้อง ราคา ๙๐๐-๑,๔๐๐ บาท

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในธุรกิจสวนหลวง (อาคารสวนหลวง) ๙๖ ม.๒
 ถ.โรจนะ ต.ประตู่ชัย (ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา) โทร.
 ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗ จำนวน ๒๕ ห้อง ราคา ห้องนอนรวม ๑๒ คน ๕๐๐
 บาท (ห้องพัสดุ) ห้องเดี่ยว ๕๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)/ห้องรวม ๖ คน
 ๖๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

อยุธยา เกสต์เฮาส์ ๑๒/๓๔ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘
 จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๓๐๐-๓๕๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๔๕๐-๕๐๐
 บาท (ห้องปรับอากาศ)

อยุธยาธานี ๔/๘๙ ม.๘ ต.หัวรอ โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๗๗๖ โทรสาร ๐ ๓๕๒๓
 ๒๘๑๗ จำนวน ๘๑ ห้อง ราคา ๙๕๐-๒,๕๐๐ บาท

อยุธยา โฮสเทล (ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอ) ๗ ม.๒ ถ.โรจนะ ต.หอรัตนไชย
 โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๙๔๑ จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท

อโยธยา โฮเต็ล (บริเวณตลาดเจ้าพรหม) ๑๒ ม.๔ ถ.เทศบาลสาย ๒
 ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๙-๕๐ จำนวน ๑๐๑ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-
 ๓,๕๐๐ บาท

อยุธยา โฮมสเตย์ (เกาะลอย) สามารถติดต่อได้ที่ ๑๕/๒๖ ม.๒ เกาะลอย
 ต.หัวรอ โทร. ๐๘ ๑๒๙๐ ๖๖๓๐, ๐๘ ๑๔๓๔ ๑๘๕๘ จำนวน ๖ ห้อง ราคา
 ๖๕๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๑,๓๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

อุ้มทอง อินน์ ๒๑๐ ม.๕ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิง โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๒๕๓๑-๔๐ จำนวน
 ๒๐๗ ห้อง ราคา ๑,๖๐๐-๔,๐๐๐ บาท

อุ้มทอง โฮเต็ล จ.๘๖ ถ.อุ้มทอง โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๓๐๐๐, ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๖๓
 จำนวน ๖๗ ห้อง ราคา ๒๔๐-๓๘๐ บาท

โอล์ด บี เจ เกสต์เฮาส์ (บรรจง) ๑๖/๗ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนไชย (หลัง
 ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๒๖ จำนวน ๘ ห้อง ราคา
 ๑๖๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๓๕๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

อโยเดียรีสอร์ท ๑๑-๑๒ หมู่ ๔ ถ.อุ้มทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๒๐๘
 www.iudia.com จำนวน ๘ ห้อง ราคา ๑,๘๐๐-๔,๕๐๐ บาท

อโยธยารวิลเลจ ๕๖ หมู่ ๖ ต.บ้านเกาะ โทร. ๐ ๓๕๕๕ ๐๗๗๐
 www.ayodhara.com จำนวน ๑๔ หลัง ราคา ๒,๕๐๐-๓,๙๐๐ บาท

โรงแรมแอทอยุธยา ๖๙ หมู่ ๗ ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๔๖ ๗๔๗-๙
 www.naayutthaya-hotel.com จำนวน ๖๔ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-
 ๑,๔๐๐ บาท

อำเภออุทัย

กระท่อมเจ้าพระยา ๔๕/๑ ม.๘ ต.บ้านใหม่ ไทร. ๐ ๓๕๓๙ ๘๒๐๐-๑ ห้อง
พัก ๑๐ ห้อง ราคา ๙๐๐ บาท บังกะโล ๔ หลัง ราคา ๑,๒๐๐-๑,๕๐๐ บาท
(ริมน้ำ)

แกรนด์ การ์เด้น รีสอร์ท ๒๐/๒ ม.๑ ถ.แยกวัดกะสังข์ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๒๑
๓๖๘๘-๙ จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๔๘๐-๕๕๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

ทิพย์วิมาน รีสอร์ท ๙ ม.๖ ถ.หัวลาน-ดอนพุทรา ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๕
๖๘๐๘-๑๒ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๖๐๐-๒,๐๐๐ บาท

ไทยไท พาเลซ ๑๙/๒ ม.๒ ถ.สายเอเชีย ต.ธนู (ติดถนนสายเอเชีย) ไทร.
๐ ๓๕๒๑ ๒๓๓๙-๕๐ จำนวน ๑๒๒ ห้อง ราคา ๕๐๐-๙๐๐ บาท

ปลายนา รีสอร์ท ๒๕/๙๙ ม.๑๐ ต.ข้าวเม่า ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๕๓๙ จำนวน
๑๐๐ ห้อง ราคา ๒๕๐ บาท (ห้องพัดลม) ราคา ๕๐๐ บาท (ห้องปรับ
อากาศ)

**มายเฮาส์ เกสต์เฮาส์ (ใกล้โรงพยาบาลราชธานี) ๕๙/๘-๙ ถ.โรจนะ ต.ธนู
ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๕๙๓-๔ จำนวน ๑๕ ห้อง ราคา ๓๗๐ บาท (ห้องปรับ
อากาศ)**

โรจนะพล ไฮเต็ล ๖๔/๖ ม.๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๘๘๕-๘
จำนวน ๖๕ ห้อง ๓๙๐-๕๒๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

**อยุธยาแกรนด์ ไฮเต็ล (ใกล้สถานีรถไฟโดยสารไปภาคเหนือและภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือ) ๕๕/๕ ม.๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๕๘๓-๙๑
จำนวน ๑๙๐ ห้อง ราคา ๕๐๐-๒,๐๐๐ บาท**

**วิชัยเพลส ๕๕/๗๗ หมู่ ๑ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๕๗๗, ๐ ๓๕๒๒ ๙๖๘๘-๙
จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๖๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)**

**ทีเอ็มแลนด์เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์ ๙๙/๘ หมู่ ๔ ต.ราชคราม ไทร. ๐ ๓๕๗๕
๕๕๕๕ www.tmland.co.th จำนวน ๑๒๐ ห้อง ราคา ๖๐๐ บาท (ห้อง
ปรับอากาศ)**

**แคนทารี ไฮเต็ล ๑๖๘ หมู่ ๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๗๑๗๗
www.reservations@kantanyhotel-ayutthaya.com จำนวน ๑๖๙ ห้อง
ราคา ๒,๐๐๐-๕,๖๐๐ บาท**

อำเภอนครหลวง

**บ้านสาโรโฮมสเตย์ ๑๑/๒ ม.๕ ต.ท่าช้าง ไทร. ๐ ๓๕๗๓ ๐๙๕๗, ๐๘ ๖๘๐๐
๒๖๕๗ สัมผัสธรรมชาติริมแม่น้ำป่าสัก ชมการตีมีดอร์ญูญิกและกิจกรรม
อื่นๆ**

อำเภอบางไทร

บางไทรฮอสปีทาล รีสอร์ท แอนด์ สปา (เวลเนสโฮม) ๑ ม.๔ ต.ช่างเหล็ก ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๙๕๐๐ (มีห้องประชุมสัมมนา ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ ฐานกิจกรรมค่าย นวด สปา ทางกายภาพบำบัด ห้องฟิตเนสสุขภาพ และสทคลินิก ที่มีแพทย์และพยาบาลบริการ ๒๔ ชั่วโมง)

ปิยวรรณรีสอร์ท ๒/๑ ม.๑ ต.เวียงรากน้อย ติดต่อ บ.ลำปางชัย จำกัด ไทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๖๓๐ กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๖๑๙ ๙๙๙๙, ๐ ๒๖๑๙ ๘๓๕๐, ๐ ๒๖๑๙ ๕๖๕๘-๙, ๐๘ ๑๘๖๐ ๓๑๑๓ www.piyavanresort.com จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๙๐๐—๒,๕๐๐ บาท และบ้านทรงไทยแฝด ๑ หลัง ๕,๐๐๐ บาท

โฮมสเตย์บางไทร ๕๙ ม.๓ ต.บางพลี ไทร. ๐ ๓๕๓๙ ๑๙๓๒, ๐๘ ๑๖๘๔ ๓๑๘๖ จำนวน ๒ หลัง ราคา ๑๐๐ (เฉพาะค่าที่พัก) ๙๕๐ บาทต่อคน (รวมค่าอาหาร ๓ มื้อ ค่าล่องเรือ)

อำเภอบางปะอิน

โฮมสเตย์บ้านแก้วในสวน (เกาะเกิด) ๑๓/๕ ม.๕ ต.เกาะเกิด ไทร. ๐ ๓๕๒๖ ๒๘๑๕, ๐๘ ๑๘๕๑ ๖๖๓๒ มีบ้านพักจำนวน ๑๐ หลัง คนละ ๙๐๐ บาท (พักแรม ๑ คืน รวมอาหาร ล่องเรือชมทัศนียภาพฝั่งริมแม่น้ำและสถานที่สำคัญต่างๆ)

อุทยานารณ์เดินทิวเวอร์โฮมส์ ๕๔ หมู่ ๙ ต.บางกระสัน ไทร. ๐ ๓๕๕๙ ๐๕๘๒ www.ayutthayagardenriverhome.com ลักษณะรีสอร์ทริมแม่น้ำเจ้าพระยามีห้องพัก ๑๐ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐ บาท

อำเภอวังน้อย

ศูนย์พัฒนาบุคลากร ปตท. ๙๑ ม.๒ ถ.พหลโยธิน กม.ที่ ๙๘ ต.สนับทึบ ไทร. ๐ ๒๕๓๙ ๓๐๐๐ จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๐๐๐ บาท

อำเภอเสนา

เจ้าเจ็ดโฮมสเตย์ (ริมคลองเจ้าเจ็ด) ๕๘ ม.๙ ต.เจ้าเจ็ด ค่าบริการคนไทย ๕๕๐ บาทต่อคน ชาวต่างชาติ ๘๐๐ บาทต่อคน (รวมอาหาร ๓ มื้อ) ไทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๘๙๖, ๐๘ ๙๐๔๑ ๓๙๐๖

โฮมสเตย์คลองรางจระเข้ (ตั้งอยู่ริมคลองรางจระเข้) ๒๖ ม.๑๐ ต.บ้านโพธิ์ ค่าบริการคนละ ๕๐๐ บาท/คน ชาวต่างชาติ ๙๐๐ บาท/คน อาหาร ๒ มื้อ ไทร. ๐๘ ๑๒๕๑ ๘๐๕๘, ๐๘ ๙๘๘๑ ๑๐๔๒

อำเภอบางปะหัน

สวิตินันท์ รีสอร์ท ๑๐/๒ ต.พุกเกล้า โทร. ๐๘ ๑๔๘๒ ๔๒๔๘, ๐๘ ๗๙๘๒ ๒๕๓๕ จำนวน ๓๑ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท

อำเภอท่าเรือ

ท่าเรือ ๗๗/๑๐ ถ.ท่าเรือ-ท่าลาน ต.ท่าเรือ โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๓๓๘๘ จำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๑๕๐ บาท (ห้องพัสดุ) ราคา ๔๐๐ บาท (ห้องปรับอากาศ)

ร้านอาหาร

อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ก๋วยเตี๋ยวไก่แม่ประนอม ๔๗/๘-๙ ถ.อยุธยา-ป่าโมก โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๑๔๗๖ (ก๋วยเตี๋ยวไก่จึก, เกาเหลาขาไก่ใส่หม้อดิน)

ก๋วยเตี๋ยวมก (บ้าน ๕ ดาว สาขา ๒) ๔๙ ม.๓ ต.คลองสระบัว โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๗๑๒-๓ (ผัดไทกุ้งสด หอยทอดสูตรเยาวราช ก๋วยเตี๋ยวลูกเต๋าสวยต่าง ๆ)

ก๋วยเตี๋ยวเรือ หน้าชุมสายองค์การโทรศัพท์ ถ.บางเอียน (ก๋วยเตี๋ยวมูเนื่อน้ำตก)

ก๋วยเตี๋ยวเรือวัดจีน (หรือวัดรัตนชัย) (อยู่ในวัดจีนอยู่ใกล้กับบ่อมเพชร) ต.หอรบไชย (ก๋วยเตี๋ยวมูเนื่อ ไก่)

ก๋วยเตี๋ยวดใหญ่ (ตรงข้ามวัดใหญ่ชัยมงคล) ๔๐/๒ ม.๓ ต.คลองสวนพลู โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๖๗๙ (ก๋วยเตี๋ยวมูตุ๋น)

ก๋วยเตี๋ยวยาพร ถ.ปามะพร้าว โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๖๗๖

ก๋วยเตี๋ยวนายยัง อยู่ในบริเวณอโยธยา โทร. ๐๘ ๑๓๙๙ ๕๒๒๗

กึ่งแก้ว-ก้านทอง ค.๕/๑๗ ต.หอรบไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๙๓ (ข้าวขาหมู, ข้าวหนองไก่เหล้าแดง, ข้าวหมูแดง, ก๋วยเตี๋ยวมู)

ไถ่ย่างแม่ผ่องสี ง.๑๐/๒๘-๒๙ ม.๔ ต.หอรบไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๕๕๔, ๐๘ ๔๑๓๖ ๒๓๖๖ (ไถ่ย่างสูตรพิเศษ)

ข้าวต้มกำลังภายใน ๑๗/๑๗ ถ.นเรศวร (ข้างคิวท่ารถตู้ไปกรุงเทพฯ) ต.ประตูชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๓๔, ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๖๐ (ข้าวต้ม อาหารไทย จีน)

คิดถึง ๖๒/๑๗ ม.๘ ต.บ้านป้อม โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๘๒๒ (ปลาช่อนลุยสวน, ปลากะพงนึ่งมะนาว, ปากเปิดทอดกรอบ)

คุณแอ๊ด (ยี่เลาะห์เจ้าเก่า) ๖๐-๖๑ ม.๓ ต.ประตูชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๑๐๕ (อาหารอิสลาม, ข้าวหมกไก่, มัสมันแพะ)

คุ้มขุนเมือง ๑๑/๓ ม.๑ ถ.โรจนะ ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๐ (อาหารไทย, เวียดนาม)

ครัวคุณสุ (ตรงข้ามสวนสมเด็จพระสุริโยทัย) ๔๘/๑ ม.๒ ต.บ้านใหม่ ไทร. ๐ ๓๕๗๑ ๓๕๔๙ (ปู๋มีมัดพริกไทยดำ, ปลาแม่น้ำ, ต้มยำปลากระทิง)

ครัวต้นน้ำ ถ. ๒๖/๒ ถ.อุ่มทอง (ตรงข้ามวิทยาเขตพณิชยการราชมนต์) ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๕๑๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ครัวแดน ๖๕/๑๖ หมู่ ๗ ต.ไผ่ลิง ไทร. ๐ ๓๕๘๘ ๑๖๗๗ (แกงไตกุ้ง, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย)

ครัวสวนหลวง อาคารสวนหลวง ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถ.โรจนะ ต.ประตู่ชัย (ข้างศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์) ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๖๙๗, ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๗ (อาหารไทย)

ครัวย่าบัว ๔๖ ม.๒ ต.กะมัง ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๗๒๕ (ปลาน้ำเงินแกงป่า ต้มยำต่างๆ)

โคโค้นท์ ๑ ถ.นเรศวร ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐๘ ๓๑๕๙ ๑๒๙๑ (อาหารไทย)

เจริญรุ่งเรือง ๘/๓ ม.๔ ถ.ป้ามะพร้าว ต.หортันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๔๖๑ (ก๋วยเตี๋ยวทะเล, ผัดไททะเล, ยำทะเล)

ซี ซี อินเตอร์ฟู้ด ๗/๓๓ ถ.จักรพรรดิ ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๓๔, ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๐ (อาหารตามสั่ง อาหารไทย อาหารทะเล)

ซีฟู้ดพาร์ค ที แอนด์ เจ ๕๕/๑๗ ม.๑ ต.ธนู (ตรงข้ามโรงแรมอยุธยาแกรนด์) ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๒๕๕-๖ (อาหารทะเล, ญี่ปุ่น)

ดวงพร (ตลาดเจ้าพรหม) ๙/๔๙ ถ.นเรศวร ต.หортันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๕๖๖ (อาหารจีน)

ตะเพียนทอง (ในโรงแรมอยุธยาแกรนด์ไฮเต็ล) ๕๕/๕ หมู่ ๑ ถ.โรจนะ ต.ธนู ไทร. ๐ ๓๕๓๓ ๕๔๘๓-๘ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น)

ตำหนักแก้ว ๑๖๖ ม.๒ ถ.ชัยมงคล ๕ ต.ไผ่ลิง (ทางเข้าสนามกีฬาประชาชน) ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๑๕๐-๑ (อาหารไทย, จีน)

โตโต้ เกสต์เฮาส์ ๖/๕ ถ.นเรศวร ต.หортันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘ (อาหารไทย, ตามสั่ง)

เทพนิมิตร (ในโรงแรมอยุธยา) ง. ๑๒ ม.๔ ถ.เทศบาลสาย ๒ ต.หортันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๒๔๙ (อาหารไทย)

เนื่ออย่างเกาหลี (ข้างสนามกีฬาจังหวัด) ถ.โรจนะ

นิมิตรดี (หน้าโรงเรียนประตู่ชัย) ๒๐/๒ ม.๒ ถ.อุ่มทอง ต.ท่าवासูกี ไทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๐๓๓ (อาหารป่า)

นางกวักับึงพระราม ถ.ป่าไทร ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๖๒๘ (อาหารตามสั่ง)

นายฮวดข้าวขามหมู เชียงสะพานปรีดีฯ

บอนไซ ๑๙/๒๓ ม.๓ ต.คลองสวนพลู ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๖๖๗ (เนื้อย่างเกาหลี)

บ้านอุ้มทอง ๓๙ ม.๑ ถ.อุ้มทอง ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๒๙๓ (อาหารไทย อาหารเวียดนาม, แหนมซี่โครงหมูอ่อน, แกงคั่วหอยขม)

ป่าสักคอฟฟี่ซ้อป (ในโรงแรมกรุงศรีริเวอร์ ทางเข้าสถานีรถไฟอยุธยา) ๒๗/๒ ม.๑๑ ถ.โรจนะ ต.กะมัง ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ (อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส)

ผักหวาน (คุณทิพย์) ก ๔๘/๓ ม.๑ ถ.อุ้มทอง ต.หอรบตันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๐๘๕, ๐๘ ๙๕๓๙ ๙๕๒๗ (เปิด ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น.)

ฟาร์มกุ้งหลวง (ตลาดกลางเพื่อการเกษตร) ๙๘/๔ ม.๓ ถ.สายเอเชีย ต.หันตรา ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๕๘๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

มะละกอ ๙/๓๖ ถ.ชีกุน ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐๘ ๑๗๑๒ ๕๗๗๙ (อาหารไทย เปิดเวลา ๐๙.๓๐-๒๒.๐๐ น.)

มังสวิรัต (ทางไปท่ารถ ๙๙) ๙๑/๑ ถ.คลองมะขามเรียง ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๒๓ (แกงเขียวหวาน, หมูพริกไทยดำ)

มาเรียม ๖๙/๖ ม.๓ ถ.บางเอียน ต.หอรบตันไชย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๐๑๑๐

ริเวอร์ไอร์แลนด์ คอทเทจ ๑๕/๒๖ ม.๒ เกาะลอย ต.หัวรอ ไทร. ๐๘ ๑๒๙๐ ๖๖๓๐, ๐๘ ๑๔๓๔ ๑๘๕๘ (อาหารจำพวกปลาแม่น้ำ)

เรือนไทยไม้สวย (เลยวัดใหญ่ชัยมงคลประมาณ ๒๐๐ เมตร) ๘/๒ ม.๓ ต.คลองสวนพลู ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๙๗๗-๙ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, แกงคั่วหอยขม, น้ำพริก-ยำชนิดต่างๆ)

ลูกศิษย์แท้ ๑๙/๑๔ ซ.ข้างโรงเรียนประตู่ชัย ต.ท่าवासกรี ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๒๔๖, ๐๘ ๙๑๐๗ ๔๒๙๖ (ปูจ๋า หอยจ๊อ อาหารจีน อาหารจำพวกปลา)

ลุงแอ็ดปลาเผาบึงพระราม ถ.ป่าไทร ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๖๙๒ (ปลาเผาต่างๆ)

เลขาบึงพระราม ถ.ป่าไทร ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๗๔๖ (ต้มยำปลา, ม้า, ส้มตำต่างๆ)

ศูนย์อาหารแม่ช้อยนางรำ บริเวณตลาดน้ำศูนย์การค้าอยุธยาพาร์ค ไทร. ๐ ๓๕๒๒ ๙๒๓๔-๔๑

สยาม ๑๑/๓ ม.๑ ถ.มหาธาตุ ต.ประตู่ชัย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๐ (ปลาช่อน

ลุยสวน, แหนมเนือง)

สะแกวัลย์ ๑๙ ถ.วัดป่าโค ใกล้สถานีรถไฟ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๖๙
(อาหารไทย)

ส้มตำบึงพระราม ในบริเวณสวนสาธารณะบึงพระราม

ส้มตำหัวแหลม บริเวณหน้าสรรพากรซ่อมยาง

อุ๋ทองอินน์ คาเฟ่ ในโรงแรมอุ๋ทองอินน์ ถ.โรจนะ โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖-๙
(อาหารไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส)

แอ้ว ๑๗ ม.๓ ต.คลองสระบัว โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๑๑๙๙ (ไข่เจียวคลองสระบัว, ปลาแม่น้ำ)

อำนวยการบึงพระราม ถ.ป่าโทน ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๘๕ (ส้มตำ, อาหารตามสั่ง)

๒๙ สเด็ก ง.๘/๑๔-๑๕ ถ.ป่ามะพร้าว (สาย ๑) ต.หортันไชย โทร.
๐ ๓๕๒๕ ๑๗๕๕ (สเด็กหมู, ไก่ นกกระทาจอกเทศ, อาหารไทย)

ร้านอาหารริมน้ำ

กระท่อมเจ้าพระยา (ข้างอนุสาวรีย์พระสุริโยทัย) ๔๕/๑ ม.๘ ต.บ้านใหม่
โทร. ๐ ๓๕๓๙ ๘๒๐๐-๑ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ, ฉูฉี่ปลาน้ำเงิน, ต้มยำปลาหมึก)

กานตักติ ๗ ม.๒ ถ.อุ๋ทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๑ (อาหารไทย, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย, แกงส้มชะอมทอด, ปลาช่อนลุยสวน, หมี่กรอบ) มีบริการล่องเรือ

ภูเจิง (โรงแรมกรุงศรีวิเวอร์) ๒๗/๒ ถ.โรจนะ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๓๓๓ ต่อ ๓๑

ครัวป้อมเพชร ๑๓ /๕ ถ.อุ๋ทอง ต.หортันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๓๓๕๔ (ขาหมูตุ๋นยาจีนทอดกรอบ, ฟูผัดผงกะหรี่, ต้มยำกุ้งแม่น้ำมะพร้าวอ่อน) มีบริการล่องเรือ

คุ้มกรุงศรี (เลยสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ไปประมาณ ๕๐๐ เมตร) ๑๕/๑ ม.๖ ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๗๖, ๐ ๓๕๒๑ ๐๒๑๑ (อาหารไทย, ส้มตำปลากกรอบ, ปลาช่อนเผา, กุ้งขาววัง, แกงส้มมะพร้าวอ่อน) มีบริการล่องเรือ

เจ้าพระยามาราย ๙/๕ ต.หортันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๖๙๒, ๐๘ ๑๘๕๒ ๓๐๗๙, ๐๘ ๑๙๔๘ ๓๕๘๕ (ขาหมูตุ๋นยาจีนทอดกรอบ, ปลาช่อนชาดิส, เอ็นหมูต้มยำแห้ง) มีบริการล่องเรือ

ขายน้ำ จ.๓๖/๒ ถ.อุ๋ทอง ต.หортันไชย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๐๑๓, ๐๘ ๑๖๗๖

๒๔๓๙ (อาหารจีน, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, กุ้งทอดกระเทียม, ทอดมัน ปลากราย)

โทรทองริเวอร์ (หลังจวนผู้ว่า) ๔๕ ม.๑ ถ.อุ่งทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๙, ๐ ๓๕๒๔ ๔๕๗๕ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลากระพง ๓ รส, แกงส้มปลาช่อน) มีบริการเรือรอบเกาะ

บ้านคุณพระ (เยื้องวิทยาลัยอาชีวศึกษา) ๔๘ ถ.ป่าโทน ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๗๘, ๐๘ ๑๔๔๒ ๒๗๔๒ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งแช่น้ำปลา)

บ้านไม้ริมน้ำ ๓๓ ถ.อุ่งทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๕๑๖, ๐ ๓๕๒๑ ๑๕๒๖ (ปลาช่อนรมน้ำ, ปลาเนื้ออ่อนจู่ฉี่) มีบริการล่องเรือ

บ้านวัชรราชย์ ๙ ม.๗ ต.บ้านป้อม (เข้าทางวัดกษัตราธิราช) โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๑๓๓๓, ๐ ๓๕๒๕ ๕๒๘๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปลาช่อนลุยสวน, ปลาทับทิมสมุนไพโร, ปลาช่อนเผาเกลือ, ต้มโคล้งปลาสลิดใบมะขามอ่อน)

เปิบพิสดาร แม่ช้อยนางรำ (เข้าทางวัดกษัตราธิราช) ต.บ้านป้อม (กุ้งเผา, ปลาเผา, ต้มยำต่าง ๆ)

แพกรุงเก่า ๗.๔ ม.๒ ถ.อุ่งทอง ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๓๔๕๕, ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๑๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, กุ้งแม่น้ำเผา, ปลาน้ำเงินราดพริก, แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย)

แพศรีทอง (ใกล้วัดสุวรรณดาราม) ๗.๘/๑ ม.๒ ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๑๐ (แกงเขียวหวานลูกชิ้นปลากราย, ปลาน้ำเงินราดพริก)

แพอาหารอโยธยา (โรงแรมอโยธยาริเวอร์ไซด์) ๙๑/๑ ม.๑ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๔๘๗๓-๗ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส, เมี่ยงปลาช่อน)

แพอาหารเทวราช ๗๔/๗ ม.๑ ต.กะมัง โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๒๒๔, ๐ ๓๕๒๔ ๑๕๙๗, ๐ ๓๕๒๔ ๔๑๒๔ (อาหารไทย, จีน) มีบริการล่องเรือ

ริเวอร์วิวเพลส โรงแรมริเวอร์วิวเพลส ก.๓๕/๕ ม.๑ ถ.อุ่งทอง ต.หอรัตนไชย โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๗๒๙-๓๐, ๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๔

เรือไม้ไทย (เลยโรงพยาบาลจังหวัดไปประมาณ ๑ กิโลเมตร) ๖/๔๓ ม.๖ ต.ประตู่ชัย โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๑๗๗ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาทับทิมทอดมัน, ต้มยำปลาคัง, ปลาช่อนลุยสวน) มีบริการล่องเรือ

เรือนกัญญา (ตรงข้ามสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์) ถ.อุ่งทอง ต.ประตู่ชัย โทร. ๐๘ ๙๑๓๐ ๒๐๘๘ (ปลาช่อนเผา, ไก่ทอดตะไคร้, ส้มตำปูม้า) มีบริการล่องเรือ

เรือนรับรอง ๑๓/๑-๒ ม.๒ ถ.อุทุมพรพิสัย ทร. ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๓๖, ๐ ๓๕๒๔ ๓๐๙๐ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ทอดมันกุ้ง, ปลาช่อนแดดเดียว, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ) มีบริการล่องเรือ

เรือนแพ (ตรงข้ามโรงแรมกรุงศรีวิเศษ) ข. ๓๖/๑ ถ.อุทุมพรพิสัย ต.หอรัตนไชย ทร. ๐ ๓๕๒๔ ๑๘๐๗, ๐ ๓๕๒๔ ๑๙๖๔ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ริมคลอง (ทางไปวัดหน้าพระเมรุ) ท.๖๖ ม.๕ ต.ท่าวาสสุกรี ทร. ๐ ๓๕๒๓ ๓๐๐๓, ๐๘ ๖๖๔๔ ๓๘๑๔, ๐๘ ๑๗๕๒ ๒๑๕๑ (อาหารไทย, ปลาต่างๆ, เนื้อย่างเกาหลี)

สมบัติเจ้าพระยา (เลขร้านอาหารโทรทงไปประมาณ ๒๐๐ เมตร) ๑๙ ม.๓ ถ.อุทุมพรพิสัย ต.ประตู่ชัย ทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๒๕๙, ๐๘ ๑๙๔๗ ๕๐๑๖, ๐๘ ๓๐๐๓ ๐๕๖๘ (แกงส้มปลาช่อนทอด, ทอดมันกุ้ง, ส้มตำปูม้า)

สำรวปลาเผา ตรงข้ามสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (อาหารไทย, ปลาช่อนเผา, ยำต่างๆ)

อิสราชัยมาเสะ (โรงแรมอุทุมพรพิสัย) ๒๑๐ ม.๕ ถ.โรจนะ ต.ไผ่ลิง ทร. ๐ ๓๕๒๔ ๒๒๓๖ (อาหารญี่ปุ่น)

อำเภอบางไทร

เจ้าพระยากุ้งเผา ๓๓/๑ ม.๕ ต.ราชคราม

ริมน้ำ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา(ก่อนถึงศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ๔ กม.) ๑๖/๓ ม.๕ ต.ราชคราม ทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๕๐ (อาหารป่า, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เรือนไทย ๗/๒ ม.๔ ต.ราชคราม ทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๐๐๒ (อาหารประเภท ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เอมไอนรุ อยู่ในศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ต.ช้างใหญ่ ทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๙๐๑-๒ (กุ้งอบเนย, ปลาสำลียำมะม่วง, ปลาเนื้ออ่อนทอดกระเทียมพริกไทย)

นอกจากนี้ภายในศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ยังมีร้านอาหารข้าวแกง อาหารตามสั่งและส้มตำให้เลือกรับประทานได้หลายร้านด้วยกัน

อำเภอบางปะอิน

ครัวเตน (ใกล้วัดโปรดสัตว์) ๒๗ ม.๒ ต.ชนอนหลวง ทร. ๐ ๓๕๗๒ ๘๓๒๔ (ปลาเผา, ปลาหมักต้มยำ, กล้วยี่ปลาหมอบ, ปลาตะเพียนไร่ก้าง)

ครัวสีภาค ๕๑๓ ม.๒ ซ.๑๐/๕ ต.คลองจิก ทร. ๐๘ ๕๘๑๑ ๗๑๒๑, ๐๘ ๙๖๖๗ ๓๗๔๙ (ปลาหับทิมทอดสมุนไพร, ต้มแซ่บซี่โครงเมียน้อย, น้ำพริกอ่อน)

คุณเขาคะห์ อยู่บริเวณในตลาดเก่าในอำเภอบางปะอิน (อาหารอิสลาม)

คุณนุบีน อยู่ข้างมัสยิดเราะห์มานียะฮ์ (อาหารอิสลาม)

ครัวฟ้า ๒๑๒/๘-๙ ต.บางเลน โทร. ๐ ๓๕๒๒ ๐๙๓๐ (ก๋วยเตี๋ยวเรือหมู-เนื้อ)

ควีนโรส ๑ ตลาดบ.ข.ส. (อาหารอิสลาม อาหารตามสั่ง)

ควีนโรส ๒ (ตลาดเอกเขินเตอร์) ๘๐/๑๒๑ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๒๑๙๘ (อาหารอิสลาม ข้าวหมกไก่ ชูบหางวัว อาหารตามสั่ง)

เบ้เต็กเส็ง ๗๓/๖ ประตูน้ำพระอินทร์ ก่อจนถึง อ.บางปะอิน โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๑๕๐ (อาหารไทย, จีน,ทะเล)

ต้นน้ำ ริเวอร์ วิว ๒๖ ม.๖ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๐๐๖ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

ปราสาททอง ๙๖/๖ ประตูน้ำพระอินทร์ ต.เชียงรากน้อย โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๐๑๑ (อาหารไทย, จีน)

พลอย ข้างโรงพยาบาลบางปะอิน ถ.บางปะอิน-ศูนย์ศิลปาชีพ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๒๘๐ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

ภูตะวัน ๕๘ ม. ๕ ต.คลองจิก โทร. ๐๘ ๑๙๘๖ ๐๐๘๕ (อาหารไทย, จีน)

ยางเดี่ยว (ยางโทน) (ริมน้ำหน้าวัดชุมพลฯ) ๕/๑ ม.๔ ต.บ้านเลน โทร. ๐ ๓๕๒๖ ๑๑๓๕ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)

เราะฮ์มัด ติดโรงพยาบาลบางปะอิน (อาหารอิสลาม, อาหารตามสั่ง)

ฮัจยีโก๊ะ (ลูกชาย) อยู่ข้างมัสยิดเราะห์มานียะฮ์ ถ.พหลโยธิน กม.๕๑ (อาหารอิสลาม)

อำเภออุทัย

กุ้งเพื่อนแพรว ๙๘/๘ ถ.สายเอเชีย ต.หันตรา โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๐ (อาหารไทย, ปลาแม่น้ำ, ปลาเผา, ปลาดังลาว)

จ้ำชัย ๒ ๓๒/๕ ม.๑๐ ถ.สายเอเชีย ต.ข้าวเม่า โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๓๘๙๖ (อาหารไทย, แกงส้มชะอมทอด, ปลาดังลาว, แกงคั่วหอยขม)

จิโร่ ๑/๑๕๓-๕ ม.๕ ต.คานหาม โทร. ๐ ๓๕๓๓ ๐๑๓๙ (อาหารญี่ปุ่น)

สวนอาหารริมน้ำ ๙๘/๓๖ ถ.สายเอเชีย โทร. ๐ ๓๕๓๔ ๕๔๙๔ (อาหารไทย, ปลา กุ้งแม่น้ำ, กุ้งเผา, ปลาดังลาว,แกงส้มกุ้ง)

อามีน่า ๕๑/๑๔ ม.๑ ต.ธัญ โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๑๘๔

อำเภอวังน้อย

ศรีสำราญ ๔๕/๑ ม.๒ ต.วังจุฬา โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๑๐๗๓ (ปลาทอดกระเทียม, ปลาช่อนทรงเครื่อง)

ต้นเตย ๓๘/๑ ม.๒ ต.วังจุฬา โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๑๔๐๓ (อาหารไทย, อาหารตามสั่ง, สุกี้)

บัวชม ๑๘๔ ม.๓ ต.ลำตาเสา อ.วังน้อย (ปลากะพงทอดราดน้ำปลา, ปลาช่อนอบฟาง, ต้มยำกุ้งมะพร้าวอ่อน)

วังกุ้ง-วังปลา ๕๐ ม.๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๒๑ ๔๒๓๔, ๐ ๓๕๒๗ ๑๒๑๖, ๐๘ ๑๘๕๕ ๓๓๘๔ (อาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส, ญี่ปุ่น)

ลุงนวย ๗๒ ม.๑ ต.ลำไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๑๒๔๘ (อาหารไทย, ปลา-กุ้งแม่น้ำ, ปูนิ่ม, หอยหลอดผัดฉ่า)

อำเภอบางปะหัน

ศรีวิมบึง ๑๘ / ๒ ม.๑ ต.หันสัง (กม.๙๑.๕) โทร. ๐๘ ๙๖๑๖ ๔๗๖๖, ๐๘ ๑๔๙๙ ๘๖๙๙ (ส้มตำปลาทับทิม, ส้มตำปลาตุ๋น, ต้มแซบปลา)

ศรีบ้านสร้าง ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๕-๘๖

อุดมปลาเผา หน้าวัดพระงาม ถ.สายเอเชีย กม.ที่ ๘๐

อำเภอนครหลวง

คุุหลาไกรวน ข้างโรงเรียนวัดบ้านซุง ถ.นครหลวง-ภาชี

ลุงม้วน ตลาดใหม่เหนือวัดโตนด ถ.นครหลวง-ท่าเรือ

สวนอาหารซุ้มป่าสัก ๑๑๖ ม.๒ ต.บ่อโพรง โทร. ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๐๔, ๐ ๓๕๗๒ ๔๕๑๙ (อาหารไทย มีบริการล่องเรือชมโบราณสถานและวิถีชีวิตริมน้ำ จากแม่น้ำป่าสักสู่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยใช้เวลาประมาณ ๓ ชั่วโมง)

อำเภอมหาราช

ศรีทองแดง ๕ ม.๕ ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๒๒๑๗, ๐๘ ๙๐๒๖ ๒๓๔๔, ๐๘ ๖๐๒๘ ๘๘๔๙

เจ้าปลุก ๑ ๒๓/๔ ม.๕ ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๓๘ ๖๒๙๑, ๐๘ ๖๐๔๑ ๑๓๗๘ (ปลาเผาต่างๆ)

เจ้าปลุก ๒ ๓๙/๑ ม.๕ ต.เจ้าปลุก โทร. ๐ ๓๕๗๑ ๒๒๓๑ (ปลาเผาต่างๆ)

อำเภอเสนา

ก๋วยเตี๋ยวเรือไถฉิกเจ้าเจ็ด ป่านุ๋ ป้าเบ๊ะ (อยู่ใกล้วัดเจ้าเจ็ด)

ก๊วยเตี้ยวเรือเจ้าเจ็ด เขตชุมชนเทศบาลเจ้าเจ็ด

जूंबริการ ๒ ถ.ริมน้ำ ไทร. ๐ ๓๕๒๐๘ ๑๑๘๕ (อาหารป่า, ปลาแม่น้ำ)

เจ้าเจ็ดปลาเผา (ติดถนนสายอยุธยา-สุพรรณบุรี) ๔๗/๓ ม.๗ ต.เจ้าเจ็ด ไทร. ๐ ๓๕๒๐ ๑๘๗๖, ๐๘ ๙๐๔๑ ๓๗๐๖ (ปลาช่อนเผา, ฎู่ฉี่ปลาเนื้ออ่อน, ทอดมันปลากราย)

ไอ โภชนา (ตลาดริมแม่น้ำเสนา) ๒๕๒/๒๑ ต.เสนา ไทร. ๐ ๓๕๒๐๘ ๑๒๕๕, ๐๘ ๖๗๕๘ ๒๕๕๕

อำเภอบางบาล

ครัวน้อย (ริมแม่น้ำน้อยเชิงสะพานสี่กุก) ๕๔ ม.๒ ถ.อยุธยา-สุพรรณบุรี ต.น้ำเต้า ไทร. ๐ ๓๕๒๘ ๙๒๘๘-๙ (อาหารไทย, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ)

สนามกอล์ฟ

สนามกอล์ฟนอร์ธเทิร์น รังสิต กอล์ฟ คลับ ๑๙/๒ ม.๗ ถ.พหลโยธิน (กม. ๕๘) ต.วังน้อย อ.วังน้อย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๕๔๑๒-๓, ๐ ๓๕๒๗ ๑๗๕๕-๖

สนามกอล์ฟบางไทรคันทรี่คลับ ๗๗/๗ ม. ๓ ต.บางพลี อ.บางไทร ไทร. ๐ ๓๕๓๗ ๑๔๙๑, ๐๘ ๑๖๔๓ ๙๑๒๑

สนามกอล์ฟเมืองเอกวังน้อย ๘๕ ม.๔ ถ.พหลโยธิน ต.ลำไทร อ.วังน้อย ไทร. ๐ ๓๕๒๑ ๔๘๒๕-๙

สนามกอล์ฟกรีนเวลด์ไพเวท กอล์ฟแลนด์ ๓๗ หมู่ ๘ อ.บางซ้าย ไทร. ๐ ๓๕๓๗ ๑๔๙๓

สนามกอล์ฟ ราชครามกอล์ฟคลับ ๘๔ หมู่ ๑ อ. บางไทร ไทร. ๐ ๓๕๓๖ ๗๐๖๐, ๐ ๓๕๓๖ ๗๐๖๑

สนามกอล์ฟ อยุธยา กอล์ฟคลับ ๑๖/๒ หมู่ ๑ ต.เกาะเรียน อ. พระนครศรีอยุธยา ไทร. ๐ ๓๕๗๐ ๓๖๖๔-๕

รายชื่อบริษัทน้ำเที่ยว

กานต์กิตติทราเวล ๑๓๗/๒๙ ถ.ป้ามะพร้าว ต.หัวรอ อ.พระนครศรีอยุธยา ไทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๙๒๗, ๐ ๓๕๒๓ ๒๕๒๓

โกศลทัวร์ ๙๘/๒๐๔ ซ.๔ หมู่บ้านร่มรื่นการ์เดน ถ.อุดมสมบูรณ์ ต.เชิงรากน้อย อ.บางปะอิน ไทร. ๐ ๓๕๗๔ ๒๒๖๗, ๐๘ ๑๙๒๑ ๒๗๐๑ (ย่อนรอยประวัติศาสตร์ไทย ล่องเรือเที่ยวไปในลำน้ำเจ้าพระยา)

คลาสสิค ทัวร์ ๑๒/๔ ถ.อุ่ทอง ต.ประตู่ชัย อ.พระนครศรีอยุธยา ไทร. ๐ ๓๕๒๔ ๔๙๗๘, ๐ ๓๕๒๕ ๒๗๖๓

เดอะซันทราเวล เซอร์วิส ๑๒ /๓๔ ม.๔ ถ.นเรศวร ต.หอรัตนไชย
อ.พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๓ ๒๕๐๑, ๐ ๓๕๒๓ ๒๖๕๘

นิสชิน ทราเวล เซอร์วิส ไทยแลนด์ ๑๖ ม.๔ ต.อุทัย อ.อุทัย โทร. ๐ ๓๕๓๕
๖๘๖๘-๗๐

มัดติ ทราเวล ๑๒๖ ม.๓ ต.คลองสวนพลู อ.พระนครศรีอยุธยา โทร.
๐ ๓๕๒๑ ๓๘๒๘-๓๐

พรหมเอื้อ ทราเวล เซอร์วิส ๘๑/๕๒ ม.๑๑ ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน โทร.
๐ ๓๕๒๖ ๒๓๘๔

สายทิพย์ ทราเวล แอนด์ เซอร์วิส จำกัด ๒๒๒/๑ ม.๗ หมู่บ้านพรทิพย์
ต.คลองสวนพลู อ.พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐๘ ๑๙๙๔ ๙๑๓๓

อยุธยา บีที แอนด์ ทราเวล ๑๗ ซ.วชิรธรรมสาธิต ๓๕ แขวงบางจาก
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๗๔๖ ๑๔๑๔, ๐ ๒๗๔๖ ๑๒๘๗
(นำเที่ยวแบบกึ่งผจญภัยและล่องเรือชมโบราณสถานในจังหวัดอยุธยา)

อยุธยา อินเตอร์ เซอร์วิส ๔๙/๒๐ ถ.มหาราช ต.ประตูชัย อ.พระนครศรีอยุธยา
โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๕๕๓๖, ๐๘ ๑๘๔๙ ๔๖๘๗, ๐๘ ๙๒๔๓ ๙๖๖๘

เอ็น เอช แทรเวล แอนด์ บิซิเนส (ตรงข้ามโรงแรมอยุธยาแกรนด์) ๖๑/๑
ม.๒ ต.ภูเขาทอง อ.พระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๓๙ ๘๐๔๕

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๐ ๓๕๓๓ ๖๖๔๗

ประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๐ ๓๕๓๓ ๖๕๕๐

สถานีตำรวจภูธรอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๐ ๓๕๒๔ ๑๖๐๘,

๐ ๓๕๒๔ ๒๒๒๕

ตำรวจท่องเที่ยว

๐ ๓๕๒๔ ๑๔๔๖,

๐ ๓๕๒๔ ๒๓๕๒, ๑๑๕๕

โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

๐ ๓๕๒๔ ๑๗๒๘, ๐ ๓๕๒๑

๑๘๘๘, ๐ ๓๕๓๒ ๒๕๕๕,

๑๖๖๙

โรงพยาบาลราชธานี

๐ ๓๕๓๓ ๕๕๕๕-๖๑

สถานีเดินรถโดยสารประจำทาง

๐ ๓๕๓๓ ๕๓๐๔

สถานีรถไฟอยุธยา

๐ ๓๕๒๔ ๑๕๒๑

ตำรวจทางหลวง

๑๑๙๓

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ (๑๒๐ เลขหมาย)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑

E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ททท. สำนักงาน พระนครศรีอยุธยา

๑๐๘ หมู่ ๔ ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๘

พื้นที่ความรับผิดชอบ: พระนครศรีอยุธยา

www.tourismthailand.org/ayutthaya

E-mail: tatyutya@tat.or.th

ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา

อาคารศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (หลังเก่า)

ถนนศรีสรรเพชญ์ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

โทร. ๐ ๓๕๓๒ ๒๗๓๐-๑ โทรสาร.๐ ๓๕๓๒ ๒๓๕๐

เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

ขอแนะนำในการเที่ยวชมวัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน

- ศึกษาข้อมูลรายละเอียดสถานที่ต่าง ๆ ก่อนไป
- แต่งกายให้สุภาพ สำนวมกิริยาวาจา
- ถอดรองเท้าและเก็บให้เรียบร้อยก่อนเข้าโบสถ์ เขตศาสนสถาน
- ติดต่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ เช่น พระชาวบ้านในท้องถิ่น
เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล
- ระมัดระวังไม่ให้ไปถูกโบราณวัตถุโบราณสถาน แดกหักเสียหาย
- ไม่ควรเดินย่ำเข้าไปในเขตหวงห้าม หรือบนโบราณสถาน ไม่ควรจับ
สัมผัส อาคารโบราณสถาน โดยเฉพาะส่วนที่เป็นลวดลายแกะสลัก
หรือภาพเขียนสี หรือนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นชิ้นส่วนของโบราณวัตถุ
โบราณสถานกลับไปเป็นของที่ระลึก
- ขออนุญาตผู้ดูแลสถานที่ก่อนถ่ายภาพ
- การถ่ายภาพไม่ควรใช้แสงแฟลชเพราะอาจทำให้โบราณวัตถุ โบราณ
สถานเสียหายได้

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

ให้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย

ขอขอบคุณแหล่งที่มาของข้อมูล

ไพฑูรย์ พงศะบุตร, ศาสตราจารย์และวิลาสวงศ์ พงศะบุตร, ศาสตราจารย์.

คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์,

พิมพ์ครั้งที่ ๔, ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์, ๒๕๔๐.

พระราชวังบางปะอิน,งานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สำนักพระราชวัง,

กรุงเทพฯ, ๒๕๓๔.

เว็บไซต์ : www.ayutthaya.go.th

ข้อมูล : ททท. สำนักงานพระนครศรีอยุธยา
กองข่าวสารท่องเที่ยว (โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑ - ๕)
ออกแบบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ ฝ่ายบริการการตลาด
ข้อมูลรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ธันวาคม ๒๕๕๒
ห้ามจำหน่าย

วัดหน้าพระเมรุ

1672

เบอร์โทรฟรีทั่วประเทศ

๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรสาร ๒๔ ชั่วโมง

E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org

www.tourismthailand.org

เที่ยวไทย ครีกครั้น
เศรษฐกิจไทย คึกคัก

พระนครศรีอยุธยา

